

DOMINIS ET MECOENATI  
bus perpetua reverentia colendis, sub-  
misse meritoq; consecrat.

D. Philippo Tuffio.  
D. Johanni Overhovo.  
Laurentio Ekio.

SECRETARIIS.

Theodorico Rigemano.  
Rohgero Horstio.  
Johanni Boddeker.  
Johanni Fridrico.  
Johanni Slepser.  
Andrex Coje.  
Gerhardo Mancken.  
D. Casparo Dreilingio xdilli.  
Johanni Mejero.  
ri & inspectori Grammatophylaci.  
Conrado W achmano I. V. Docto.  
Oroni Kannio  
Eberhardo Hausmanno.  
Gerhardo Hudde.

CONSULIBVS.

DE  
INCERTI-

TVDINE RERVM  
HVMANARVM.

DISCVRSVS,

Theologicus, Ethicus, Historicus.

GEORGII CIEGLERI.



Riga Livonum

EX OFFICINA TYPOGRA-  
PHICA NICOLAI MOLLINI.

M. D. XCIIIX.

namque in ea  
celebrem: nisi  
cursum omnium  
contemendo  
dis decoratam  
tem habere, praela  
endos curatis. No  
praecipue autem do  
gnis impensis alit  
rum numerus, quo  
dirigitis. Hinc t  
myner vos intendi  
propagare sedula  
fidelissime conse  
LUTHERI quasi pos  
lestis amor, ut pur  
tanta pietas, & v  
mea. Vestri quide  
luem produere vol  
dissimus, nobilissim  
cujus frontem no  
ri conse  
Genero  
Ums

nibus, doctissimos  
censetis. Neq; pu  
vestis dare. Res  
estatur. Neq; me  
o merita cum lau  
atum procella, in  
avo, hunc pium  
impedire conan  
rabit usq; & suf  
confirmabit san  
m, spiritus sui ro  
hoc doctrina ce  
ganat ad hunc pside  
nimorum vestro  
iolatum & illiba  
epotes propagetis.  
Reipub: admini  
n ac tectam con  
entia laude excel  
n post Deum opt:  
lici statu conser  
legio vestro, quo  
rum

per Livoniam Secretario.

D. DAVIDI HILCHEN Reg: Matis: Pol:

STNDICO

HENRICO VLENBRACCIO.

PRÆTORI pro tempore.

CASPARO BERGIO.  
D. NICOLAO EKIO.  
CASPARO VOM HOFFE.

PROCONSULIBVS

D. FRANCISCO NEVSTEDIO.

BVRGRAVIO pro tempore REGIO

D. OMNIS

DENTISSIMISQVE

AMPLISSIMIS, PRV

GENEROSIS

DAVID CHYTRÆVS THE-

ologia Doctor, Georgio Cieglero.

S. D.

**R**everende & Doctissime vir, amice colende. Gravissimo catarrho totum mensem Iunium laboravi, ita ut noctes aliquot in somnes, tussiendo necessitate duxerim, & de suffocatione non leviter periclitarer. Nihilominus aliquid temporis, eruditæ & gravissimæ disputationi tuæ de Incertitudine rerum humanarum tribui. Quæ non modò argumentum, quod tractandum suscepit, methodo perspicuâ explicat: verùm etiam illecebris variarum historiarum, exemplorum, sententiarum, dictorum, allusionum, ita conditur ac exornatur, ut mirifico lectorum animos amore sui inflammet, nec unquam discedere satiatum patiatur. Hæc, si vivam & valebo, in epistola quadam ad te copiosius exponam, quæ adjungi operi tuo poterit. Nunc petitioni tuæ, quâ statim remitti librum volebas, satisfacio. Benè & feliciter vale. Nonis Iulij. Anno 1598.

scholastica guber-  
num certe lecti-  
examibus priva-  
noq; genere ser-  
endis, non ex  
tis, tum publicis:  
nihil hic dicam in-  
tur sumptibus, nul-  
florantem conspici-  
doctissimus in om-  
e constitutum, pra-  
ummo studio incu-  
e Reipub: probe  
literarij cura. que in  
MVASAEVM appel-  
Musæum nomina-  
nemadmodum olim  
ralium & discipli-  
m est pietatis, do-  
, hospitium præbet  
, consecrat legiti-  
nat, veram & in-  
rus decus Reipub:  
innumis cultus.

nationis peculiar  
minorum, NIC  
HILCHEN Scho  
clarissimi doctissi  
nis Rivij Attend  
ram in universâ  
manarumq; reru  
dexteritatem, sua  
di flumen, aternâ  
landes nulla est o  
suiq; nominis glor  
ex situ & pulvere  
publicis examini  
centium industria  
um ingenia & pro  
rare, per singulos  
pueris repuerascer  
tanto concursu ne  
buere, non molest  
votum vestrum e  
tis. Ita erga rem  
ctissimorû homin  
pub: abundare op  
Reipub: ornamen

(\*)

Dei

namque in ea conspiciatur; quod est vere  
 celeberrimam: nisi summum hoc Reipub: or-  
 cursu omnium nationum, atq; vita praefidis  
 contemnendo numero: mercaturam insigni, con-  
 dis decoratam armis, instructam civium non  
 tem habere, praclaris munitam legibus, splendi-  
 endos curatis. Non satis esse ducitis, civita-  
 praecipue autem doctrinae caelestis scientia erudi-  
 gnis impensis atq; omni liberali disciplina,  
 rum numerus, quos omnes domi & foris ma-  
 dirigitis. Hinc tam copiosus prodiit alimno-  
 ny nec vos intenditis; huc omnia consilia vestra  
 propagare sedulo nitamini. Huc omnes inge-  
 fidelissimae conservetis; conservatam ad posterum  
 LUTHERI quasi posthumum re vocatam, quam  
 lestis amor, ut puritatem ejusdem ministerio D.  
 tanta pietas, & vera religionis doctrinae, ca-  
 mea, Vestri quidem, quorum tanta virtus est,  
 hanc prode vobis; vestri causa, Reipub: &  
 dissimulatis, nobilissimisque monumentis illustratam in  
 cuius frontem nominibus vestris veluti luci-  
 ri consecro, hoc quicquid est operis,  
 Generosi Domini, Amplissimi, vi-  
 Vobis, inquam, & merito vobis

Vestri.

pendio ab exteris etiam regionibus, doctissimos  
 quosque viros accersendos esse censetis. Neque pu-  
 tet me quisquam hoc auribus vestris dare. Res  
 ipsa loquitur, experientia attestatur. Neque me-  
 um est harentem capiti vestro merita cum lau-  
 de coronam detrahere.

Etsi autem varia tempestatum procella, in  
 extremo hoc ruinosi Mundi aeo, hunc pium  
 vestrum pro veritate Zelum impedire conan-  
 tur: servat tamen Deus, & servabit usque. Nus-  
 que semen sanctum inter nos, & confirmabit san-  
 ctissimum vestrum propositum, spiritus sui ro-  
 bore & virtute; ut divinum hoc doctrinae cae-  
 lestis depositum, & καλὴ παρακαταθήκη fide  
 Achillaea, intra pomerij, & animorum vestro-  
 rum castum complexum, inviolatum & illiba-  
 tum conservetis, & ad seros nepotes propagetis.

Sed quid dicam de civili Reipub: admini-  
 stratione? Eam vos sartam ac tectam con-  
 servastis; nimirum hac prudentia laude excel-  
 lentes, quae sola res hominum post Deum opti-  
 Max: gubernantur, ac in felici statu conser-  
 vantur.

Multos enim habetis in collegio vestro, quo-  
 rum

2.  
Reipub-  
lica.

Sub-  
 at.  
 ndis, sub-  
 DEN 471  
 115  
 no.  
 edili.  
 marophylaci.  
 no I. V. Docto.  
 anc.  
 B V S

IN  
 TVD  
 H

ogici  
 EO  
 Rig  
 EX OFFIC  
 PHIC  
 M

Dei RELIGIO, purusq; divini numinis cultus.  
Nullum est, inquam, illustrius decus Reipub:  
vestrae, quam quod publice sonat, veram in-  
corruptam Evangelij vocem, consecrat legit-  
imum usum Sacramentorum, hospitium praeber  
Ecclesiae verae, & domicilium est pietatis, do-  
ctrinae caelestis, artium liberalium & discipli-  
narum. Ita ut merito, quemadmodum olim  
Findarus Athenas Graeciae Musaeum nomina-  
vit: nos RIGAM Livoniae MUSAEM appel-  
lemus. Altera debine ludi literarum cura: quem-  
cum seminarium esse Ecclesia & Reipub: probe  
perspectum habeatis: in id summo studio incu-  
bitis, illum ut quam optime constitutum, pra-  
clarisq; legibus munitum, & doctissimis in om-  
ni literatura & receptoribus florentem conspici-  
atis. Hic etiam nullis parcatur sumptibus, nul-  
lus labor intermittitur. Vt nihil hic dicam in-  
terim de exercitijs, tum privatis, tum publicis:  
de declamationibus singulis calendis, non ex-  
prescripto, sed memoriter, in utroq; genere ser-  
monis utriusq; lingua: deq; Examinibus priva-  
tis & publicis. Exeritationum certe & lecti-  
onum series, formaq; totius scholasticae guber-  
natio.

nationis peculiari libro edito extat, operâ Do-  
minorum, NICOLAI EKII & DAVIDIS  
HILCHEN Scholarcharum, tum etiam studio  
clarissimi doctissimiq; viri Domini M. Johan-  
nis Rivij Attendorpffiensis: Viri, ob pracla-  
ram in universâ Philosophiâ, divinarum hu-  
manarumq; rerum scientiam, ingenij summi  
dexteritatem, suavisimum & copiosum dicen-  
di flumen, aeternâ memoriâ dignissimi: Cujus  
laudes nulla est obscuratura oblivio; ita sese,  
suiq; nominis gloriam, praeclaris monumentis,  
ex situ & pulvere vindicatam asseruit. Vos  
publicis examinibus interesse non recusatis: do-  
centium industriam ac diligentiam; discenti-  
um ingenia & profectus, voce propriâ, explo-  
rare, per singulos ordines reptare, atq; adeo cum  
pueris repuerascere, & molestissimo labori, in  
tanto concursu negotiorum, integros dies tri-  
buere, non molestum vobis; modo scholam ad  
votum vestrum exurgere, & florescere videat-  
is. Ita erga rem literariam estis affecti, ut do-  
ctissimorum hominum copiâ hanc vestram Rem-  
pub: abundare optetis: Quod quia summum  
Reipub: ornamentum esse ducitis, maximo im-  
pendio

GEN  
AMPLI  
DENT  
BVRGRA  
D. FRAN  
PRO  
CAS  
NIC  
D. CAS  
PR  
HENRI  
D. DAVIDI  
per Livoniam

AVS THE-  
io Cieglero.  
tissime vir, amice  
simo catarrho to-  
bravi, ita ut noctes  
li necessitate duxe-  
In  
suscepit,  
verum etiam illece-  
exemplorum, sen-  
sionum, ita condi-  
fico lectorum ani-  
nec unquam disce-  
æc, si vivam & va-  
ad te copiosius ex-  
tuo poterit. Nunc  
mitti librum vo-  
nciter vale. Ionis

& capiuntur, adeoque, *esse malorum omnium*: fatis liquido concludimus: Corporis voluptates, nullam veram, sinceram, perfectam & solidam felicitatem, sed multo magis praesentissimum corporis pariter & animae exitium generare, unde tristitia & mœror, dolor & gemitus nascuntur. Recte itaque Caro: *Nulla capitator pestis quam corporis voluptas* *dominibus a natura data est.*  
 Et ut fluxa caduca & momentanea sunt omnia humana, ita gaudium ex voluptatibus corporis quod provenit, transitorium & cito peritum est. *Gaudium carnis finitur cum carne. Vanitas vanitatum & omnia vanitas.*  
 Itaque o homo sperne voluptates, nocet empta tanto cum dolore voluptas. Fuge quae corpori immodicam voluptatem afferre possunt. Quis ante actis temporibus, totam forte dedisti adolescentiam voluptati, emerge tandem, ex his spinis satuliter animum pungentibus, & te ad meliorem frugem recipere. Maturato opus est, nec tam diu expectandum, donec perse adolescentia cupiditates & affectus deserbuerint. Expedi te illis tritis, tanto meli-

Caput secundum

De Voluptatibus Corporis

niunt filijs hujus seculi, qui voluptates carnis sectantes, & cœno desideriorum suorum involuti, in extrema se precipitant pericula.  
 Quod si animo contemplari & oculis lustrare libuerit, madidos hosce & vino cerevisiaque æstuantes calicum remiges, Bacchiq; socios: quid aliud, nisi deploratorum hominum triste & abominandum cernemus spectaculum, a sotiam plus quam Barbaricam, & beluinam Demonum humana specie oberantium, truculentiam. Nihil audies, nisi porcorum foetidissimorum grannitus: bo-um ferocientium mugitus: luporum voracissimorum ululatus: canum rabidissimorum latratus. Nihil videbis, nisi leonum rugientium feritatem: aprorum frendentium immanitatem: asinorum rudentium levitatem: ranarum coaxantium vomitus. Nihil experieris aliud, quam gannientium Vulporum insidias: sibilantium serpentum ictus: crocitantium corvorum insultus. Videbis, inquam, sociorum sese modo amplexantiu, strictos in mutuam pernitiem gladios, fratrum paulò ante osculis inter se certantium, &

F dissua-

2

lapsus est, dum inquit: virtus atque virticis obdique noverunt sese ductum quem defixis mentiuo tentur, viam quam positum à patre æternoponunt ad mores eius re orbem terrarum in lo peracta rationem ei aliquando reddicturos quam istis recreantur. Ita exercitia se recipit. Subinde verò ad voca & curricula curandæ nis. Et generosus an circumscripta est lim improbatum divino antlatris cuiusque vo Modica & honesta consistere. Nam in volente xrate tua o ad melius quanto ocus De Voluptatibus

eruntur Spiritu, & reliquos præ se hominunt: Id quod illis ante oculos poscundis fortunæ reonem nullâ aliâ de illi suas ambitionis illi prædicaretur, ille et. Quærit igitur ominem se beatisimis usus, in eam fortunatum Syllam omnem vitâ felicituum favorem exgyptiorum Regis, gdo, seu, ut Plinius, osissimum, & si osissimum, in prorem tamen, capto devoraverat, Reibus oblato, cum recu-

*De Voluptatibus Corporis*

lata conscientia est. In primis autem in senectute, quando tristitia, ingenti curam, tentationum & sollicitudinum agmine nobilissimum animu obruit premittit, torquet, excruciat, denique varijs miseriarum fluctibus involuit, opprimat, conficit. Nullus enim dolor gravior est, quam qui peccati muneone vulnereat conscientiam.

Tandem & ipsa Mors ante tempus, variaria ista angina, & reliquis voluptatibus acceleratur, & homo partitidum in seipsum committitur, & adeo bis, ut dicitur, intrinsecur qui su-  
*is armis perit, magisque dolent incommoda-  
 rit, atq; adeo bis, ut dicitur, intrinsecur qui su-*

quibus ipsi occasionem dedimus. Quae res nullo modo coram Deo excusari potest. Quem admodum latrones incautos obrunt, ut eos aut jugulent aut bona eorum deprudentur: Ita ebrietas mortem ante tempus accelerat, & spoliat madulas hostes, omni fortuna, fama, existimatione, sensu, memoria.

*Ense cadunt multi, perunt sed crapula plures.*

Cum igitur ex his omnibus apparcat, Cor-  
 poris voluptates, omnis generis mala, ut Casti-  
 as nubes attrahere, & hos esse castes, quibus  
 ut in mari pisces, homines incauti irruuntur,  
 & ca-

6.

*Caput secundum*

disuavientium, in mutuos sinus vibratos enses, & pugiones. O mirandam Dei mansuetudinem vasa Irae suae, & inutilia haec terrae pondera, tantam patientiam & benignitate tolerantis! Quibus quae so oculis haec nefanda mundi catharmata Sancti Dei Angeli contemplantur? Quibus vero in extremo die eos aspicient?

Cumque corpus juvenilibus annis, quotidiana ingurgitatione, continuis compotationibus & immoderato vagarum libidinum usu, debilitatum est: multiplicantur in senio morbi, cumulantur calamitates, & sementem ut fecerunt in juventute, ita metent in senectute, & colo quod aptarunt (ut est in proverbio) ipsis nendum, & quod intriverunt, exedendum erit. Adeoque sortem vna cum usura persolvere miseri tenebuntur. Crapula enim multorum mater est periculosisimorum morborum. Et verè inquit Cic: *Libidinosa & intemperans adolescentia effectum corpus tradit senectuti. Nec facit ad longam crapula multa diem.*

Maximum autem incontinentiae malum  
 laesa

4.

5.

abet lumen vita. No-  
 sub spino capite me-  
 e posse regnare cum  
 re cum Mundo, ut  
 verbis hunc locum

*RTIV M.*

am beatam praesent,  
 rem Gaudio

Beatam vitam,  
 solido & stabili Gau-  
 voluptatis regno, ne-  
 ridiana clarus, ex il-  
 onibus, apparcat, ad  
 a contemplanda me-  
 cepts intendemus, &  
 festi syncriq; Gaudij  
 siderabimus.

in ipsam primò, post  
 & munera amplissima  
 quam hominum pro-  
 delirij, qui vel De-  
 am il-

De  
 am illam, aut divi  
 esse finxerunt: cui  
 ad libitum versanda  
 cum, varium, incon-  
 tione: neq; illis astu-  
 tum rei eventum ea-  
 tiam divinam potest  
 mirabiliter suo nra  
 prater hominum o-  
 nat. Regit. Sed  
 sum est, esse Fortu-  
 nia humana in ut  
 muni de ea servato  
 providentiae subje-  
 Ad ipsam itaque  
 nemini non confis-  
 illa observetur, ab-  
 piunt, qui eam ut  
 eius omnes vitæ  
 runt. Nihil magis  
 pleriq; quam ut  
 omnibus suis ne-  
 compotes facti  
 dio: Beatos se es-

Maximum autem incontinentia malum

la multa diem.

tradii senectute. Nec facit ad longam crapu-

Et intemperans adolescentia effratrum corpus

morborem. Et vere inquit Cic: Libidinosi

enim mulierum mater est periculissimum

lura perfolvere miseritenebuntur. Crapula

edendum erit. Adeoque sortem una cum u-

bio) ipsis nendum, & quod intrivertat, ex-

cture, & colo quod aprant(ur) est in prover-

ut fecerunt in juvenute, ita merent in sen-

morb, cumulantur calamitates, & sementem

su, debilitatum est: multiplicatur in senio

nibus & immoderato vagarum libidinum u-

diana ingurgitatione, continuis corporatio-

Cumque corpus juvenilibus annis, quon-

eos aspiciunt?

templantur? Quibus vero in extremo die

mundi catharmata Sancti Dei Angeli con-

rantis? Quibus quato oculis hanc nefanda

pondera, tanta patientia & benignitate tole-

rudinem vasa Irae suae, & inutilia hanc terra-

les, & pugiones. O mirandam Dei manus-

diffusiventium, in mutuos sinus vibratos en-

Capitulum secundum

De Voluptatibus Corporis

laxa conscientia est. Inprimis autem in senectute, quando tristitia, ingenti curarum, tentationum & sollicitudinū agmine nobilissimū animū obruit premit, torquet, excruiat, deniq; varijs miseriarum fluctib; involuit, opprimit, conficit. Nullus enim dolor gravior est, quam qui peccati mucrone vulnerat conscientiam.

Tandem & ipsa Mors ante tempus, vinaria ista angina, & reliquis voluptatibus acceleratur, & homo parricidium in seipsum committit, atq; adeo bis, ut dicitur, interimitur qui suis armis perit, magisque dolent incommoda quibus ipsi occasionem dedimus. Quae res nullo modo corā Deo excusari potest. Quemadmodum latrones incautos obruunt, ut eos aut jugulent aut bona eorum deprædentur: Ita ebrietas mortem ante tempus accelerat, & spoliat madusas hosce, omni fortuna, fama, existimatione, sensu, memoria.

Ense cadunt multi, perimit sed crapula plures.

Cum igitur ex his omnibus appareat, Corporis voluptates, omnis generis mala, ut Cassias nubes attrahere, & hos esse casses, quibus ut in mari pisces, homines incauti irretiuntur,

6.

De  
am illam, aut divi  
esse finxerunt: cui  
ad libitum versand  
cum, curam, incons  
tione: neq; illis asti  
tum revertuntur ea  
tiam divinam pot  
mirabiliter suo nu  
præter hominum op  
nat & regit. Sed  
lum est, esse Fortu  
nia humana in utra  
muni de caervato  
providentia subje  
Ad ipsam itaqu  
nemini non confi  
illa observetur, ab  
piunt, qui eam ve  
eius omnes vitæ  
runt. Nihil mag  
plurim; quam ut  
omnibus suis no  
composites facti,  
dio: Beatos se eff

rtium  
habet lumen vita. No  
e sub spinoso capite mē  
ec posse regnare cum  
iare cum Mundo, ut  
Verbis hunc locum

ERTIV M.

am beatam præsent,  
erenni Gaudio  
dent.

r Beatam vitam,  
o, solido & stabili Gau  
o voluptatis regno, ne  
meridiana clarius, ex il  
tionibus, appareat; ad  
ra-contemplanda mē  
inceps intendemus, &  
perfecti synceriq; Gaudij  
siderabimus.

em ipsam primò, post  
& munera amplissima  
aquam hominum pro  
tes delirijs, qui vel De  
am il-

nunt glis hujus seculi, qui voluptates carnis  
 sectantes, & ceno desideriorum suorum in-  
 voluti, in extrema se precipitant pericula.  
 Quod si animo contemplant & oculis lu-  
 strare libuerit, madidos hofce & vino cerevi-  
 siaque refuantes calicem remiges, Bacchiq;  
 focos: quid aliud, nisi deploratorum homi-  
 num triffe & abominandum carnemus spe-  
 ctaculum, alociam plus quam Barbaricam, &  
 beluam Dæmonum humana specie ober-  
 rantium, truculentiam. Nihil audies, nisi  
 porcorum foetidissimorum gurgitibus: bo-  
 um ferocientium mugitus: luporum vo-  
 racissimorum ululatus: canum rabidissimo-  
 rum latratus. Nihil videbis, nisi leonum ru-  
 gientium feritatem: apriorum frendentium  
 immanitatem: alimorum rudentium levi-  
 tatem: ranarum coaxantium vomitus. Ni-  
 hil experies aliud, quam gannientium Vul-  
 porum indidas: sibilantium serpentum ictus:  
 crociantium corvorum insultus. Videbis,  
 inquam, fociorum sese modo amplexantiu,  
 strictos in mutuum perniciem gladios, fra-  
 trum paulo ante oculis inter se certantium, &  
 distina-

De Voluptatibus Corporis

Caput secundum

& capiuntur, adeoq; escam esse malorum om-  
 nium: satis liquidò concludimus: Corporis  
 voluptates, nullam veram, sinceram, perfe-  
 ctam & solidam felicitatem, sed multò ma-  
 gis presentissimum corporis pariter & anime  
 exitium generare, unde tristitia & mceror, dol-  
 lor & gemitus nascuntur. Rectè itaque Cato:  
*Nulla capitalior pestis quam corporis voluptas  
 hominibus à natura data est.*  
 Et ut fluxa caduca & momentanea sunt  
 omnia humana, ita gaudium ex voluptatibus  
 corporis quod provenit, transiturum & citò  
 periturum est. *Gaudium carnis finitur cum  
 carne. Vanitas vanitatum. Omnia vanitas.*  
 Itaque ò homo sperne voluptates, nocet  
 empta tanto cum dolore voluptas. Fuge quæ  
 corpori immodicam voluptatem afferre pos-  
 sunt. Quiq; ante actis temporibus, totam  
 fortè dedisti adolescentiam voluptati, emerge  
 tandem, ex his spinis lethaliter animum pun-  
 gentibus, & te ad meliorem frugem recipe.  
 Maturatò opus est, nec tam diu expectadum,  
 donec per se adolescentiæ cupiditates & æstus  
 deferbuerint. Expedi te illis tricus, tantò  
 meli-

tium  
 feruntur Spiritu, &  
 , reliquos præ se ho-  
 emunt: Id quod  
 plis ante oculos po-  
 secundis fortunæ re-  
 onem nulla alia de  
 as illi suas ambitio-  
 o predicaretur, ille-  
 ter. Querit igitur  
 omniem se beatio-  
 ssmis usus, in cam  
 ornatum Syllam  
 omniem vitæ fel-  
 cum favorem ex-  
 yptiorum Regis,  
 go, seu, ut Plu-  
 niosissimum, & fi-  
 tissimum, in pro-  
 cem tamen, capto  
 devoraverat, Re-  
 bus oblatocum  
 recu-

De Volupt

meliùs quantò ocyus.  
 rente atate tua ò adole-  
 milita, *Nam in volu-*  
*virtus consistere.*  
 Modica & honest  
 antlatis cujusque voc  
 improbatur divino  
 circumscripta est limi  
 nis. Et generosus ani  
 & cuticulæ curandæ ra  
 subindè verò ad vocat  
 sta exercitia se recipit.  
 quam istis recreantur.  
 aliquando reddituros e  
 lo peractâ rationem ei,  
 re orbem terrarum in Iu  
 ponunt ad mores eius,  
 positum à patre æterno  
 tentur, viam quam gra  
 quem defixis mentiù oc  
 que noverunt sese ducto  
 virtutis viâ, quantum vis  
 tibus atque urticis obdu  
 lapsus est, dum inquit:

Sed quid? tantis laboribus, curis & per-  
 praefat. *O vanitas vanitatum!*  
 fecerit, majoraque quam ipsi Deo obsequia  
 totus sese hic mundus, cum Deo quodam co-  
 ma suae cura afficitur? Vni pecuniae lucro,  
 Sed quous quisque est, qui aliqua salutem ani-  
 veris perfectisq; animae bonis adhiberemus;  
 dultitiae partem, adipiscendis & acquirendis  
 mam istarum curarum, sollicitudinis & in-  
*in sacra famies* O beatos nos si vel centelli-  
 sum! *Quid non mortalia pectora cogis, an-*  
 corporis & animae interitu explebilem auri-  
 tum, crudelitatem; O diem, & non nisi  
 tanto sanguinis sui pretio redempt, lavien-  
 priam, animam, quam Christus filius Dei  
 O immanem hominum in sua viscera, in pro-  
 nis supplicij excruciantem, Sathanae tradant.  
 bilissimam animam, una cum corpore, aet-  
 exiguum lucrum, brevesque voluptates, no-  
 lo hoste generis humani feriant, & propter  
 moque bono abnegato, foedera cum Diabo-  
 demus homines incidere, ut Deo aeterno sum-  
 in cum furorem, sola pecunia cupiditate, vi-  
 cum animi nostri dolore videmus. Quin

Capitulum Quartum

culis congesta opera  
 curam ac larum pe-  
 ceptis & delicate viv-  
 tem, fruentem? Qu-  
 ctum laborum suo  
 immenso curarum  
 re debebant, sed co-  
 rum non sunt: Qu-  
 coacerantur opera  
 quo sibi obstricto  
 monis sui servitio  
 cupantur, perpetui  
 angore animi aq-  
 Accedit & nova ce-  
 cure, dum nocte d-  
 modo numen ho-  
 ita devinctum det-  
 iura affectum, ve-  
 festorem muet: n-  
 tum injurijs, laro-  
 perhdorum homi-  
 sturis expositum,  
 dam casu ipsi erit  
*ans semper, ut est i-*

De Divitijs.

tigaretur, nec sine poena, si quis composuisse,  
 vel donasse negotium convinceretur. Ex Ge-  
 rulorum diurnis questibus partem octavam:  
 ex capturis prostitutarum, quantum quaeque  
 uno concubitu mereret: nec non & matrimo-  
 nia obnoxia fuerit: adeoq; nullum rerum aut  
 hominum genus omissum, unde ille non vectiga-  
 lis aliquid corraderet: Miramur has sor-  
 des non hominis, sed humanae speciei oberran-  
 tis Diaboli; Imperatoris tamen Romani,  
 quem leges non ex rapinis & meretricio, sed  
 ex regni redditibus vivere permisere. Ac uti-  
 nam ejusmodi Caligulas non cerneret praes-  
 ens haec aetas: Dulcis odor lucri ex re qua-  
 libet, non mercatoribus, non salarijs, & ejus-  
 modi hominibus sordidam mercaturam ex-  
 ercentibus: sed non paucis, quos de fece vul-  
 gi Deus exemptos, ad lummas dignitates su-  
 stulit, & ad rerum fastigium collocavit, qui  
 quod leges vetant, licentiam sibi sumunt, &  
 adeo mercatorio sunt ingenio, ut suo genere  
 & dignitate profus indignam exercent mer-  
 caturam, & sordidum questum faciant, non  
 ex frumento, lana & lino, quae ipsorum so-  
 lum

artum  
 erum non sustinuit  
 omo auri amantissi-  
 is premium domum  
 Haba: Omnes ait  
 modi prolaturus, &  
 ratationem: Va-  
 numerose aggregan-  
 uousq; tandem? An  
 qui mordeant te, &  
 ri te. Va dedito qua-  
 ut disponat in excelso  
 tur e potestate mali.  
 s Scythico luco incu-  
 unt pecunijs, ut pro-  
 m defraudent; dum  
 lere student & dum  
 psis maciem contra-  
 ane inopem agant vi-  
 gestis undiq; saccis.  
 inquam parcere sacris  
 iam gaudere tabellis.  
 quod vidi sub sole, &  
 omnes. Vir cui dedit  
 antiam, & honorem  
 Em

Capitulum  
I. Macch.

Apostolus

I. Timotheus

qui Maolim colunt; impleti hodie magno multis, terramque distributo gratuito iis, am multiplicaturo, daturum potestatem in que Daniel praxiderat de Antichristo, Glorificatam hodie facere videmus. Quod ligione avertere tentant: Ita Satellites Antiam pecunia & oblati honoribus a vera Resumunt. Et ut Antiochi Capitanei Martha Romani a Pontificibus & scribis pecuniam ligionem prodant, Iudas a Phariseis, milites dens ipsum adoret. Vtique Christum & Resio Dei regna mundi offerre, modo ut decibere? Non verendum datur Diabolus ipsilo abominatiois, de qua iracundationis eius dere, signum Antichristi suscipere, & de peccata amplexi, & contra conscientiam defendixerat, homines deherere, errores & mendagritaque semel veritate, uti Apostolus praedignitatem furiosam cupidine a vera hodie, nimirum videmus, nulla alia de causa, quam opum An non quotidie summo cum in errore ariunt homines lucri avidissimi.

lum tam atrox crimen, quod non committunt maiores bis vel ter in foro vendidit. Ita nullum tam atrox crimen, quod non committunt homines lucri avidissimi.

De Divitijs

Capitulum Quartum

Herodotus  
DARIUS.

Vespasianus  
annus.

Suetonius  
capitulum 23.

Ferdinandus  
R. Neapolitanus  
Pontanus  
lib: 8. de  
libera:  
Suetonius  
Caligula.

lum prodaxit, sed illis rebus, quibus in urbibus falsamentarij, laniones & cauponies occupantur. Homines profecto, qui vel a stautis farinam exigerent. Quae res illis non minus dedecori est, quam olim DARIO Persarum Regi, qui propterea institor dictus fuit. Nam Persa olim Cyrum patrem, Cambysem Dominum, Darium institorem fuisse ajebant. Et Vespasianus Imperator insignem maculam virtutibus suis attraxit, quod inexplebili avaritiae aviditate omnibus rebus vectigalia imponeret, nulli hominum generi, neque mendicis parcens: adeoque urinae putidum vectigal, cum imperasset, & ob id a filio reprehensus fuisset; pecuniam expensione promens, ad nares ejus admovit, sciscitans num odore offenderetur, & illo negante; atque ex lotio est, inquit. Quo nomine Ferdinandus Rex Neapolitanus quoque notatus est, dum ex eadem lotij mercatura quaestum faceret. Dumque TIBERIVS Imperator Mulvum maximum dono sibi oblatum, venundari iussisset Milvo rapacior fuit: Ut & Caligula ejus vestigium insecutus, qui dono oblatos pisces

majo-

sequitur  
m, & crescentem  
dolor & tristitia  
nis laetitia oblitus  
nia summa dicitur  
atilenas quotidie  
ntem, & animo a  
nodum furor ille;  
ut perpeccis curis  
dies cor ipsorum  
mitas & effabilicas  
; rara in vultu hi-  
cento: Curis ac  
Cumque divites a-  
mente requiescit.  
coribus & arminis  
a sub sole cruciatus  
inverso labore suo,  
salomon: Quid,  
erinde ut in morbis  
mbens sollicitus se  
interumpit som-  
mit corpus, & de  
e Syrac: iniquus;  
oris & anxietatis.

De

sequitur cura pecuniarum  
Eheu quam vanè somniant  
ignorant quis congrua  
sera est magni custodia  
di amore occaecati &  
non tentant; omni fortuna  
habitâ ratione: Eodem  
sordidus ac dives ille  
suis solitus, modò auri  
Populus me facit  
Ipse domi simul ac in  
Homines patroclo somniant  
multos hodie inveniunt  
unt, quo sint apud avaritiam  
matione, quaque avaritiam  
aurum, modo argentum  
rant, nec sibi nec futurum  
praesentissimum ipsorum  
rum. Quemadmodum  
Cypri Rex cum vidisset  
quas possidebat, divites  
venisse; comportatis  
busque impositis, in  
se perforata, periret

De Divitijs  
 sequitur cura pecuniarum  
 Eheu quam vane solliciti  
 ignorant quis congrega-  
 sera est magna custodia  
 di amore occaecati & o-  
 non tentant; omni fan-  
 habita ratione: Eod-  
 fordus ac dives ille p-  
 in solutus, modo auri si-  
 Populus me sibi  
 Ipse domi simul ac num-  
 Homines parvo fo-  
 multos hodie inventias  
 unt, quo sint apud alio-  
 matione, quaque aut-  
 aurum, modo argenti  
 rant, nec sibi nec suis  
 præsentiisimum ipsos  
 rum. Quemadmod-  
 Cypri Rex cum vider-  
 quas possidebat, diviti-  
 venisse; comportatis u-  
 busque impositis, in a-  
 se perforata, periret u-

timoris & anxietatis  
 mat Syrac: inquiring;  
 consumit corpus, & de  
 m, interruptit som-  
 decumbens sollicitus se  
 ut; perinde ut in morbis  
 Et Salomon: Quid,  
 de universo labore suo,  
 quâ sub sole cruciatus  
 doloribus & arumnis  
 Tem mente requiescit.  
 Cumque divites a-  
 m intento: Curis ac  
 ucto; rara in vultu hi-  
 comitas & effabilitas  
 s & dies cor ipsorum  
 rat, ut perpetuis curis  
 hadmodum sutor ille;  
 bitantem, & animo à  
 as cantilenas quotidie  
 pecuniarum summâ ditâ-  
 omnis lætitiæ oblitus  
 illis dolor & tristitia  
 opum, & crescentem  
 sequi-

Caput Quartum  
 lum produxit, sed illis rebus, quibus in urbi-  
 bus sallemmentarij, laniones & capones occu-  
 pantur. Homines profecto, qui vel à statuis  
 farinam exigent. Quæ res illis non minus  
 dedecori est, quam olim Dario Persarum  
 Regi, qui propterea infitor dictus fuit. Nam  
 Persæ olim Cypriam partem, Cambysen Do-  
 minum, Darium infitorem fuisse agebant.  
 Et Vespasianus Imper: insignem maculam  
 virtutibus suis attraxit, quod inexplibili au-  
 raviditate omnibus rebus vegetigalia impo-  
 neret, nulli hominum generi, neque mendi-  
 cis parcens: adeoque urinæ puudum vesti-  
 gal, cum imperasset, & ob id à filio repræhen-  
 sus fuisset; pecuniam ex pensione promens,  
 ad naves ejus admovit, scilicet naves naves  
 offenderetur, & illo negante; arqui ex lotio  
 est, inquit. Quo nomine Ferdinandus Rex  
 Neapolitanus quoque notatus est, dum ex  
 eadem loci mercatura quatuor Milivum  
 Dumque Tiberius Imperator Milivum  
 maximum dono fibi oblatum, venundari ius-  
 sisset. Milvo rapacior fuit: Ut & Calligula ejus  
 vestigium infecutus, qui dono oblatos pisces  
 maso-

Herodo:  
 D. R. vs.  
 V. P. as.  
 annus.  
 Sueton:  
 cap. 27.  
 Ferdi-  
 nandus  
 R. Nea-  
 pol.  
 Pontanus  
 lib: 8. de  
 libera:  
 Sueton:  
 Calligula.

De Divitijs.

majores bis vel ter in foro vendidit. Ita nul-  
 lum tam atrox crimen, quod non commit-  
 tunt homines lucri avidissimi.  
 An non quotidiè summo cum mœrore a-  
 nimi videmus, nulla alia de causa, quam opū  
 & dignitatum furiosâ cupidine à verâ fide,  
 agnitaque semel veritate, uti Apostolus præ-  
 dixerat, homines deficere, errores & menda-  
 tia amplecti, & contra conscientiam defen-  
 dere, signum Antichristi suscipere, & de pocu-  
 lo abominationis, deque ira scortationis ejus  
 bibere? Non verecundatur Diabolus ipsi  
 filio Dei regna mundi offerre, modò ut deci-  
 dens ipsum adoret. Utque Christum & Re-  
 ligionem prodant, Iudas à Phariseis, milites  
 Romani à Pontificibus & scribis pecuniam  
 sumunt. Et ut Antiochi Capitanei Mattha-  
 tiam pecuniâ & oblati honoribus à vera Re-  
 ligione avertere tentant: Ita Satellites An-  
 tichristi etiam hodie facere videmus. Quod-  
 que Daniel prædixerat de Antichristo, Glori-  
 am multiplicaturo, daturò potestatem in  
 multis, terramque distributuro gratuitò ijs,  
 qui Maosim colunt; impleri hodie magno  
 cum

1. Tim: 6.  
 Apoca: 17.  
 1. Mac: 2.  
 Cap: 11.

Verum non sustinuit  
 homo auri amantissi-  
 mus premium domini  
 te Haba: Omnes au-  
 tumodi prolatos, &  
 rprationem: *Ua*  
 numerose aggregan-  
 non s; tandem? An  
 qui mordeant te, &  
 ur te. *Ua* dedito qua-  
 ut disponat in excessu  
 atur e potestate mali.  
 nis Scythico luto incu-  
 punt pecunijs, ut pro-  
 im defraudent; dum  
 ulere student & dum  
 ipsis maciem contra-  
 lane inopem agant vi-  
 ngestis undiq; sacris  
 angnam parere sacris  
 nam gaudere tabellis.  
 quod vidi sub sole, &  
 domines. *Ua* cui dedit  
 stantiam, & honorem  
 m-

Quartum

De Divitijs.

De Divitijs.  
 tigaretur, nec sine pena, si quis composuisse,  
 vel donasse negotium convinceretur. Ex Ge-  
 nitorum divinis quibus partem octavam:  
 ex capitis profuituram, quantum quaque  
 uno concubitu mereret: nec non & matrimo-  
 nio obnoxia fuerit: adeoq; nullum verum aut  
 hominum genus omissem, unde ille non vestiga-  
 lis aliquid corraderet: Miramur has for-  
 des non hominis, sed humana specie oberran-  
 tis Diaboli; Imperatoris tamen Romani,  
 quem leges non ex rapinis & meretricio, sed  
 ex regni reditibus vivere permiserit. Ac uti-  
 nam ejusmodi Caligulas non cerneret pra-  
 sens haec aetas: *Dulcis odor laeris ex re qua-*  
*libet, non mercatoribus, non salarijs, & ejus-*  
*modi hominibus sordidam mercaturam ex-*  
*ercentibus: sed non paucis, quos de sece vul-*  
*gi Deus exemptos, ad summas dignitates su-*  
*stulit, & ad rerum fastigium collocavit, qui*  
*quod leges verant, licentia sibi sumunt, &*  
*adeo mercatorio sunt ingenio, ut suo genere*  
*& dignitate prorsus indignam exercent mer-*  
*caturam, & sordidum questum faciunt, non*  
*ex frumento, lana & lino, quae ipsorum so-*  
*lum*  
 R

Capitulum Quartum

De Di

De Di  
 culis congestae opes? b  
 curum ac latum posse  
 ceps & delicate vivente  
 tem, fruente? Om  
 etum laborum suorum  
 immenso curarum mo  
 re debebant, sed eo per  
 rum non finit: Qui  
 coacervarunt opes; tan  
 quio sibi obstrictos, de  
 monis sui servitio corp  
 cupantur, perpetuis cu  
 angore animi atque  
 Accedit & nova calam  
 cure, dum nocte dieq;  
 modo numen hoc suu  
 ita devinctum detineat  
 jura affectum, vel dim  
 sessorem mutet: neve  
 tum injurijs, latronum  
 perfidorum hominum  
 sturis expositum, pene  
 dam casu ipsis eripiatu  
 dus semper, ut est in pro

hostibus inuidebat. Verum non sustinuit  
 mergere Plutum suum homo auri amantissi-  
 mus; sed futurum sua necis premium domum  
 reuertit. Recte itaque Haba: Omnes ait  
 de avaro parabolam ejusmodi prolaturus, &  
 talem enigmaris interpretationem: *Qua-*  
*multiplicanti non sua, & numerose aggregan-*  
*ti densissimum lutum: Quousq; tandem? An*  
*non repente consurgent, qui mordeant te, &*  
*expergescentur dirucantur te. & dedito qua-*  
*sum malo, pro domo sua, ut disponat in excelsu*  
*nidum suum, quo eripiatur e potestate mali.*  
 Multi inftar Draconis Scythico Iuco incu-  
 bantis, suis ita incumbunt pecunijs, ut pro-  
 prium non raro genium defraudent; dum  
 fraudibus genio consulere student & dum  
 aurum corrādunt; sibi ipsis maciem contra-  
 hant, miseramque & plane inopem agant vi-  
 tam, ut Tantalus, Congestis undiq; sacris  
 Indormit inhians, & tanquam parere sacris  
 Cogitur, aut pictis tanquam gaudere tabellis.  
 Est & aliud malum, quod vidi sub sole, &  
 quidem frequens apud homines. *Vir cui dedit*  
*Deus divitias, & substantiam, & honorem*  
*mi-*

Caput Quartum

De Divitijs.

2.  
Possessio  
plena an-  
xietatis,

culis congestæ opes? beatumne reddunt se-  
 curum ac lætum possessorem, suaviter deinceps & delicatè viventem, bonisque suis uten-  
 tem, fruentem? Omnino quidem hunc fru-  
 ctum laborum suorum, summis periculis &  
 immenso curarum mole locupletati, percipere  
 debebant, sed eo pervenire eos Plutus ipso-  
 rum non sinit: Quin potius quantò plures  
 coacervarunt opes; tanto arctiori eos obse-  
 quio sibi obstrictos detinet; & dum Mam-  
 monis sui servitio corpore atque animo oc-  
 cupantur, perpetuis curis & sollicitudinibus,  
 angore animi atque mœrore afficiuntur.  
 Accedit & nova calamitas, multiplicanturq;  
 curæ, dum nocte dieq; cogitant sollicitè, quo-  
 modo numen hoc suum, suo sibi obsequio  
 ita devinctum detineant, ne quâ ab ipsis in-  
 juria affectum, vel diminutione læsum, pos-  
 sessorem mutet: neve tinearum & tempesta-  
 tum injurijs, latronum & furum malitiâ, aut  
 perfidorum hominum fraudibus ac impo-  
 situris expositum, pereat: aut fortuito quod-  
 dam casu ipsis eripiatur. Itaque quia timi-  
 dus semper, ut est in proverbio, *Plutus*; vitam  
 agunt

figaretur, nec sine per-  
 vel donasse negotium o-  
 ratorum divinis quasi  
 ex capitis profuturâ  
 uno concubitu mereret  
 nia obnoxia fuerit: addo  
 hominum genus omnissum-  
 his aliquid corradere  
 des non hominis, sed h-  
 tis Diaboli; Imperato-  
 quem leges non ex rap-  
 ex regni reditibus vive-  
 nam ejusmodi Calig-  
 lens hæc aras: *Dulce*  
*libet, non mercatoribus*  
*modi hominibus for-*  
*ercentibus: sed non p-*  
*gi Deus exemptos, ad-*  
*fluit, & ad rerum fal-*  
*quod leges verant, li-*  
*adeo mercatorio sunt*  
*& dignitate prorsus in-*  
*catum, & sordidum*  
*ex frumento, lana &*

ore videmus. Quin  
 pecuniæ cupiditate, vi-  
 re, ut Deo æterno sum-  
 o, fœdera cum Diabo-  
 ani feriant, & propter  
 resque voluptates, no-  
 inâ cum corpore, æter-  
 dam, Sathanæ tradant.  
 in sua viscera, in pro-  
 im Christus filius Dei  
 xatio redemit, lævien-  
 O diram, & non nisi  
 eritu explebilem auri  
 ralia pectora cogis, au-  
 eatos nos si vel centesi-  
 m, sollicitudinis & in-  
 scendis & acquirendis  
 e bonis adhiberemus!  
 , qui aliqua saltem ani-  
 ? Vni pecuniæ lucro,  
 , ceu Deo quodam cõ-  
 vam ipsi Deo obleqvã  
 unitatum!  
 boribus, curis & peri-  
 culis

De I

Quartum

PTOLO-  
MAEVS.  
CYPRIK.

Hora: lib.  
1. Ser: Sarr

Pal: 19.

sequitur cura pecuniam, majorumq; famas.  
Eheu quam vanè solliciti sunt! Colligunt &  
ignorant quis congregabit. Res profecto mi-  
sera est magni custodia census, cuius retinen-  
diamore occaecati & capti homines, quidvis  
non tentant; omni fama, vix & salutis, post-  
habita ratione: Eodem plane modo, quo  
fordinus ac dives ille populi contemneret voces  
su solius, modo auri sui acervo sese oblectet:  
Ipsè domi simul ac nummos contempit in arca.  
Homines parvo foetores: Cuiusmodi  
multos hodie inventas qui susque deque faci-  
unt, quo sint apud alios in honore & existi-  
matione, quaque auctoritate valeant, modo  
aurum, modo argentum anxius curis conge-  
rant, nec sibi nec suis profuturum, imò in-  
praesentissimum ipsos vix periculum datu-  
rum. Quemadmodum olim PTOLOMAEVS  
Cypri Rex cum videret se propter ingentes,  
quas possidebat, divitias, in discrimen vix  
venisse; comportatis undique opibus, navi-  
busque impositis, in altum processit, ut clas-  
se perfortata, periret una cum opibus, quas  
hosti-

De Divitiis.

Caput Quartum

Cap: 11.

agunt divites plenam timoris & anxietatis.  
Idque nobiscum affirmat Syrac: inquam;  
*Per vigilare ut diteris, consumit corpus, & de  
re familiari esse sollicitum, interrumpit som-  
num; cum quis lecto decumbens sollicitus se  
torquet, subinde evigilat; perinde ut in morbis  
molesta est insomnia.* Et Salomon: *Quid,  
inquit, homini proderit de universo labore suo,  
& afflictione spiritus, quâ sub sole cruciatus  
est? Cuncti dies eius doloribus & arumnis  
pleni sunt; nec per noctem mente requiescit.  
Et hoc nonne vanitas?* Cumque divites a-  
nimo semper sint ad rem intento: Curis ac  
tristitia nebeculis obducto; rara in vultu hi-  
laritas, rara in alloquio comitas & effabilitas  
apparet; tristitia noctes & dies cor ipsorum  
exedens, ita eos macerat, ut perpetuis curis  
torqueantur. Quemadmodum sutor ille;  
quem dives postico habitantem, & animo à  
curis vacuo dulcissimas cantilenas quotidie  
modulantem, magnâ pecuniae summâ ditâ-  
rat; acceptâ pecuniâ, omnis lætitiæ oblitus  
est. *Augetur autem in illis dolor & tristitia  
augmento pecuniae & opum, & crescentem  
sequi-*

rebus, quibus in urbi-  
ones & capones occu-  
pato, qui vel à statuis  
sua res illis non minus  
olim Dario Persarum  
ator dictus fuit. Nam  
rem, Cambysen Do-  
rorem fuisse asabant.  
ingentem maculam  
, quod inexplicabili au-  
ebus vegetigalia impo-  
genti, neque mendi-  
urina putidum vesti-  
ob id à filio repræhen-  
ex pensione promens,  
, seiscitans num odore  
gante; atqui ex lotio  
tine Ferdinandus Rex  
notatus est, dum ex  
ra quæstum faceret.  
Imperator Mulum  
latum, venumdanti jul-  
Vi & Calligula eius  
dono oblatos pices  
majo-

uarium

De D

majores bis vel ter in f  
lum tam atrox crimer  
tunt homines lucri av  
An non quotidiè su  
nimi videmus, nulla al  
& dignitatum furiosâ  
agnitaque semel verita  
dixerat, homines defici  
tia amplecti, & contra  
dere, signum Antichri  
lo abominationis, deo  
bibere? Non vercu  
filio Dei regna mundi  
dens ipsum adoret. V  
ligionem prodant, Iud  
Romani à Pontificibu  
sumunt. Et ut Antio  
tiam pecunia & oblati  
ligione avertere tentan  
tichristi etiam hodie fa  
que Daniel prædixerat  
am multiplicaturo, d  
multis, terramque dis  
qui Maosim colunt; i

Sub.

DOMINIS ET MECOENATI  
bus perpetua reverentia colendis, sub-  
misse meritoq; consecrat.

D. Philippo Turcio.  
D. Johanni Overhovo.  
D. Laurentio Ekio.

SECRETARIIS.

Theodorico Rigemano.  
Rothgero Horstio.  
Johanni Boddcker.  
Johanni Fridrico.  
Johanni Slepser.  
Andræ Coje.  
Gerhardo Mancken.  
D. Casparo Dreilingio ædili.  
Johanni Mejero.  
ri & inspectori Grammatophylacij.  
Conrado W achmano I. V. Docto.  
Ortoni Kannio  
Eberhardo Hausmanno.  
Gerhardo Hudde.

CONSULIBVS.

namentium in ea co  
celebrem: nisi  
cursu omnium  
contemendo  
dis decoratam arm  
tem habere, praela  
endos curatis. No  
præcipue autem hoc  
gus impensis altis  
rum numerus, quo  
dirigitis. Hinc  
ni nervos intendi  
propagare sedulo  
fidelissime conser  
LUTHERI quasi pos  
lestis amor, ut puri  
tania pietas, & vo  
mea. Vestri quide  
lucem prodire vol  
dissimus, nobilissim  
cujus frontem non  
ri conse  
Generos  
Vbniss



nibus, doctissimos  
censetis. Neq; pu  
vestis dare. Res  
estatur. Neq; me  
o meritâ cum lau  
atum procella, in  
ævo, hunc piuum  
impedire conan  
erabit usq; Euf  
confirmabit san  
m, spiritus sui ro  
hoc doctrina cæ  
gan & ad in p fide  
nimorum vestro  
iolatum & illiba  
epotes propagetis.  
Reipub: admini  
ac tectam con  
ntia laude excel  
post Deum opt:  
lici statu conser  
legio vestro, quo  
rum

DE  
INCERTI.

TVDINE RERVM  
HUMANARVM.

DISCVSVS,

Theologicus, Ethicus, Historicus.

GEORGII CIEGLERI.



Rigæ Livonum

EX OFFICINA TYPOGRA  
PHICA NICOLAI MOLLINI.

M. D. XCIIIX.

# GENEROSIS

AMPLISSIMIS, PRV,  
DENTISSIMISQVE

DOMINIS

BVRGRAVIO *pro tempore* REGIO

D. FRANCISCO NEVSTEDIO.

PROCONSVLIBVS,

CASPARO BERGIO.

NICOLAO EKIO.

CASPARO VOM HOFFE.

PRÆTORI *pro tempore*.

HENRICO VLENBRACCIO.

STYNDICO

D. DAVIDI HILCHEN Reg: Matris: Pol:  
per Livoniam Secretario.

(\*) 2

Consu-

DAVID CHYTRÆVS THE-  
ologiae Doctor, Georgio Cieglero.

S. D.

**R**everende & Doctissime vir, amice  
colende. Gravissimo catarrho to-  
tum mensem Iunium laboravi, ita ut noctes  
aliquot in somno tussiendo necessitate duxe-  
rim, & de suffocatione non leviter periclitarer.  
Nihilominus aliquid temporis, eruditæ & gra-  
vissimæ disputationi tuæ de Incertitudine re-  
rum humanarum tribui. Quæ non modò  
argumentum, quod tractandum suscepit, me-  
thodo perspicuâ explicat: verùm etiam illece-  
bris variarum historiarum, exemplorum, sen-  
tentiarum, dictorum, allusionum, ita condi-  
tur ac exornatur, ut mirifico lectorum ani-  
mos amore sui inflammet, nec unquam disce-  
dere satiaturum patiat. Hæc, si vivam & va-  
lebo, in epistola quadam ad te copiosius ex-  
ponam, quæ adjungi operi tuo poterit. Nunc  
petitioni tuæ, quâ statim remitti librum vo-  
lebas, satisfacio. Benè & feliciter vale. Nonis  
Iulij. Anno 1598.

nationis peculiar  
minorum, NIC  
HILCHEN Scho  
clarissimi doctissi  
nis Rivij Attenda  
ram in universa  
manarumq; reru  
dexteritatem, sua  
di flumen, aternâ  
laudes nulla est  
suiq; nominis glor  
ex situ & pulvere  
publicis examini  
centium industri  
um ingenia & pr  
rare, per singulos  
pueris repuerasce  
tanto concursu  
buere, non mole  
votum vestrum  
tis. Ita erga rem  
ctissimorum homi  
pub: abundare o  
Reipub: orname

De Voluptatibus Corporis

laxa conscientia est. Inprimis autem infen-  
 ctura, quando tristitia, ingenti curam, re-  
 tionum & sollicitudinum agmine nobilissimū  
 animū obruit, premittit, torquet, excruciat, deniq;  
 variis miseriarum fluctibus involuit, opprimat,  
 conficit. Nullus enim dolor gravior est, quam  
 qui peccati inuentione vincit conscientiam.

Tandem & ipsa Mors ante tempus, variata  
 ista angina, & reliquis voluptatibus accelera-  
 tur, & homo partitidum in seipsum commit-  
 tit, atq; adeo bis, ut dicitur, interimitur qui su-  
 is armis perit, magisq; dolent incommoda  
 quibus ipsi occasionem dedimus. Quæ res  
 nullo modo coram Deo excusari potest. Quem-  
 admodum latrones incautos obrunt, ut eos  
 aut iugulent aut bona eorum deprædentur;  
 Ita ebrietas mortem ante tempus accelerat, &  
 spoliat madidas hostes, omni fortuna, fama,  
 existimatione, sensu, memoria.

Ense cadunt multi, perunt sed erapula plures.

Cum igitur ex his omnibus appareat, Cor-  
 poris voluptates, omnis generis mala, ut Cali-  
 as nubes attrahere, & hos esse castes, quibus  
 ut in mari pisces, homines incauti irretiantur,  
 & ca-

6.

Capitulum secundum

disuavientium, in mutuos sinus vibratos en-  
 ses, & pugiones. O mirandam Dei mansue-  
 tudinem vasa Iræ suæ, & inutilia hæc terræ  
 pondera, tantâ patientiâ & benignitate tole-  
 rantis! Quibus quæso oculis hæc nefanda  
 mundi catharmata Sancti Dei Angeli con-  
 templantur? Quibus verò in extremo die  
 eos aspicient?

Cumque corpus juvenilibus annis, quoti-  
 diana ingurgitatione, continuis compotatio-  
 nibus & immoderato vagarum libidinum u-  
 su, debilitatum est: multiplicantur in senio  
 morbi, cumulantur calamitates, & sementem  
 ut fecerunt in iuventute, ita metent in sene-  
 ctute, & colo quod aptarunt (ut est in prover-  
 bio) ipsis nendum, & quod intriverunt, ex-  
 edendum erit. Adeoque sortem vna cum u-  
 sura persolvere miseri tenebuntur. Crapula  
 enim multorum mater est periculosissimorum  
 morborum. Et verè inquit Cic: *Libidinosa  
 & intemperans adolescentia effæctum corpus  
 tradit senectuti. Nec facit ad longam erapu-  
 la multa diem.*

4.

Maximum autem incontinentiæ malum  
 laxa

5.

RTIV M.

abet lumen vitæ. No-  
 sub spinoso capite me-  
 ce posse regnare cum  
 are cum Mundo, ut  
 verbis hunc locum

am beatam præsentem  
 tremi Gaudio

Beatam vitam,  
 solido & stabili Gau-  
 o voluptatis regno, ne-  
 meridiana claritas, ex il-  
 tionibus, appareat; ad  
 a contemplanda me-  
 neps intendemus, &  
 Gaudij;

am illam, aut divi  
 esse finxerunt: cui  
 ad libitum versand  
 cum, varium, incor  
 tione: neq; illis aff  
 tum rei eventum e  
 tiam divinam po  
 mirabiliter suo na  
 præter hominum o  
 nat Gregit. Sed  
 sum est, esse Fortu  
 nia humana in ut  
 muni de ea servat  
 providentiæ subje  
 Ad ipsam itac  
 nemini non con  
 illa observetur, a  
 piunt, qui eam v  
 eius omnes vita  
 runt. Nihil ma  
 pleriq; quam u  
 omnibus suis  
 compotes facti  
 dio: Beatos se

De Voluptatibus  
 melius quanto ocyus  
 rene arate tua o ad  
 militica, Nam in vol  
 virtus consistere.  
 Modica & honesta  
 antlatris ciusque vo  
 improbatu divino  
 circumscripta est lim  
 nis. Et generosis an  
 & curricula curanda ra  
 subinde vero ad voca  
 sta exercitia se recipit.  
 quam istis recreantur  
 aliquando redduntos  
 lo peracta rationem ei,  
 re orbem terrarum in I  
 ponunt ad mores eius,  
 positum a patre aeterno  
 centur, viam quam gr  
 quem defixis  
 que noverunt se ducto  
 virtus via quantum vis  
 ribus atque urteis obdu  
 lapsus est, dum inquit:

Caput secundum  
 & capiuntur, adeoq; esse malorum om-  
 num: satis liquido concludimus: Corporis  
 voluptates, nullam veram, sinceram, perse-  
 ctam & solidam felicitatem, sed multo ma-  
 gis praesentissimum corporis pariter & animae  
 exitum generare, unde tristitia & mœtor, do-  
 lor & gemitus nascuntur. Recte itaque Caro:  
 Nulla capitator pestis quam corporis voluptas  
 hominibus a natura data est.  
 Et ut fluxa caduca & momentanea sunt  
 omnia humana, ita gaudium ex voluptatibus  
 corporis quod provenit, transitorium & cito  
 perituum est. Gaudium carnis finitur cum  
 carne. Vanitas vanitatum & omnia vanitas.  
 Itaque o homo sperne voluptates, nocet  
 corpori immodicam voluptatem afferre pos-  
 sunt. Quis, ante actis temporibus, coram  
 forte dedisti adolescentiam voluptati, emerge-  
 ransdem, ex his spinis lateraliter animum pun-  
 gentibus, & te ad meliorem frugem recipere.  
 Maturatio opus est, nec tam diu expectandum,  
 donec per se adolescentia cupiditates & affectus  
 deserbuerint. Expedi te illis tritis, tanto  
 meli-

tium  
 eruntur Spiritu, &  
 reliquos pra se ho-  
 mnunt: Id quod  
 is ante oculos po-  
 ecundis fortunæ re-  
 nem nullâ aliâ de  
 illi suas ambitio-  
 prædicaretur, ille-  
 et. Quærit igitur  
 minem se beatio-  
 imis usus, in eam  
 ctunatum Syllam  
 omnem vitâ feli-  
 um favorem ex-  
 yptiorum Regis,  
 do, seu, ut Pli-  
 ossimum, & si-  
 simum, in pro-  
 m tamen, capto  
 evoraverat, Re-  
 us oblato, cum  
 recu-

De Voluptatibus Corporis

niunt filijs hujus seculi, qui voluptates carnis  
 sectantes, & cœno desideriorum suorum in-  
 voluti, in extrema se præcipitant pericula.  
 Quod si animo contemplari & oculis lu-  
 strare libuerit, madidos hosce & vino cerevi-  
 siaque æstuantes calicum remiges, Bæchique  
 socios: quid aliud, nisi deploratorum homi-  
 num triste & abominandum cernemus spæ-  
 ctaculum, a sotiam plus quàm Barbaricam, &  
 beluinam Dæmonum humana specie ober-  
 rantium, truculentiam. Nihil audies, nisi  
 porcorum foetidissimorum grunntus: bo-  
 um ferocientium mugitus: luporum vo-  
 racissimorum ululatus: canum rabidissimo-  
 rum latratus. Nihil videbis, nisi leonum ru-  
 gientium feritatem: aprorum frendentium  
 immanitatem: asinorum rudentium levi-  
 tatem: ranarum coxantium vomitus. Ni-  
 hil experieris aliud, quàm gannientium Vul-  
 porum insidias: sibilantium serpentum ictus:  
 crocitantium corvorum insultus. Videbis,  
 inquam, sociorum sese modo amplexantiū,  
 strictos in mutuam pernitiem gladios, fra-  
 trum paulò ante osculis inter se certantium, &  
 F dissua-

Sed quid? tantis laboribus, curis & peri-  
 praxar. *Quamvis vanitatem!*  
 fecerit, majoraque quam ipsi Deo obsequia  
 totus sese hic mundus, cum Deo quodam co-  
 ma sua cura afficitur? Vni pecunia lucro,  
 Sed quous quisque est, qui aliqua salutem ani-  
 veris perfectisq; animae bonis adhiberemus!  
 dustrae partem, adipiscendis & acquirendis  
 mam istarum curarum, sollicitudinis & in-  
 ra *sacra famese?* O beatos nos si vel centeli-  
 litim! *Quid non mortalia pectora cogis, an-*  
 corporis & animae interitu explebilem auri  
 tum, crudelitatem; O diram, & non nisi  
 tanto sanguinis sui pretio redemit, lavien-  
 priam, animam, quam Christus filius Dei  
 O immanem hominum in sua viscera, in pro-  
 nis supplicij excruciantam, Sathana tradant.  
 bilissimam animam, una cum corpore, ac ter-  
 exiguum lucrum, brevesque voluptates, no-  
 lo hoste generis humani feriant, & propter  
 moque bono abnegato, fœdera cum Diabo-  
 demus homines incidere, ut Deo aeterno sum-  
 in cura furem, sola pecunia cupiditate, vi-  
 cum animi nostri dolore videmus. *Quin*

Capitulum Quartum

De D  
 culis cogitæ opes?  
 curum ac lacum posse  
 ceptis & delicate vivente  
 tem, fruentem? Om-  
 tum laborum suorum  
 imenso curarum mo-  
 re debebant, sed eo per-  
 tum non sunt: Qui  
 coacerantur opes; ta-  
 quio sibi obstrictos corp-  
 monis sui servitio corp-  
 cupantur, perpetuis cu-  
 angore animi atque  
 Accedit & nova calam-  
 cura, dum nocte dieq;  
 modo nunquam hoc su-  
 ita devinctum detineat  
 iura affectum, vel dim-  
 fessorum muret: neve t-  
 tum injurijs, latronum  
 perthorum hominum  
 turis expositum, perca-  
 dam casu ipsiis eripiantur  
 nus *semper*, ut est in pro-

De Divitijs.

tigaretur, nec sine pœna, si quis composuisse,  
 vel donasse negotium convinceretur. Ex Ge-  
 rulorum diurnis questibus partem octavam:  
 ex capturis prostitutarum, quantum quaque  
 uno concubitu mereret: nec non Matrimo-  
 nia obnoxia fuerunt: adeoq; nullum rerum aut  
 hominum genus omissum, unde ille non vectiga-  
 lis aliquid corraderet: Miramur has sor-  
 des non hominis, sed humana specie oberran-  
 tis Diaboli; Imperatoris tamen Romani,  
 quem leges non ex rapinis & meretricio, sed  
 ex regni redditibus vivere permisere. Ac uti-  
 nam ejusmodi Caligulas non cerneret præ-  
 sens hæc ætas: *Dulcis odor lucri ex re qua-*  
*libet*, non mercatoribus, non salarijs, & ejus-  
 modi hominibus sordidam mercaturam ex-  
 ercentibus: sed non paucis, quos de fece vul-  
 gi Deus exemptos, ad summas dignitates su-  
 stulit, & ad rerum fastigium collocavit, qui  
 quod leges vetant, licentiâ sibi sumunt, &  
 adeo mercatorio sunt ingenio, ut suo genere  
 & dignitate prorsus indignam exercent mer-  
 caturam, & sordidum questum faciant, non  
 ex frumento, lanâ & lino, quæ ipsorum so-  
 lum

quartum  
 Verum non sustinuit  
 homo auri amantissi-  
 cis premium domum  
 Haba: Omnes ait  
 modi prolaturus, &  
 orationem: *Va-*  
*numerosè aggregan-*  
*quousq; tandem? An*  
*qui mordeant te, &*  
*te. Va dedito qua-*  
*ut disponat in excelso*  
*ur è potestate mali.*  
 Scythico luco incu-  
 nt pecunijs, ut pro-  
 n defraudent; dum  
 ere student & dum  
 osis maciem contra-  
 nè inopem agant vi-  
 estis undiq; saccis.  
 quam parcere sacris  
 im gaudere tabellis.  
 quod vidi sub sole, &  
 mines. Vir cui dedit  
 ntiam, & honorem  
 ni-

cum  
 qui Maosim colunt; impleti hodie magno  
 multis, terramque distributo gratuito his,  
 am multiplicaturo, daturu potestatem in  
 que Daniel praxiderat de Antichristo, Glori-  
 tichristi etiam hodie facere videmus. Quod  
 ligatione avertere tentant: Ita Sacerdotes An-  
 tiam pecunia & oblati honoribus a vera Re-  
 sumunt. Et ut Antiochi Capitanus Martha-  
 Romani a Pontificibus & scribis pecuniam  
 ligationem prodant, Iudas a Phariseis, milites  
 dens ipsum adoret. Vtique Christum & Re-  
 filio Dei regna mundi offerre, modo ut deci-  
 biber? Non verendum Diabolum ipsi  
 lo abominations, deque iracundationis eius  
 dere, signum Antichristi suscipere, & de pecu-  
 tia amplecti, & contra conscientiam defen-  
 dixerat, homines debere, errores & menda-  
 agnitaque semel veritate, uti Apostolus pra-  
 & dignitatum furiosa cupidine a vera fide,  
 nini videmus, nulla alia de causa, quam opu-  
 An non quotidie summo cum maerore a-  
 tunt homines lucri avidissimi.  
 lum tam atrox crimen, quod non commic-  
 majores bis vel ter in foro vendidit. Ita nul-

De Divitijs.

Cap: 11.

1. Mac: 2.

Apo: 17.

1. Tim: 6.

Caput Quartum

lum produxit, sed illis rebus, quibus in urbi-  
 bus falsamentarij, laniones & caupones occu-  
 pantur. Homines profecto, qui vel a statuis  
 farinam exigent. Quae res illis non minus  
 dedecori est, quam olim DARIO Persarum  
 Regi, qui propterea institor dictus fuit. Nam  
 Persa olim Cyrum patrem, Cambysen Do-  
 minum, Darium institorem fuisse ajebant.  
 Et Vespasianus Imper: insignem maculam  
 virtutibus suis attraxit, quod inexplebili au-  
 ri aviditate omnibus rebus vectigalia impo-  
 neret, nulli hominum generi, neque mendic-  
 cis parcens: adeoque urinae putidum vecti-  
 gal, cum imperasset, & ob id a filio reprahen-  
 sus fuisset; pecuniam ex pensione promens,  
 ad nares ejus admovit, sciscitans num odore  
 offenderetur, & illo negante; atqui ex lotio  
 est, inquit. Quo nomine Ferdinandus Rex  
 Neapolitanus quoque notatus est, dum ex  
 eadem lotij mercatura quastum faceret.  
 Dumque TIBERIVS Imperator Mulvum  
 maximum dono sibi oblatum, venundari jus-  
 sisset Milve rapacior fuit. Ut & Caligula ejus  
 vestigium insecutus, qui dono oblatos pisces  
 majo-

Herodo:  
DARVS.

Vessasi-  
anus.

Sueton:  
cap: 23.

Ferdi-  
nandus  
R. Nea-  
pol:

Pontanus  
lib: 8. de  
libera:  
Sueton:  
Caligula.

sequitur  
 opum, & crescentem  
 in illis dolor & tristitia  
 omnis lactis oblitus  
 pecuniae summa dita-  
 as cantilenas quotidie  
 abitantem, & animo a-  
 madmodum furor ille;  
 rat, ut perperis curis  
 s & dies cor ipsorum  
 o comitas & estabiltas  
 ucto; rara in vultu hi-  
 m intento: Curis ac-  
 Cumque divites a-  
 tem mente requiescit.  
 doloribus & arum  
 quod sub sole cruciatu  
 de universo labore suo,  
 Salomon: Quid,  
 perinde ut in morbis  
 eumbens sollicitus se-  
 m, internumpit som-  
 onsumit corpus, & de  
 mar Syrac: iniquus;  
 moris & anxietatis.  
 artum

De D

sequitur cura pecuniae  
 Eheu quam vanè tolli  
 ignorant quis congru-  
 sera est magni custodia  
 di amore occaecati &  
 non tentant; omni fa-  
 habitâ ratione: Eo  
 sordidus ac dives ille  
 su solitus, modo auri  
 Populus me  
 Ipse domi simul ac nu-  
 Homines patroclo  
 multos hodie inveni-  
 unt, quo sint apud a-  
 matione, quaque a-  
 aurum, modo argen-  
 rant, nec sibi nec su-  
 praesentissimum ipse  
 rum. Quemadmo-  
 Cypri Rex cum vic-  
 quas possidebat, di-  
 venisse; comportati-  
 busque impositis, in  
 se perforata, periret

hostibus inuidebat. Verum non sustinuit  
 mergere Plutum suum homo auri amantissi-  
 mus; sed futurum sua necis premium domum  
 reuertit. Recte itaque Haba: Omnes auri  
 de avaro parabolam ejusmodi prolatus, &  
 talem enigmatis interpretationem: Quia  
 multiplicanti non sua, & numerose aggregan-  
 ti densissimum lutum: Quousque tandem? An  
 non repente consergent, qui mordent te, &  
 expergescentur diraxatur te. Et dedito qua-  
 si malo, pro domo sua, ut disponat in excelsis  
 nidum suum, quo eripiat & potestate mali.  
 Multi instar Draconis Scythico luto inu-  
 bantis, suis ita incumbunt pecunijs, ut pro-  
 prium non raro genium defraudent; dum  
 fraudibus genio consilere student & dum  
 aurum corradiant; sibi ipsis maciem contra-  
 hant, miseramque & plane inopem agant vi-  
 tam, ut Tantalus, Congessit undique sacris  
 Indormit inhians, & tanquam parere sacris  
 Cogitur, aut pietas tanquam gaudere tabellis.  
 Est & aliud malum, quod vidi sub sole, &  
 quidem frequens apud homines. Qui cui dedit  
 Deus divitias, & substantiam, & honorem

## Capitulum Quartum

## De Divitijs.

culis congestæ opes? beatumne reddunt se-  
 curum ac lætum possessorem, suaviter dein-  
 ceptus & delicate viventem, bonisque suis uten-  
 tem, fruentem? Omnino quidem hunc fru-  
 ctum laborum suorum, summis periculis &  
 immenso curarum mole locupletati, percipe-  
 re debebant, sed eo pervenire eos Plutus ipso-  
 rum non sinit: Quin potius quantum plures  
 coacervarunt opes; tanto arctiori eos obse-  
 quio sibi obstrictos decinet, & dum Mam-  
 monis sui servitio corpore atque animo oc-  
 cupantur, perpetuis curis & sollicitudinibus,  
 angore animi atque mœrore afficiuntur.  
 Accedit & nova calamitas, multiplicanturque  
 curæ, dum nocte dieque cogitant sollicitè, quo-  
 modo numen hoc suum, suo sibi obsequio  
 ita devinctum detineant, ne quâ ab ipsis in-  
 juriam affectum, vel diminutione læsum, pos-  
 sessorem mutet: neve tinearum & tempesta-  
 tum injurijs, latronum & furum maliciam, aut  
 perfidorum hominum fraudibus ac impo-  
 sturis expositum, pereat: aut fortuito quo-  
 dam casu ipsis eripiat. Itaque quia timi-  
 dus semper, ut est in proverbio, Plutus; vitam

lore videmus. Quin  
 pecuniæ cupiditate, vi-  
 dere, ut Deo æterno sum-  
 to, fœdera cum Diabo-  
 hani feriant, & propter  
 vesque voluptates, no-  
 unam cum corpore, æter-  
 ndam, Sathanæ tradant.  
 um in sua viscera, in pro-  
 am Christus filius Dei  
 ratio redemit, lavien-

O diram, & non nisi  
 teritu explebilem auri  
 ortala pectora cogis, au-  
 beatos nos si vel centesi-  
 m, sollicitudinis & in-  
 piscendis & acquirendis  
 hæ bonis adhiberemus!  
 est, qui aliqua saltem ani-  
 ? Vni pecuniæ lucro,  
 s, ceu Deo quodam cõ-  
 quam ipsi Deo obsequia  
 vanitatum!  
 laboribus, curis & peri-  
 culis

*De Divitiis.*

securatur cura pecuniam, majorumq; famam. Eheu quam vane solliciti sunt Colligunt & ignorant quis congregabit. Res profecto msera est magna custodia census, cuius retinent di amore occaecati & capti homines, quidvis non tentant; omni fama, vix & salutis, posthabita ratione. Eodem plane modo, quo ffordidus ac dives ille populi contemneret voces suis, modo auri sui acervo se oblectet: *Populus me sibilat: at mihi plando Ipse domi simul ac nummos contempit in arca.* Homines parvo foetidiores: Cuiusmodi multos hodie inventas qui susque deque faciunt, quo sint apud alios in honore & existimant, nec sibi nec suis profuturum, imo in praesentissimum ipsos vix periculum daturum. Quemadmodum olim Ptolomaeus Cypri Rex cum videret se propter ingentes, quas possidebat, divitias, in discrimen vixisse; compositis undique opibus, navibusque impositis, in altum processit, ut classem perforata, periret una cum opibus, quas hosti-

PTOLO-  
MAEVS.  
Cypri.

Hora: lib.  
I. Ser: Sarr:

Pat: 19.

*Caput Quartum*

agunt divites plenam timoris & anxietatis. Idque nobiscum affirmat Syrac: inquit; *Per vigilare ut diceris, consumit corpus, & de re familiari esse sollicitum, interrumpit somnum; cum quis lecto decumbens sollicitus se torquet, subinde evigilat; perinde ut in morbis molesta est insomnia.* Et Salomon: *Quid, inquit, homini proderit de universo labore suo, & afflictione spiritus, quâ sub sole cruciatus est? Cuncti dies eius doloribus & trammis pleni sunt; nec per noctem mente requiescit. Et hoc nonne vanitas?* Cumque divites animo semper sint ad rem intento: Curis ac tristitia nebeculis obducto; rara in vultu hilaritas, rara in alloquio comitas & effabilitas apparet; tristitia noctes & dies cor ipsorum exedens, ita eos macerat, ut perpetuis curis torqueantur. Quemadmodum sutor ille; quem dives postico habitantem, & animo a curis vacuo dulcissimas cantilenas quotidie modulantem, magnâ pecuniâ summâ ditârat; acceptâ pecuniâ, omnis lætitiæ oblitus est. *Augetur autem in illis dolor & tristitia augmento pecuniæ & opum, & crescentem sequi-*

Cap: 11.

*De D*

maiores bis vel ter in fo- lum tam atrox crimen- tunt homines lucri av- An non quotidiè sui- nimi videmus, nulla ali- & dignitatum furiosâ- agnitaque semel veritat- dixerat, homines defice- tia amplecti, & contra- dere, signum Antichrist- lo abominationis, dequ- bibere? Non verecu- filio Dei regna mundi o- dens ipsum adoret. Ut- ligationem prodant, Iuda- Romani à Pontificibus- sumunt. Et ut Antioch- tiam pecunia & oblati- ligatione avertere tentant- tichristi etiam hodie fac- que Daniel prædixerat d- am multiplicaturo, da- multis, terramque dist- qui Maosim colunt; in-

nam

De Voluptatibus  
 melius quanto ocyus  
 retere arate tua o ad  
 milica, Nam in vol  
 virtus consistere.  
 Modica & hone  
 antatis cuiusque vo  
 improbatu divino  
 circumscripta est lim  
 nis. Et generosus an  
 & curicula curanda r  
 subinde vero ad voca  
 ra exercitia se recipit.  
 quam istis recreantur  
 aliquando redduntos  
 lo peracta rationem ei,  
 re orbem terrarum in  
 ponunt ad mores eius,  
 positum a patre aeterno  
 centur, viam quam g  
 quem defixis mentiu od  
 que noverunt se ducto  
 virtus via quantum vis  
 tribus arque urticis obdu  
 lapsus est, dum inquit:

runtur Spiritu, &  
 reliquos pra se ho  
 nunt: Id quod  
 s ante oculos po  
 cundis fortunæ re  
 nem nullā aliā de  
 illi suas ambitio  
 bradicaretur, ille  
 t. Quærit igitur  
 ninem se beatio  
 mis usus, in eam  
 unatum Syllam  
 m nem vitā feli  
 um favorem ex  
 ptiorum Regis,  
 o, seu, ut Pli  
 sissimum, & si  
 imum, in pro  
 n tamen, capto  
 voraverat, Re  
 us oblato, cum  
 recu-

Caput secundum  
 & capiuntur, adeoq, eam esse malorum om  
 num: satis liquido concludimus: Corporis  
 voluptates, nullam veram, sinceram, perse  
 ctam & solidam felicitatem, sed multo ma  
 gis præsentissimum corporis pariter & animæ  
 exitium generare, unde tristitia & mæror, do  
 lor & gemitus nascuntur. Recte itaque Caro:  
 Nulla capitator pestis quam corporis voluptas  
 hominibus a natura data est.  
 Et ut fluxa caduca & momentanea sunt  
 omnia humana, ita gaudium ex voluptatibus  
 corporis quod provenit, transitorium & cito  
 peritum est. Gaudium carnis finitur cum  
 carne. Vanitas vanitatum omnia vanitas.  
 Itaque o homo sperne voluptates, nocet  
 corpori immo dicam voluptatem afferre post  
 sunt. Quis ante adis temporibus, totam  
 forte dedisti adolescentiam voluptati, emerge  
 tandem, ex his spinis laxatiter animum pun  
 gentibus, & te ad meliorem frugem recipe.  
 Maturato opus est, nec tam diu expectandum,  
 donec per se adolescentia cupiditates & artus  
 deseruerint. Expedi te illis urticis, tanto  
 meli-

De Voluptatibus Corporis  
 niunt filijs hujus seculi, qui voluptates carnis  
 sectantes, & cœno desideriorum suorum in  
 voluti, in extrema se præcipitant pericula.  
 Quod si animo contemplari & oculis lu  
 strare libuerit, madidos hosce & vino cerevi  
 siaque æstuantem calicum remiges, Bacchiq;  
 socios: quid aliud, nisi deploratorum homi  
 num triste & abominandum cernemus spe  
 ctaculum, a sociam plus quàm Barbaricam, &  
 beluinam Dæmonum humana specie ober  
 rantium, truculentiam. Nihil audies, nisi  
 porcorum foetidissimorum grunnitus: bo  
 um ferocientium mugitus: luporum vo  
 racissimorum ululatus: canum rabidissimo  
 rum latratus. Nihil videbis, nisi leonum ru  
 gientium feritatem: aprorum frendentium  
 immanitatem: asinorum rudentium levi  
 tatem: ranarum coaxantium vomitus. Ni  
 hil experieris aliud, quàm gannientium Vul  
 porum insidias: sibilantium serpentum ictus:  
 crocitantium corvorum insultus. Videbis,  
 inquam, sociorum sese modo amplexantiū,  
 strictos in mutuam pernitiem gladios, fra  
 trum paulò ante osculis inter se certantiū, &  
 F dissua-

ut in mari pisces, homines incauti irruuntur,  
 as nubes arctare, & hos esse castes, quibus  
 poris voluptates, omnis generis mala, ut Casti-  
 Cum igitur ex his omnibus appareat, Cor-  
*Ense cadunt multi, perimit sed crapula plures.*  
 existimatione, sensu, memoria.  
 spoliat madulas hosc, omni fortuna, fama,  
 Ita ebrietas mortem ante tempus accelerat, &  
 aut iugulent aut bona eorum deprudentur.  
 admodum latrones incautos obrunt, ut eos  
 nullo modo coram Deo excusari possit. Quem  
 quibus ipsi occasionem dedimus. Quæ res  
*is armis perit, magisque dolent incommoda*  
*ric, atq; adeo bis, ut dicitur, interimitur qui su-*  
 tur, & homo patricium in seipsum committit.  
 ista angina, & reliquis voluptatibus accelera-  
 Tandem & ipsa Mors ante tempus, vinaria  
*qui peccati muerone vultnerat conscientiam.*  
 conficit. Nullus enim dolor gravior est, quam  
 variis miseriarum fluctibus involuit, opprimat,  
 animu obruit, torquet, excruciat, deniq;  
 tionum & sollicitudinum agmine nobilissimu  
 ctur, quando tristitia, ingenti curarum, tenta-  
 lata conscientia est. Inprimis autem in sen-

De Voluptatibus Corporis

Caput secundum

disuavientium, in mutuos sinus vibratos en-  
 ses, & pugiones. O mirandam Dei mansue-  
 tudinem vasa Iræ suæ, & inutilia hæc terræ  
 pondera, tantâ patientiâ & benignitate tole-  
 rantis! Quibus quæso oculis hæc nefanda  
 mundi catharmata Sancti Dei Angeli con-  
 templantur? Quibus verò in extremo die  
 eos aspicient?

Cumque corpus juvenilibus annis, quoti-  
 diana ingurgitatione, continuis compotatio-  
 nibus & immoderato vagarum libidinum u-  
 su, debilitatum est: multiplicantur in senio  
 morbi, cumulantur calamitates, & sementem  
 ut fecerunt in juventute, ita metent in sen-  
 ctute, & colo quod aptarunt (ut est in prover-  
 bio) ipsis nendum, & quod intriverunt, ex-  
 edendum erit. Adeoque sortem vna cum u-  
 sura persolvere miseri tenebuntur. *Crapula*  
*enim multorum mater est periculosisimorum*  
*morborum.* Et verè inquit Cic: *Libidiosa*  
*& intemperans adolescentia effæctum corpus*  
*tradit senectuti. Nec facit ad longam crapu-*  
*la multa diem.*

Maximum autem incontinentiæ malum  
 laxa

6.

4.

5.

am il-  
 ces delirij, qui vel De-  
 quam hominum pro-  
 & munera amplissima  
 em ipsam primò, post  
 siderabimus.  
 ffecti fuerit; audij  
 ineps interdemus, &  
 co co landa me-  
 ionibus parcat; ad  
 meridiana clarus, ex il-  
 voluptatis regno, ne-  
 solido & stabili Gau-  
 Beatam vitam,  
 ent.  
 rem Gaudio  
 am beatam præsent,  
 RTIV M.  
 verbis hunc locum  
 re cum Mundo, ut  
 e posse regnare cum  
 sub spinoso capite me-  
 abet lumen vita. No-

D  
 am illam, aut di-  
 esse finxerunt: cu  
 ad libitum versari  
 cum, varium, inco  
 tione: neq; illis a  
 tum rei eventum  
 tiam divinam po  
 mirabiliter suo n  
 præter hominum  
 nat Gregit. Se  
 sum est, esse For  
 nia humana in u  
 muni de ea serva  
 providentiæ sub  
 Ad ipsam ita  
 nemini non cor  
 illa observetur,  
 piunt, qui eam  
 eius omnes vi  
 runt. Nihil m  
 pleriq; quam  
 omnibus suis  
 compotes fac  
 dio: Beatos se

Sed quid tantis laboribus, curis & per-  
 praeferat. *O vanitas vanitatum!*  
 fecerit, majoraque quam ipsi Deo obsequia  
 torus se hic mundus, cum Deo quodam co-  
 ma sua cura afficitur? Vni pecuniae lucro,  
 Sed quovis quisque est, qui aliqua salutem ani-  
 veris perfectisq; animae bonis adhiberemus,  
 duntaxat partem, adipiscendis & acquirendis  
 mam istarum curarum, sollicitudinis & in-  
*in laetitia* O beatos nos si vel centesi-  
 sum! *Quid non mortalia pectora cogis, an-*  
 corporis & animae interitum exhibilem auri-  
 tum, crudelitatem; O diram, & non nisi  
 tanto sanguinis sui pretio redemit, la vien-  
 priam animam, quam Christus filius Dei  
 O immanem hominum in sua viscera, in pro-  
 nis supplicij excruciantem, Sathanæ tradant.  
 bilissimam animam, una cum corpore, acer-  
 exiguum lucrum, brevesque voluptates, no-  
 lo hoste generis humani feriant, & propter  
 moque bono abnegato, foedera cum Dabo-  
 demus homines incidere, ut Deo aeterno sum-  
 in eum furorem, sola pecuniae cupiditate, vi-  
 cum animi nostri dolore videmus. *Quin*

Capitulum Quartum

De Divitijs.

tigaretur, nec sine poena, si quis composuisse,  
 vel donasse negotium convinceretur. Ex Ge-  
 nularum diurnis questibus partem octavam:  
 ex capturis prostitutarum, quantum quaeque  
 uno concubitu mereret: nec non & matrimo-  
 nia obnoxia fuerit: adeoque nullum rerum aut  
 hominum genus omissum, unde ille non vectiga-  
 lis aliquid corraderet: Miramur has sor-  
 des non hominis, sed humana specie oberran-  
 tis Diaboli; Imperatoris tamen Romani,  
 quem leges non ex rapinis & meretricio, sed  
 ex regni redditibus vivere permisere. Ac uti-  
 nam ejusmodi Caligulas non cerneret praesens  
 haec aetas: *Dulcis odor lucri ex re qua-*  
*libet*, non mercatoribus, non salarijs, & ejus-  
 modi hominibus sordidam mercaturam ex-  
 ercentibus: sed non paucis, quos de fece vul-  
 gi Deus exemptos, ad summas dignitates su-  
 stulit, & ad ream fastigium collocavit, qui  
 quod leges vetant, licentiam sibi sumunt, &  
 adeo mercatorio sunt ingenio, ut suo genere  
 & dignitate prorsus indignam exercent mer-  
 caturam, & sordidum questum faciant, non  
 ex frumento, lana & lino, quae ipsorum so-  
 lum

R lum

culis congesta op-  
 curum ac latum  
 ceptis & delicate vi-  
 tum laborum su-  
 immenso curatur  
 re debebant, sed e-  
 rum non sunt:  
 coacerantur op-  
 quio sibi obstric-  
 monis sui servitio  
 cupantur perpetu-  
 argore animi a-  
 Accedit & nova  
 cura, dum nocte  
 modo numero  
 ita devinctum  
 iura affectum,  
 fessorem murect  
 tum injurijs, la-  
 perfidorum ho-  
 stis exposcit  
 dam caluipnis  
 dunt semper, ut e-

um non sustinuit  
 mo auri amantissi-  
 premium domum  
 Haba: Omnes ait  
 odi prolaturus, &  
 etationem: *Ua*  
 uerose aggregan-  
 usq; tandem? An  
 si mordeant te, &  
 te. *Ua* dedito qua-  
 disponat in excelsis  
 r e potestate mali.  
 Scythico luco incu-  
 t pecunijs, ut pro-  
 defraudent; dum  
 re student & dum  
 sis maciem contra-  
 e inopem agant vi-  
 stis undiq; saccis.  
 quam parcere sacris  
 m gaudere tabellis.  
 od vidi sub sole, &  
 mines. *Vir* cui dedit  
 ntiam, & honorem  
 ni-

maiores bis vel ter in foro vendidit. Ita nul-  
 lum tam atrox crimen, quod non commic-  
 tunt homines lucri avidissimi.  
 An non quotidiè summo cum merore a-  
 nimi videmus, nulla alia de causa, quam opu-  
 & dignitatum furiosâ cupidine à verâ hîc,  
 agnitâque semel veritate, uti Apostolus præ-  
 dixerat, homines deficere, errores & menda-  
 cia amplecti, & contra conscientiam defen-  
 dere, signum Antichristi suscipere, & de pocu-  
 lo abominatonis, de quo tractationis ejus  
 bibere? Non vercundatur Diabolus ipse  
 filio Dei regna mundi offerre, modo ut deci-  
 dens ipsum adoret. Vtique Christum & Re-  
 ligionem prodant, Judas à Pharisæis, milites  
 Romani à Pontificibus & scribis pecuniam  
 sumunt. Et ut Antiochi Capitanei Mattha-  
 tiam pecunia & oblatiis honoribus à vera Re-  
 ligione avertere tentant. Ita Satellites An-  
 tichristi etiam hodie facere videmus. Quod-  
 que Daniel prædixerat de Antichristo, Glori-  
 am multiplicaturo, daturò potestatem in  
 multis, terramque distributuro gratuito is,  
 qui Maosim colunt; impleri hodie magno  
 cum

Capit.

1. Mac: 3

Apo: 17

1. Tim: 6

De Divitijs.

Caput Quartum

lum produxit, sed illis rebus, quibus in urbi-  
 bus falsamentarij, laniones & caupones occu-  
 pantur. Homines profectò, qui vel à statuis  
 farinam exigent. Quæ res illis non minus  
 dedecori est, quam olim DARIO Persarum  
 Regi, qui propterea institor dictus fuit. Nam  
 Persæ olim Cyrum patrem, Cambysen Do-  
 minum, Darium institorem fuisse ajebant.  
 Et Vespasianus Imper: insignem maculam  
 virtutibus suis attraxit, quod inexplebili au-  
 ri aviditate omnibus rebus vectigalia impo-  
 neret, nulli hominum generi, neque mendi-  
 cis parcens: adeoque urinæ putidum vecti-  
 gal, cum imperâsset, & ob id à filio repræhen-  
 sus fuisset; pecuniam ex pensione promens,  
 ad nares ejus admovit, sciscitans num odore  
 offenderetur, & illo negante; atqui ex lotio  
 est, inquit. Quo nomine Ferdinandus Rex  
 Neapolitanus quoque notatus est, dum ex  
 eadem lotij mercatura quæstum faceret.  
 Dumque TIBERIVS Imperator Mulvum  
 maximum dono sibi oblatum, venundari jus-  
 sisset Milvo rapacior fuit: Vt & Caligula ejus  
 vestigium insecutus, qui dono oblatos pisces  
 majo-

Herodo: DARIVS.

Vespasi-  
anus.

Sueton:  
cap: 21.

Ferdi-  
nandus  
R. Nea-  
pol:

Pontanus  
lib: 38. de  
libera:  
Sueton:  
Caligula.

oris & anxietatis.  
 Syrac: iniquus;  
 mat corpus, & de  
 interumpit som-  
 nens sollicitus se  
 unde ut in morbis  
 Plomon: Quid,  
 reverso labore suo,  
 sub sole cruciatus  
 vibus & armis  
 mente requisivit.  
 sumque divites a-  
 cento: Curis ac-  
 rara in vultu hi-  
 ritas & estabiltas  
 ties cor ipsorum  
 e percipit curis  
 odum furor ille;  
 em, & animo a-  
 tlenas quotidie  
 ra summa dica-  
 s lætitiæ oblitus  
 color tristitia  
 crescentem  
 sequi-

rum

De

sequitur cura pecu-  
 Eheu quàm vanè se  
 ignorant quis cong-  
 sera est magni cust-  
 di amore occæcati  
 non tentant; omni  
 habitâ ratione: I  
 sordidus ac dives il-  
 su solitus, modò au-  
 — Populus me-  
 Ipse domi simul ac r-  
 Homines patroclo-  
 multos hodiè inven-  
 unt, quo sint apud  
 matione, quaque a-  
 aurum, modo argen-  
 rant, nec sibi nec s-  
 præsentissimum ips-  
 rum. Quemadmo-  
 Cypri Rex cum vic-  
 quas possidebat, di-  
 venisse; comportatis  
 busque impositis, in  
 se perforata, periret

Sed quid est canis laboribus, curis & periculis  
 praxat. *O vanitas vanitatum!*  
 fecerit, majoraque quam ipsi Deo obsequia  
 totus se hic mundus, cum Deo quodam co-  
 ma sua cura afficitur? Vni pecunie lucro,  
 Sed quous quisque est, qui aliqua salutem ani-  
 veris perfectisq; animae bonis adhiberemus;  
 duffra partem, adipiscendis & acquirendis  
 mam istarum curarum, sollicitudinis & in-  
 va *lacrata fames?* O beatos nos si vel centesi-  
 simi! *Quid non mortalia pectora cogis, au-*  
 corporis & animae interitu explebilem auri-  
 tum, crudelitatem? O diram, & non nisi  
 tanto sanguinis sui pretio redemit, sa vien-  
 priam, animam, quam Christus filius Dei  
 O immanem hominum in sua viscera, in pro-  
 nis supplicij excruciantem, Sathana tradant.  
 bilissimam animam, una cum corpore, eter-  
 exiguum lucrum, brevesque voluptates, no-  
 lo hoste generis humani feriant, & propter  
 moque bono abnegato, fœdera cum Diabo-  
 demus homines incidere, ut Deo aeterno sum-  
 in eum furem, sola pecunie cupiditate, vi-  
 cum animi nostri dolore videmus. *Quin*

*Capitulum Quartum*

*De Divitijs.*

tigaretur, nec sine pœna, si quis composuisse,  
 vel donasse negotium convinceretur. Ex Ge-  
 rulorum diurnis questibus partem octavam:  
 ex capturis prostitutarum, quantum quæque  
 uno concubitu mereret: nec non & matrimo-  
 nia obnoxia fuerit: adeoque nullum rerum aut  
 hominum genus omissum, unde ille non veftiga-  
 lis aliquid corraderet: Miramur has sor-  
 des non hominis, sed humana specie oberran-  
 tis Diaboli; Imperatoris tamen Romani,  
 quem leges non ex rapinis & meretricio, sed  
 ex regni redditibus vivere permisere. Ac uti-  
 nam ejusmodi Caligulas non cerneret præ-  
 sens hæc ætas: *Dulcis odor lucri ex re qua-*  
*libet, non mercatoribus, non salarijs, & ejus-*  
*modi hominibus sordidam mercaturam ex-*  
*ercentibus: sed non paucis, quos de fece vul-*  
*gi Deus exemptos, ad summas dignitates su-*  
*stulit, & ad rerum fastigium collocavit, qui*  
*quod leges vetant, licentiâ sibi sumunt, &*  
*adeo mercatorio sunt ingenio, ut suo genere*  
*& dignitate prorsus indignam exercent mer-*  
*caturam, & sordidum quæstum faciant, non*  
*ex frumento, lanâ & lino, quæ ipsorum so-*

R lum

ans imper, ut est in p  
 dam ce: ipsi eripia  
 uris expositum, p  
 perthorum hominu  
 tum injurijs, laronu  
 fessorem: nure: nev  
 iura: n, vel a  
 ita devinctum, l'etr  
 modo numen hoc  
 cur, dum nocte die  
 Accedit & nova cal  
 angore animi argu  
 cupantur percussio  
 monis sui se virio co  
 quio tibi obstric  
 coacerantur opes;  
 rum non sunt: O  
 reddebant sed eo p  
 immenso curarum  
 tum laborum si or  
 rem, truenem?  
 ceptis & delicate vici  
 curam ac latum pos  
 cullis congestæ opes

*De I*

artum  
 erum non sustinuit  
 omo auri amantissi-  
 is premium domum  
 Haba: Omnes ait  
 modi prolaturus, &  
 ratationem: *Ve*  
 numerosè aggregan-  
 nousq; tandem? *An*  
 qui mordeant te, &  
 te. *Ve dedito qua-*  
*t disponat in excelso*  
*ur è potestate mali.*  
 Scythico luco incu-  
 nt pecunijs, ut pro-  
 n defraudent; dum  
 ere student & dum  
 sis maciem contra-  
 nè inopem agant vi-  
 estis undiq; saccis.  
 quam parcere sacris  
 m gaudere tabellis.  
 od vidi sub sole, &  
 mines. *Vir cui ded-*  
 niam, & honore.

De Divitijs.  
 An non quotidiè summo cum errore a-  
 nimi videmus, nulla alia de causa, quam opu-  
 & dignitatum furiosa cupidine à vera fide,  
 agnitæque semel veritate, uti Apostolus præ-  
 dixerat, homines dehcere, errores & menda-  
 cia amplecti, & contra conscientiam defen-  
 dere, signum Antichristi suscipere, & de pocu-  
 lo abominationis, de quo irascitationis ejus  
 bibere? Non vercundatur Diabolus ipsi  
 filio Dei regna mundi offerre, modo ut deci-  
 dens ipsum adoret. Vtique Christum & Re-  
 ligionem prodant, Judas à Pharisæis, milites  
 Romani à Pontificibus & scribis pecuniam  
 sumunt. Et ut Antiochi Capirani Martha-  
 riam pecunia & oblati honoribus à vera Re-  
 ligatione avertere tentant. Ita Satellites An-  
 tichristi etiam hodie facere videmus. Quod-  
 que Daniel prædixerat de Antichristo, Glori-  
 am multiplicaturo, daturo potestatem in  
 multis, terramque distributuro gratuito ipsi,  
 qui Maosim colunt; impleti hodie magno  
 cum

Cap: 11.

Mac: 2.

Apo: 17.

1. Tim: 6.

Caput Quartum

lum produxit, sed illis rebus, quibus in urbi-  
 bus falsamentarij, laniones & caupones occu-  
 pantur. Homines profecto, qui vel à statuis  
 farinam exigent. Quæ res illis non minus  
 dedecori est, quam olim DARIO Persarum  
 Regi, qui propterea institor dictus fuit. Nam  
 Persæ olim Cyrum patrem, Cambysem Do-  
 minum, Darium institorem fuisse ajebant.  
 Et Vespasianus Imper: insignem maculam  
 virtutibus suis attraxit, quod inexplebili au-  
 ri aviditate omnibus rebus vectigalia impo-  
 neret, nulli hominum generi, neque mendi-  
 cis parcens: adeoque urinæ putidum vecti-  
 gal, cum imperasset, & ob id à filio repræhen-  
 sus fuisset; pecuniam ex pensione promens,  
 ad nares ejus admovit, sciscitans num odore  
 offenderetur, & illo negante; atqui ex lotio  
 est, inquit. Quo nomine Ferdinandus Rex  
 Neapolitanus quoque notatus est, dum ex  
 eadem lotij mercatura qua stum faceret.  
 Dumque TIBERIVS Imperator Mulvum  
 maximum dono sibi oblatum, venundari juri-  
 sisset Milvo rapacior fuit: Ut & Caligula ejus  
 vestigium infecutus, qui dono oblatos pisces  
 majo-

Herodo:  
DARIVS.

Vespasi-  
anus.

Suetos  
cap: 21.

Ferdi-  
nandus  
R. Nea-  
pol:  
Pontanus  
lib: 38. de  
libera:  
Sueton:  
Caligula.

sequitur  
 illis dolor tristitia  
 animis læticia oblitus  
 ecunia summa dica-  
 cantilenas quotidie  
 tantem, & animo à  
 admodum furor ille,  
 e, ut perpetuus curis  
 & dies cor ipsorum  
 comitas & estabiltas  
 to; rara in vultu hi-  
 intento: Curis ac-  
 Cumque divites a-  
 in mente requiescit.  
 debibus & armis  
 ad sub sole cruciatu  
 unverso labore suo,  
 Salomon: Quid,  
 perinde ut in morbis  
 umbens sollicitus se  
 a, interumpit som-  
 nsum corpus, & de  
 at, Syrac: iniquus;  
 moris & anxietatis.  
 artum

De

sequitur cura pecun  
 Eheu quam vanè so  
 ignorant quis congr  
 sera est magni custod  
 di amore occæcati &  
 non tentant; omni  
 habitâ ratione: E  
 sordidus ac dives ille  
 sit solitus, modò aur  
 — Populus me  
 Ipse domi simul ac n  
 Homines patroclo  
 multos hodiè inven  
 unt, quo sint apud  
 matione, quaque a  
 aurum, modo argen  
 rant, nec sibi nec s  
 præsentissimum ips  
 rum. Quemadm  
 Cypri Rex cum vic  
 quas possidebat, di  
 venisse; comportati  
 busque impostis, in  
 se perforata, periret

*Capitulum Quartum*

cum animi nostri dolore videmus. Quin in eum furor, sola pecunia cupiditate, videmus homines incidere, ut Deo æterno summoque bono abnegato, scedera cum Diabolo hoste generis humani feriant, & propter exiguum lucrum, brevesque voluptates, nobilissimam animam, una cum corpore, æternis supplicis excruciant, Sathanæ tradant. O immanem hominum in sua viscera, in propriam, animam, quam Christus filius Dei tanto sanguinis sui pretio redemit, laventem, crudelitatem! Odiam, & non nihil corporis & animæ interitu explebent auri sitim! *Quid non mortalia pectora cogis, auri sacra famens?* O beatos nos si vel centesimam istarum curarum, sollicitudinis & industria partem, adipiscendis & acquirendis veris perfectisq; animæ bonis adhiberemus! Sed quous quisque est, qui aliqua salutem animæ suæ cura afficitur? Vni pecunie lucro, totus sese hic mundus, cum Deo quodam contractavit, majoraque quam ipsi Deo obsequia prestat. *O vanitas vanitatum!*

Sed quid tantis laboribus, curis & periculis

culis  
 cupantur, perperis  
 monis sui servitio  
 coacerantur opes;  
 qui sibi obstrictos  
 rum non sunt:  
 re debebant, sed eo  
 immenso curarum  
 tum laborum suorum  
 rem, fruentem?  
 ceptis & delicate  
 curam ac larum  
 culis congestæ opes;  
 De

*De Divitijs.*

tigaretur, nec sine pœna, si quis composuisse, vel donasse negotium convinceretur. Ex *Germanorum* diurnis questibus partem octavam; ex captivis prostitutarum, quantum quæque uno concubitu mereret: nec non *Æmatrimonia* obnoxia fuerunt: adeoque, nullum rerum aut hominum genus omissum, unde ille non vectigalis aliquid corraderet: Miramur has sordes non hominis, sed humana specie oberrantis Diaboli; Imperatoris tamen Romani, quem leges non ex rapinis & meretricio, sed ex regni redditibus vivere permisere. Ac utinam ejusmodi Caligulas non cerneret presentens hæc ætas: *Dulcis odor lucri ex re qualibet*, non mercatoribus, non salariis, & ejusmodi hominibus sordidam mercaturam exercentibus: sed non paucis, quos de fece vulgi Deus exemptos, ad summas dignitates sustulit, & ad rerum fastigium collocavit, qui quod leges vetant, licentiâ sibi sumunt, & ad id mercatorio sunt ingenio, ut suo genere & dignitate prorsus indignam exercent mercaturam, & sordidum questum faciant, non ex frumento, lanâ & lino, quæ ipsorum so-

R lum

artum  
 rum non sustinuit  
 mo auri amantissimi  
 s premium domum  
 Haba: Omnes aut  
 modi prolaturus, &  
 xtationem: *Vae*  
 numerosè aggregan-  
 tibusq; tandem? *An*  
 ui mordeant te, &  
 te. *Vae* dedito qua-  
 disponat in excelso  
 r è potestate mali.  
 Scythico luco incu-  
 t pecunijs, ut pro-  
 defraudent; dum  
 e student & dum  
 is maciem contra-  
 è inopem agant vi-  
 tis undiq; saccis.  
 uam parcere sacris  
 gaudere tabellis.  
 d. vidi sub sole, &  
 s. *Vir* cui dedit  
 nam, & honorem  
 ni

R<sup>2</sup>  
cum

qui Maohim colunt; impleri hodie magno  
multis, terramque distributuro gratuito iis,  
am multiplicaturo, daturum potestatem in  
que Daniel praxerat de Antichristo, Glori-  
richristi etiam hodie facere videmus. Quod  
figione avertere tentant. Ita Satellites An-  
tiam pecunia & oblati honoribus a vera Re-  
sumunt. Et ut Antiochi Capitanet Marthae  
Romani a Pontificibus & scribis pecuniam  
figionem prodant, Judas a Pharisais, milites  
dens ipsum adorat. Vtique Christum & Re-  
filio Dei regna mundi offerre, modo ut deci-  
bibere? Non verendum Diabolus in  
lo abominations, deque irascorations equi-  
dere, signum Antichristi suscipere, & de pocu-  
tia amplecti, & contra conscientiam defen-  
dixerat, homines defecere. Erros & menda-  
agitatur semel veritate. Apostolus prae-  
& dignitatum furiosam. Ne a vera hde,  
nisi quam opu-  
nisi videmus, nullam  
An non quotidie summo cum merore a-  
runt homines lucri avidissimi.  
lum tam atrox crimen, quod non commit-  
maiores bis vel ter in foro vendidit. Ita nul-

De Divitijs.

Caput Quartum

lum produxit, sed illis rebus, quibus in urbi-  
bus falsamentarij, laniones & caupones occu-  
pantur. Homines profecto, qui vel a stautis  
farinam exigent. Quae res illis non minus  
dedecori est, quam olim DARIO Persarum  
Regi, qui propterea institor dictus fuit. Nam  
Persae olim Cyrum patrem, Cambysen Do-  
minum, Darium institorem fuisse ajebant.  
Et Vespasianus Imper: insignem maculam  
virtutibus suis attraxit, quod inexplibili au-  
ri aviditate omnibus rebus vectigalia impo-  
neret, nulli hominum generi, neque mendi-  
cis parcens: adeoque urinae putidum vecti-  
gal, cum imperasset, & ob id a filio repra-  
hen-  
lus fuisset; pecuniam ex pensione promens,  
ad nares ejus admovit, sciscitans num odore  
offenderetur, & illo negante; atqui ex lotio  
est, inquit. Quo nomine Ferdinandus Rex  
Neapolitanus quoque notatus est, dum ex  
eadem lotij mercatura quastum faceret.  
Dumque TIBERIVS Imperator Mulvum  
maximum dono sibi oblatum, venundari jul-  
sisset Milvo rapacior fuit. Ut & Caligula ejus  
vestigium insecutus, qui dono oblatos pisces

majo-

Cap: 11.

1. Mac: 1.

Apo: 17.

1. Tim: 6.

Herodo:  
DARIVS.

Vespa-  
sius.

Sueton:  
cap: 24.

Ferdi-  
nandus  
R. Nea-  
pol:

Pontanus  
lib: 8. de  
libera:  
Sueton:  
Caligula.

sequitur  
opum, & crescentem  
illis dolor tristitia  
omnis laetitia oblitus  
pecunia summa dica-  
cantilenas quotidie  
ritantem, & animo a  
admodum furor ille;  
t, ut perperis curis  
& dies cor ipsorum  
comitas & estabiltas  
esto; rara in vultu hi-  
n intento: Curis ac-  
Cumque divites a-  
em mente requiescit.  
coloribus & armis  
ra sub sole cruciatus  
e universo labore suo,  
Salomon: Quid,  
perinde ut in morbis  
cumbens sollicitus se  
n, interrumpt som-  
nsunt corpus, & de  
nar Syrac: iniquus;  
moris & anxietatis.

artum

De

sequitur cura pecun  
Eheu quam vanè so  
ignorant quis cong  
spera est magni custo  
di amore occaecati  
non tentant; omni  
habitâ ratione: E  
sordidus ac dives ille  
su solitus, modò aut  
Populus me  
Ipse domi simul ac n  
Homines patroclo  
multos hodie inven  
unt, quo sint apud  
matione, quaque  
aurum, modo arge  
rant, nec sibi nec  
praesentissimum ip  
rum. Quemadm  
Cypri Rex cum vi  
quas possidebat, d  
venisse; comporta  
busque imposit  
se perforata, perire

culis  
 dam casu ipis eripi  
 ituris expositum, p  
 perhdorum homin  
 tum injuris, latorn  
 tellorem muce: ne  
 iura affectum, vel  
 ita devinctum detin  
 modo nimen hoc  
 cura, dum nocte die  
 Accedit & nova cala  
 angore animi arq  
 cupantur, perpetuis  
 monis sui seruitio  
 quo sibi obstrictos  
 coaceruant opes;  
 rum non sint: Q  
 re debebant, sed eo  
 immento curatum  
 tum laborum suor  
 rem, fruentem? O  
 ceptis & delicate v  
 curum ac latum po  
 culis congestæ opes

De I

artum  
 erum non sustinuit  
 omo auri amantissi-  
 is premium domum  
 Haba: Omnes aut  
 modi prolaturos, &  
 ratationem: Va  
 numerose aggregan-  
 uousq; tandem? An  
 qui mordeant te, &  
 i te. Va dedito qua-  
 ut disponat in excelsis  
 ur e potestate mali.  
 s Scythico luco incu-  
 unt pecunijs, ut pro-  
 n defraudent; dum  
 ere student & dum  
 osis maciem contra-  
 nē inopem agant vi-  
 estis undiq; saccis.  
 quam parcere sacris  
 am gaudere tabellis.  
 uod vidi sub sole, &  
 omnes. Vir cui dedit  
 antiam, & honorem  
 ni-

culis  
 Sed quid & tantis laboribus, curis & peri-  
 prehat. *Quamvis vanitatem!*  
 secravit, maserataque quam ipsi Deo obsequia  
 torus sese hic mundus, cum Deo quodam co-  
 ma sua cura afficitur? Vni pecunia luro,  
 Sed quous quisque est, qui aliqua saltem ani-  
 veris perfectisq; anima bonis adhiberemus;  
 dustræ partem, adipiscendis & acquirendis  
 mam istarum curarum, sollicitudinis & in-  
*re sacra famess?* O beatos nos si vel centesi-  
 litum! *Quid non mortalia pectora cogis, an-*  
 corporis & animæ interitu explebilem auri  
 tum, crudelitatem; O diram, & non nisi  
 tanto sanguinis sui pretio redemit, lavien-  
 priam, animam, quam Christus filius Dei  
 O immanem hominum in sua viscera, in pro-  
 nis supplicij excruciantam, Sathana tradant.  
 bilissimam animam, una cum corpore, ater-  
 exiguum lucrum, brevesque voluptates, no-  
 lo hoste generis humani feriant, & propter  
 moque bono abnegato, fœdera cum Dabo-  
 demus homines incidere, ut Deo æterno lum-  
 in eum furorem, sola pecunia cupiditate, vi-  
 cum animi nostri dolore videmus. Quin

Capitulum Quartum

De Divitijs.

tigaretur, nec sine pœna, si quis composuisse,  
 vel donasse negotium convinceretur. Ex Ge-  
 rulorum diurnis quæstibus partem octavam:  
 ex capturis prostituerarum, quantum quæque  
 uno concubitu mereret: nec non & matrimo-  
 nia obnoxia fuere: adeoq; nullum rerum aut  
 hominū genus omissum, unde ille non vectiga-  
 lis aliquid corraderet: Miramur has sor-  
 des non hominis, sed humana specie oberran-  
 tis Diaboli; Imperatoris tamen Romani,  
 quem leges non ex rapinis & meretricio, sed  
 ex regni redditibus vivere permisere. Ac uti-  
 nam ejusmodi Caligulas non cerneret præ-  
 sens hæc ætas: *Dulcis odor lucri ex re qua-*  
*libet, non mercatoribus, non salarijs, & ejus-*  
*modi hominibus sordidam mercaturam ex-*  
*ercentibus: sed non paucis, quos de fece vul-*  
*gi Deus exemptos, ad summas dignitates su-*  
*stulit, & ad rerum fastigium collocavit, qui*  
*quod leges vetant, licentiâ sibi sumunt, &*  
*adeo mercatorio sunt ingenio, ut suo genere*  
*& dignitate prorsus indignam exercent mer-*  
*caturam, & sordidum quæstum faciant, non*  
*ex frumento, lanâ & lino, quæ ipsorum so-*  
 lum

R lum

R 2

qui Maosim colunt; impleri hodie magno  
 multis, terramque distributuro gratuito ijs,  
 am multiplicaturo, daturum potestatem in  
 que Daniel praxerit de Antichristo, Glori-  
 tichristi etiam hodie facere videmus. Quod  
 ligatione avertere tentant: Ita Satellites An-  
 tiam pecunia & oblati honoribus a vera Re-  
 sumunt. Et ut Antiochi Capitanei Martha-  
 Romani a Pontificibus & scribis pecuniam  
 ligationem prodant, Judas a Phariseis, milites  
 dens ipsum adoret. Vtque Christum & Re-  
 filio Dei regna mundi offerre, modo ut deci-  
 bibere? Non vercundatur Diabolus ipsi  
 lo abominacionis, de que irascoracionis ejus  
 dere, signum Antichristi suscipere, & de pocu-  
 tia amplecti, & contra conscientiam defen-  
 dixerat, homines defecere, errores & menda-  
 agnitae semel veritate, uti Apostolus pra-  
 & dignitatum furiosa cupidine a vera hde,  
 nimi videmus, nulla alia de causa, quam opu-  
 An non quotidie summo cum merore a-  
 tunt homines lucri avidissimi.  
 lum tam atrox crimen, quod non commit-  
 majores bis vel ter in foro vendidit. Ita nul-

De Divitijs.

Cap: 10.

1. Mac: 3.

Apo: 17.

1. Tim: 6.

Caput Quartum

lum produxit, sed illis rebus, quibus in urbi-  
 bus falsamentarij, laniones & caupones occu-  
 pantur. Homines profecto, qui vel a statuis  
 farinam exigent. Quae res illis non minus  
 dedecori est, quam olim DARIO Persarum  
 Regi, qui propterea institor dictus fuit. Nam  
 Persae olim Cytum patrem, Cambysem Do-  
 minum, Darium institorem fuisse ajebant.  
 Et Vespasianus Imper: insignem maculam  
 virtutibus suis attraxit, quod inexplebili au-  
 ri aviditate omnibus rebus vectigalia impo-  
 neret, nulli hominum generi, neque mendicis  
 parcens: adeoque urinæ putidum vecti-  
 gal, cum imperasset, & ob id a filio repra-  
 hensus fuisset; pecuniam ex pensione promens,  
 ad nares ejus admovit, sciscitans num odore  
 offenderetur, & illo negante; atqui ex lotio  
 est, inquit. Quo nomine Ferdinandus Rex  
 Neapolitanus quoque notatus est, dum ex  
 eadem lotij mercatura quæstum faceret.  
 Dumque FIBERIVS Imperator Mulvum  
 maximum dono sibi oblatum, venundari jus-  
 sisset Milvo rapacior fuit. Ut & Caligula ejus  
 vestigium insecutus, qui dono oblatos pisces

Herodo:  
DARIVS.

Vespasi-  
anus.

Suetos  
cap: 21.

Ferdi-  
nandus  
R. Nea-  
pol:

Pontanus  
lib: 38. de  
libera:  
Sueton:  
Caligula.

majo-

artum

moris & anxietatis.  
 at Syrac: iniquis;  
 sumit corpus, & de  
 a, interrumpt som-  
 numbens sollicitus se  
 pervinde ut in morbis  
 Salomon: Quid,  
 universo labore suo,  
 ad sub sole cruciatus  
 laboribus & armis  
 m mente requiescit.  
 Cumque dives a-  
 intento: Curis ac  
 to, rara in vultu hi-  
 comitas & effabilitas  
 & dies cor ipsorum  
 , ut perpeuis curis  
 dmodum furor ille;  
 tantem, & animo a  
 cantilenas quotidie  
 cuniae summa dita-  
 mis laticiae oblitus  
 illis dolor tristitia  
 um, & crescentem  
 sequi-

De I

sequitur cura pecun

Eheu quam vanè sol  
 ignorant quis congr  
 sera est magni custod  
 di amore occaecati &  
 non tentant; omni f  
 habitâ ratione: Eo  
 sordidus ac dives ille  
 su solitus, modò aur  
 — Populus me  
 Ipse domi simul ac nu  
 Homines patroclo so  
 multos hodie inveni  
 unt, quo sint apud a  
 matione, quaque  
 aurum, modo argen  
 rant, nec sibi  
 praesentissimum  
 rum. Quemad  
 Cypri Rex cum vid  
 quas possidebat, di  
 venisse; comportatis  
 busque impositis, in  
 se perforata, periret

culis  
 Sed quid? tantis laboribus, curis & peri-  
 praxat. *O vanitas vanitatum!*  
 fecerit, majoraque quam ipsi Deo obsequia  
 torus se hic mundus, cum Deo quodam co-  
 ma sua cura afficitur. Vni pecunie lucro,  
 Sed quous quisque est, qui aliqua salutem ani-  
 veris perfectis; anima bonis adhiberemus;  
 dustræ partem, adipiscendis & acquirendis  
 mam istarum curarum, sollicitudinis & in-  
 in sacra famess. *O beatos nos si vel centeli-*  
 sum! *Quid non mortalia pectora cogis, an-*  
 corporis & animæ interitu explibilem auri  
 tum, crudelitatem? *O diam, & non nisi*  
 tanto sanguinis sui pretio redemit, lavien-  
 priam, animam, quam Christus filius Dei  
 O immanem hominum in sua viscera, in pro-  
 nis supplicis excruciantam, Sathanæ tradant.  
 bilissimam animam, una cum corpore, ater-  
 exiguum lucrum, brevesque voluptates, no-  
 lo hoste generis humani feriant, & propter  
 moque bono abnegato, fœdera cum Diabo-  
 demus homines incidere, ut Deo æterno sum-  
 in cum furorem, sola pecunie cupiditate, vi-  
 cum animi nostri dolore videmus. *Quin*

Capitulum Quartum

De Divitijs.

tigaretur, nec sine pœna, si quis composuisse,  
 vel donasse negotium convinceretur. Ex Ge-  
 rulorum diurnis questibus partem octavam:  
 ex capturis prostitutarum, quantum quæque  
 uno concubitu mereret: nec non *Et* matrimo-  
 nia obnoxia fuere: adeoq; nullum rerum aut  
 hominū genus omissum, unde ille non vectiga-  
 lis aliquid corraderet: Miramur has sor-  
 des non hominis, sed humana specie oberran-  
 tis Diaboli; Imperatoris tamen Romani,  
 quem leges non ex rapinis & meretricio, sed  
 ex regni redditibus vivere permisere. Ac uti-  
 nam ejusmodi Caligulas non cerneret præ-  
 sens hæc ætas: *Dulcis odor lucri ex re qua-*  
*libet*, non mercatoribus, non salarijs, & ejus-  
 modi hominibus sordidam mercaturam ex-  
 ercentibus: sed non paucis, quos de fece vul-  
 gi Deus exemptos, ad summas dignitates su-  
 stulit, & ad rerum fastigium collocavit, qui  
 quod leges vetant, licentiâ sibi sumunt, &  
 adeo mercatorio sunt ingenio, ut suo genere  
 & dignitate profus indignam exercent mer-  
 caturam, & sordidum quæstum faciant, non  
 ex frumento, lanâ & lino, quæ ipsorum so-  
 lum

R lum

culis congesta o-  
 curum ac latum  
 ceptis & delicate  
 rem; fruentem  
 tum laborum  
 immenso curari  
 re debebant, sed  
 rum non sint:  
 coacerantur op-  
 quio tibi obstru-  
 monis sui seruitu-  
 cupantur, perpet-  
 argore animi  
 Accedit & nova  
 cure, dum nocte  
 modo numen  
 ita devinctum  
 iura affectum  
 fessorem murec-  
 tum injuris, la-  
 perfidorum ho-
 sturis expositi-  
 dam casu  
 nus semper,

um  
 non sustinuit  
 o auri amantissi-  
 premium domum  
 aba: Omnes ait  
 di prolaturus, &  
 rationem: *Va-*  
 merose aggregan-  
 usq; tandem? *An*  
 mordeant te, *Et*  
 e. *Va* dedito qua-  
 sponat in excelso  
 e potestate mali.  
 ythico luco incu-  
 pecunijs, ut pro-  
 fraudent; dum  
 student & dum  
 maciem contra-  
 inopem agant vi-  
 is undiq; saccis  
 am parcere sacris  
 gaudere tabellis.  
 & vidi sub sole, *Et*  
 ines. *Vir* cui dedit  
 tiam, *Et* honorem  
 Em-

R 2  
 qui Maosim colunt; impleri hodie magno  
 multis, terramque distributuro gratuito iis,  
 am multiplicaturo, daturum potestatem in  
 que Daniel praxiderat de Antichristo, Glori-  
 richristi etiam hodie facere videmus. Quod  
 ligione avertere tentant. Ita Satellites An-  
 tiam pecunia & oblati honoribus a vera Re-  
 sumunt. Et ut Antiochi Capitanei Martha-  
 Romani a Pontificibus & scribis pecuniam  
 ligionem prodant, Judas a Pharisis, milites  
 dens ipsum adoret. Vtque Christum & Re-  
 filio Dei regna mundi offerre, modo ut deci-  
 bibere? Non verendum Diabolus ipsi  
 lo abominacionis, de que irascoracionis eius  
 dere, signum Antichristi suscipere, & de pocu-  
 tia amplecti, & contra conscientiam desen-  
 dixerat, homines de hinc, errores & menda-  
 agnitaque semel veritate, uti Apostolus pra-  
 & dignitatem furiosam cupidine a vera fide,  
 nimi videmus, nulla alia de causa, quam opu-  
 An non quotidie summo cum errore a-  
 tunt homines lucri avidissimi.

lum tam atrox crimen, quod non commit-  
 majores bis vel ter in foro vendidit. Ita nul-

De Divitijs.

Capit.

Mac.

Apocaz.

Tim:6.

Caput Quartum

lum produxit, sed illis rebus, quibus in urbi-  
 bus falsamentarij, laniones & caupones occu-  
 pantur. Homines profecto, qui vel a statuis  
 farinam exigent. Quae res illis non minus  
 dedecori est, quam olim DARIO Persarum  
 Regi, qui propterea institor dictus fuit. Nam  
 Persa olim Cytum patrem, Cambysem Do-  
 minum, Darium institorem fuisse ajebant.  
 Et Vespasianus Imper: insignem maculam  
 virtutibus suis attraxit, quod inexplebili au-  
 ri aviditate omnibus rebus vestigalia impo-  
 neret, nulli hominum generi, neque mendi-  
 cis parcens: adeoque urinæ putidum vesti-  
 gal, cum imperasset, & ob id a filio repræhen-  
 tus fuisset; pecuniam ex pensione promens,  
 ad nares ejus admovit, sciscitans num odore  
 offenderetur, & illo negante; atqui ex lotio  
 est, inquit. Quo nomine Ferdinandus Rex  
 Neapolitanus quoque notatus est, dum ex  
 eadem lotij mercatura quæstum faceret.  
 Dumque TIBERIVS Imperator Mulvum  
 maximum dono sibi oblatum, venundari jul-  
 sisset Milvo rapacior fuit: Ut & Caligula ejus  
 vestigium insecutus, qui dono oblatos pisces  
 majo-

Herodo:  
DAR. VS.

Vespasi-  
anus.

Sueton:  
cap:23.

Ferdi-  
nandus  
R. Nea-  
pol:  
Pontanus  
lib: 38. de  
libera:  
Sueton:  
Caligula.

sequitur cura pe  
 Eheu quam vanè  
 ignorant quis co  
 sera est magni cu  
 di amore occoca  
 non tentant; om  
 habitâ ratione:  
 sordidus ac dives  
 sit solutus, modò a  
 — Populus n  
 Ipse domi simul a  
 Homines patroc  
 multos hodie inve  
 unt, quo sint apu  
 matione, quaqu  
 aurum, modo arg  
 rant, nec sibi nec  
 presentissimum i  
 rum. Quemad  
 Cypri Rex cu  
 quas po  
 venisse; comporta  
 busque impos  
 se perforata, perit

D

Sed quid? tantis laboribus, curis & per-  
 culis  
 praxat. *Quamvis tantum!*  
 fecerit, majoraque quam ipsi Deo oblegua  
 totus se hic mundus, cum Deo quodam co-  
 max lux cura afficitur? Vni pecunia luco,  
 Sed quocumque quisque est, qui aliqua saltem ani-  
 veris perfectis; animæ bonis adhiberemus;  
 dustræ partem, adipiscendis & acquirendis  
 mam istarum curarum, sollicitudinibus & in-  
 vi *sacra famess?* O beatos nos si vel centeli-  
 titum! *Quid non mortalia pectora cogis, an-*  
 corporis & animæ interitu explebilem auri-  
 tum, crudelitatem? O diram, & non nisi  
 tanto sanguinis sui pretio redemit, lavien-  
 priam, animam, quam Christus filius Dei  
 O immanem hominum in sua viscera, in pro-  
 nis supplicis excruciantam, Sathanæ tradant.  
 bilissimam animam, una cum corpore, ater-  
 exiguum lucrum, brevesque voluptates, no-  
 lo hoste generis humani feriant, & propter  
 moque bono abnegato, fœdera cum Diabo-  
 demus homines incidere, ut Deo æterno lum-  
 in cum firetem, sola pecunia cupiditate, vi-  
 cum animi nostri dolore videmus. *Quin*  
 Caput Quartum

dam casu ipsiis eripiatu  
 ituris expositum, per  
 perfidorum hominum  
 tum injurijs, latronum  
 lessorum muret: neve  
 iura affectum, vel dir  
 ita devinctum, detinea  
 modo nunquam hoc su  
 cur, dum nocte dieq;  
 Accedit & nova calan  
 angore animi atque  
 cupantur: perperis cu  
 monis sui servitio cor  
 quio sibi obstrictos o  
 coacerantur opes; ta  
 rum non sunt: Qu  
 re debebant, sed eo pe  
 immenso curarum m  
 tum laborum suoru  
 tem, fruentem? On  
 ceptis & delicate vveni  
 curam ac lacum, post  
 culis congestæ opes  
 De I

De Divitijs.

tigaretur, nec sine pœna, si quis composuisse,  
 vel donasse negotium convinceretur. Ex Ge-  
 rulorum diurnis questibus partem octavam  
 ex capturis prostituerarum, quantum quæque  
 uno concubitu mereret: nec non & matrimo-  
 nia obnoxia fuerit: adeoq; nullum rerum aut  
 hominū genus omissum, unde ille non vectiga-  
 lis aliquid corraderet: Miramur has sor-  
 des non hominis, sed humana spetie oberran-  
 tis Diaboli; Imperatoris tamen Romani,  
 quem leges non ex rapinis & meretricio, sed  
 ex regni redditibus vivere permisere. Ac uti-  
 nam ejusmodi Caligulas non cerneret præ-  
 sens hæc ætas: *Dulcis odor lucri ex re qua-*  
*libet, non mercatoribus, non salarijs, & ejus-*  
*modi hominibus sordidam mercaturam ex-*  
*ercentibus: sed non paucis, quos de fece vul-*  
*gi Deus exemptos, ad summas dignitates su-*  
*stulit, & ad rerum fastigium collocavit, qui*  
*quod leges verant, licentiâ sibi sumunt, &*  
*adeo mercatorio sunt ingenio, ut suo genere*  
*& dignitate prorsus indignam exerceant mer-*  
*caturam, & sordidum quæstum faciant, non*  
*ex frumento, lanâ & lino, quæ ipsorum so-*  
 R lum

artum  
 erum non sustinuit  
 omo auri amantissi-  
 is premium domum  
 Haba: Omnes ait  
 modi prolaturos, &  
 ratationem: *Ua*  
 merose aggregan-  
 tandem? *An*  
 te, &  
 te. *Væ dedito qua-*  
*t disponat in excelso*  
*ur è potestate mali.*  
 Scythico luco incu-  
 at pecunijs, ut pro-  
 defraudent; dum  
 student & dum  
 ientiam contra-  
 em agant vi-  
 jaccis.  
 in carcere sacris  
 ore tabellis.  
 vidi sub sole, &  
 es. *Vir cui dedit*  
 ni-

maiores bis videri in foro vendidit. Ita nul-  
 lum tam atrox crimen, quod non commi-  
 tunt homines lucri avidissimi.  
 An non quotidiè summo cum incerto a-  
 nimi videmus, nullam illam de causa, quam opu-  
 & dignitatum furiosam cupidinem à vera fide,  
 agnitamque semel veritate, ut Apostolus præ-  
 dixerat, homines deherere, errores & menda-  
 cia amplecti, & contra conscientiam defen-  
 dere, signum Antichristi suscipere, & de poci-  
 to abominations, deque irascitionis ejus  
 bibere? Non vercundatur Diabolus ipsi  
 filio Dei regna mundi offerre, modo ut deci-  
 dens ipsum adoret. Utque Christum & Re-  
 ligionem prodant, Judas à Pharisæis, milites  
 Romani à Pontificibus & scribis pecuniam  
 sumunt. Et ut Antiochi Capirani Martha-  
 riam pecunia & oblati honoribus à vera Re-  
 ligione avertere tentant. Ita Satellites An-  
 tichristi etiam hodie facere videmus. Quod  
 que Daniel prædixerat de Antichristo, Glori-  
 am multiplicaturo, daturum potestatem in  
 multis, terramque distributuro gratuito ijs,  
 qui Maosim colunt; impleti hodie magno  
 cum

Cap. 11.

1. Mac. 1.

Apo. 17.

1. Tim. 6.

De Divitijs.

Caput Quartum

lum produxit, sed illis rebus, quibus in urbi-  
 bus salsamentarij, laniones & caupones occu-  
 pantur. Homines profectò, qui vel à statuis  
 farinam exigent. Quæ res illis non minus  
 dedecori est, quam olim DARIO Persarum  
 Regi, qui propterea institor dictus fuit. Nam  
 Persæ olim Cyrum patrem, Cambysen Do-  
 minum, Darium institorem fuisse ajebant.  
 Et Vespasianus Imper. insignem maculam  
 virtutibus suis attraxit, quod inexplibili au-  
 ri aviditate omnibus rebus vectigalia impo-  
 neret, nulli hominum generi, neque mendi-  
 cis parcens: adeoque urina putidum vecti-  
 gal, cum imperasset, & ob id à filio repræhen-  
 sus fuisset; pecuniam ex pensione promens,  
 ad nares ejus admovit, sciscitans num odore  
 offenderetur, & illo negante; atqui ex lotio  
 est, inquit. Quo nomine Ferdinandus Rex  
 Neapolitanus quoque notatus est, dum ex  
 eadem lotij mercatura quæstum faceret.  
 Dumque TIBERIVS Imperator Mulvum  
 maximum dono sibi oblatum, venundari jus-  
 sisset Milvo rapacior fuit: Ut & Caligula ejus  
 vestigium insecutus, qui dono oblatos pisces  
 majo-

Herodo:  
DAR. VS.

Vespas.  
anus.

Sueton:  
cap. 24.

Ferdi-  
nandus  
R. Nea-  
pol:  
Pontanus  
lib: 8. de  
libera:  
Sueton:  
Caligula.

sequitur  
 opum, & crescentem  
 illis dolor tristitia  
 omnis lætæ oblitus  
 occuria summa dita-  
 s cantilenas quovide  
 otantem, & animo à  
 admodum furor ille;  
 at, ut perpetuis curis  
 & dies cor ipsorum  
 comitas & estabiltas  
 to; rara in vultu hi-  
 m intento: Curis ac  
 Cumque divites a-  
 tem mente requiescit.  
 dolibus & arum  
 qua sub sole cruciatu  
 de universo labore suo,  
 Salomon: Quid,  
 perinde ut in morbis  
 eumbens sollicitus se  
 r, interrupti som-  
 nsum corpus, & de  
 nat Syrac: inquens;  
 moris & anxietatis.

artum

De I

sequitur cura pecun  
 Eheu quàm vanè sol  
 ignorant quis congr  
 sera est magni custod  
 di amore occæcati &  
 non tentant; omni f  
 habitâ ratione: F  
 sordidus ac dives  
 su solutus, modò aur  
 — Populus me  
 Ipse domi simul ac n  
 Homines patroclo  
 multos hodiè inven  
 unt, quo sint apud  
 matione, quaque  
 aurum, modo arge  
 rant, nec sibi nec  
 presentissimum  
 rum. Quemadmo  
 Cypri Rex cum vi  
 quas possidebat, di  
 venisse; comportat  
 busque impositis, i  
 se perforata, per

culis  
 Sed quid? tantis laboribus, curis & peri-  
 praxat. *Quamvis vanitatem!*  
 fecerit, majoraque quam ipsi Deo obsequia  
 totus sese hic mundus, cum Deo quodam co-  
 ma lux cura afficitur? Vni pecunie lucro,  
 Sed quous quisque est, qui aliqua salutem ani-  
 veris perfectis; animam bonis adhibemus;  
 duxit partem, adipiscendis & acquirendis  
 mam istarum curarum, sollicitudinis & in-  
 vi sacra famess? O beatos nos si vel centesi-  
 litim! *Quid non mortalia pectora cogis, an-*  
 corporis & animam interitu explebilem auri-  
 tum, crudelitatem! O diram, & non nisi  
 tanto sanguinis sui pretio redemit, lavien-  
 priam, animam, quam Christus filius Dei  
 O immanem hominum in sua viscera, in pro-  
 nis supplicis excruciantam, Sathanæ tradant.  
 billissimam animam, una cum corpore, eter-  
 exiguum lucrum, brevesque voluptates, no-  
 lo hoste generis humani feriant, & propter  
 moque bono abnegato, fœdera cum Diabo-  
 demus homines incidere, ut Deo æterno lum-  
 in eum furorem, sola pecunie cupiditate, vi-  
 cum animi nostri dolore videmus. *Quin*  
 Caput Quartum

De Divitijs  
 De Divitijs  
 cupantur, perpetuis cu-  
 monis sui servitio co-  
 quo sibi obstrictos  
 coacerantur opes; et  
 rum non sinit: Qu-  
 re debebant, sed eo po-  
 immenso curarum nu-  
 ctum laborum suorum  
 tem, fruentem? Om-  
 ceptis & delicate videntur  
 curam ac lacrimam possi-  
 culis congestæ opes;  
 De Divitijs

De Divitijs.

rigaretur, nec sine pœna, si quis composuisse  
 vel donasse negotium convinceretur. Ex Ge-  
 rulorum diurnis questibus partem octavam:  
 ex capturis prostitutarum, quantum quæque  
 uno concubitu mereret: nec non & matrimo-  
 nia obnoxia fuerit: adeoque nullum rerum aut  
 hominum genus omissum, unde ille non vectiga-  
 lis aliquid corraderet: Miramur has sor-  
 des non hominis, sed humana specie oberran-  
 tis Diaboli; Imperatoris tamen Romani,  
 quem leges non ex rapinis & meretricio, sed  
 ex regni redditibus vivere permisere. Ac uti-  
 nam ejusmodi Caligulas non cerneret præ-  
 sens hæc ætas: Dulcis odor lucri ex re qua-  
 libet, non mercatoribus, non salariis, & ejus-  
 modi hominibus sordidam mercaturam ex-  
 ercentibus: sed non paucis, quos de fece vul-  
 gi Deus exemptos, ad summam dignitates su-  
 stulit, & ad rerum fastigium collocavit, qui  
 quod leges vetant, licentiâ sibi sumunt, &  
 adeo mercatorio sunt ingenio, ut suo genere  
 & dignitate prorsus indignam exercent mer-  
 caturam, & sordidum questum faciant, non  
 ex frumento, lanâ & lino, quæ ipsorum so-  
 lum

artum  
 erum non sustinuit  
 omo auri amantissi-  
 is premium domum  
 Haba: Omnes ait  
 modi prolaturus, &  
 ratationem: *Ua*  
 numerosè aggregan-  
 nouis tandem? *An*  
 qui mordeant te, &  
 te. *Ua* dedito qua-  
 t disponat in excelsis  
 ur è potestate mali.  
 Scythico luco incu-  
 nt pecunijs, ut pro-  
 defraudent; dum  
 re student & dum  
 is maciem contra-  
 è inopem agant vi-  
 stis undiq; saccis.  
 quam parcere sacris  
 in gaudere tabellis.  
 od vidi sub sole, &  
 vines. *Vir* cui dedit  
 tiam, & honorem  
 ni-

maiores bis vel ter in foro vendidit. Ita nul-  
 lum tam atrox crimen, quod non commit-  
 tunt homines lucri avidissimi.  
 An non quotidiè summo cum merore a-  
 nimi videmus, nullà alià de causa, quam opu-  
 & dignitatum furiosa cupidine à verà fide,  
 agnitque semel veritate, uti Apostolus præ-  
 dixerat, homines defecere, errores & menda-  
 cia amplecti, & contra conscientiam defen-  
 dere, signum Antichristi suscipere, & de pocu-  
 lo abominatonis, de que irascorrationis ejus  
 bibere? Non vercundatur Diabolus ipsi  
 filio Dei regna mundi offerre, modo ut deci-  
 dens ipsum adoret. Vtique Christum & Re-  
 ligionem prodant, Judas à Phariseis, milites  
 Romani à Pontificibus & scribis pecuniam  
 sumunt. Et ut Antiochi Capitanei Mattha-  
 tiam pecunia & oblati honoribus à vera Re-  
 ligione avertere tentant. Ita Satellites An-  
 tichristi etiam hodie facere videmus. Quod  
 que Daniel prædixerat de Antichristo, Glori-  
 am multiplicaturo, daturò potestatem in  
 multis, terramque distributuro gratuito is,  
 qui Maosim colunt; impleri hodie magno  
 cum

Cap: 11.  
 1. Mac: 5.  
 Apoc: 17.  
 1. Tim: 6.

De Divitijs.

Caput Quartum

lum produxit, sed illis rebus, quibus in urbi-  
 bus falsamentarij, laniones & caupones occu-  
 pantur. Homines profectò, qui vel à statuis  
 farinam exigent. Quæ res illis non minus  
 dedecori est, quam olim DARIO Persarum  
 Regi, qui propterea institor dictus fuit. Nam  
 Persæ olim Cyrum patrem, Cambysem Do-  
 minum, Darium institorem fuisse ajebant.  
 Et Vespasianus Imper: insignem maculam  
 virtutibus suis attraxit, quod inexplibili au-  
 ri aviditate omnibus rebus vectigalia impo-  
 neret, nulli hominum generi, neque mendi-  
 cis parcens: adeoque urinæ putidum vecti-  
 gal, cum imperâisset, & ob id à filio repræhen-  
 sus fuisset; pecuniam ex pensione promens,  
 ad nares ejus admovit, sciscitans num odore  
 offenderetur, & illo negante; atqui ex lotio  
 est, inquit. Quo nomine Ferdinandus Rex  
 Neapolitanus quoque notatus est, dum ex  
 eadem lotij mercatura quæstum faceret.  
 Dumque TIBERIVS Imperator Mulvum  
 maximum dono sibi oblatum, venundari jus-  
 sisset Milvo rapacior fuit. Ut & Caligula ejus  
 vestigium insecutus, qui dono oblatos pisces

Herodo:  
 DAR. VS.  
 Vespasi-  
 anus.  
 Sucto:  
 cap: 24.  
 Ferdi-  
 nandus  
 R. Nea-  
 pol:  
 Pontanus  
 lib: 8. de  
 libera:  
 Sueton:  
 Caligula.

moris & anxietatis.  
 nat Syrac: iniquus;  
 nsumit corpus, & de  
 n, interrumpt som-  
 cumbens sollicitus se  
 perinde ut in morbis  
 Salomon: Quid,  
 e univervo labore suo,  
 vad sub sole cruciatus  
 coloribus & arminis  
 em mente requiescit.  
 Cumque divites a-  
 in intento: Curis ac-  
 eto; rara in vultu hi-  
 comitas & effabitas  
 & dies cor ipsorum  
 at, ut perperis curis  
 odum furor ille;  
 rantem, & animo à  
 cantilenas quotidie  
 occuria summa dita-  
 omnis lætitiæ oblitus  
 illis dolor & tristitia  
 opum, & crescentem  
 sequi-

De D

sequitur cura pecun  
 Eheu quàm vanè sol  
 ignorant quis congr  
 sera est magni custod  
 di amore occæcati &  
 non tentant; omni f  
 habitâ ratione: Ec  
 sordidus ac dives ille  
 sit solitus, modò aur  
 Populus me  
 Ipse domi simul ac n  
 Homines patroclo f  
 multos hodiè inven  
 unt, quo sint apud a  
 matione, quaque a  
 aurum, modo arger  
 rant, nec sibi nec s  
 presentissimum ip  
 rum. Quemadm  
 Cypri Rex cum vi  
 quas possidebat, d  
 venisse; comportat  
 busque impositis,  
 se perforata, perire

dam casu ipsis eripiantur  
 itur expositum, per  
 perfidorum hominum  
 tum injurijs, latronu  
 fessorem mutet: ne  
 iura affectum, vel di  
 ita devinctum detine  
 modo numen hoc su  
 cur, dum nocte dieq;  
 Accedit & nova calam  
 angore animi arque  
 cupantur, percussis cur  
 monis sui servitio corp  
 quo sibi obstrictos de  
 coacerantur opes; ta  
 rum non sinit: Qui  
 re debebant, sed eo per  
 immenso curatum mo  
 tum laborum suorum  
 tem, fruentem? Omn  
 ceptis & delicate vivent  
 curam ac latum posse  
 culis congestæ opes? b

De Divitijs

Quartum

Verum non sustinuit  
 im homo auri amantissi  
 & necis premium domum  
 que Haba: Omnes ait  
 ejusmodi prolaturus, &  
 nterpretationem: Va  
 a, & numerosè aggregan  
 i: Quousq; tandem? An  
 ent, qui mordeant te, &  
 xaturi te. Væ dedito qua  
 sua, ut disponat in excelsis  
 riptatur è potestate mali.  
 aconis Scythico luco incu  
 umbunt pecunijs, ut pro  
 enium defraudent; dum  
 consulere student & dum  
 sibi ipsis maciem contra  
 e & planè inopem agant vi  
 Congestis undiq; saccis.  
 Et tanquam parcere sacris  
 tanquam gaudere tabellis.  
 lum, quod vidi sub sole, &  
 apud homines. Vir cui dedit  
 substantiam, & honorem  
 Eni

Sed quid? tantis laboribus, curis & peri  
 prætat. *Quamvis vanitatem!*  
 secravit, majoraque quam ipsi Deo obsequia  
 totus sese hic mundus, cum Deo quodam co  
 ma sua cura afficitur? Vni pecunie lucro,  
 Sed quousque quisque est, qui aliqua salutem ani  
 veris perfectisq; animæ bonis adhiberemus;  
 dustria partem, adipiscendis & acquirendis  
 mam istarum curarum, sollicitudinis & in  
 ri sacra famess? O beatos nos si vel centesi  
 lum! *Quid non mortalia pectora cogis, an  
 corporis & animæ interitum explebilem auri  
 tum, crudelitatem? O diram, & non nisi  
 tanto sanguinis sui pretio redemit, lavien  
 priam animam, quam Christus filius Dei  
 O immanem hominum in sua viscera, in pro  
 nis supplicis excruciantem, Sathanæ tradant.  
 bilissimam animam, una cum corpore, æter  
 exiguum lucrum, brevesque voluptates, no  
 lo hoste generis humani feriant, & propter  
 moque bono abnegato, fœdera cum Diabo  
 demus homines incidere, ut Deo æterno sum  
 in eum furorem, sola pecunie cupiditate, vi  
 cum animi nostri dolore videmus. Quin*

Capitulum Quartum

De Divitijs.

tigaretur, nec sine pœna, si quis composuisse,  
 vel donasse negotium convinceretur. Ex Ge  
 rulatorum diurnis questibus partem octavam:  
 ex capturis prostitutarum, quantum quæque  
 uno concubitu mereret: nec non & matrimo  
 nia obnoxia fuerit: adeoq; nullum rerum aut  
 hominū genus omissum, unde ille non vectiga  
 lis aliquid corraderet: Miramur has sor  
 des non hominis, sed humana specie oberran  
 tis Diaboli; Imperatoris tamen Romani,  
 quem leges non ex rapinis & meretricio, sed  
 ex regni redditibus vivere permisere. Ac uti  
 nam ejusmodi Caligulas non cerneret præ  
 sens hæc ætas: Dulcis odor lucri ex re qua  
 libet, non mercatoribus, non salarijs, & ejus  
 modi hominibus sordidam mercaturam ex  
 ercentibus: sed non paucis, quos de fece vul  
 gi Deus exemptos, ad summas dignitates su  
 stulit, & ad rerum fastigium collocavit, qui  
 quod leges vetant, licentiâ sibi sumunt, &  
 aded mercatorio sunt ingenio, ut suo genere  
 & dignitate prorsus indignam exercent mer  
 caturam, & sordidum quæstum faciant, non  
 ex frumento, lanâ & lino, quæ ipsorum so  
 lum

maiores bis vel ter in foro vendidit. Ita nul-  
 lum tam atrox crimen, quod non commit-  
 tunt homines lucri avidissimi.  
 An non quotidiè summo cum errore a-  
 nimi videmus, nulla alia de causa, quam opu-  
 & dignitatem furiosâ cupidine à vera fide,  
 agnitâque semel veritate, uti Apostolus præ-  
 dixerat, homines dehecere, errores & menda-  
 cia amplecti, & contra conscientiam deten-  
 dere, signum Antichristi suscipere, & de pocu-  
 lo abominationis, de quo irascorrationis ejus  
 bibere? Non verècundatur Diabolus ipsi  
 filio Dei regna mundi offerre, modo ut deci-  
 dens ipsum adoret. Vtque Christum & Re-  
 ligionem prodant, Judas à Phariseis, milites  
 Romani à Pontificibus & scribis pecuniam  
 sumunt. Et ut Antiochi Capirani Martha-  
 riam pecunia & oblatiis honoribus à vera Re-  
 ligione avertere tentant. Ita Satellites An-  
 tichristi etiam hodie facere videmus. Quod  
 que Daniel prædixerat de Antichristo, Glori-  
 am multiplicaturo, daturò potestatem in  
 multis, terramque distributuro gratuito ijs,  
 qui Maosim colunt; impleri hodie magno

Cap. 11.

1. Mac. 1.

Apo. 17.

1. Tim. 6.

De Divitijs.

Caput Quartum

lum produxit, sed illis rebus, quibus in urbi-  
 bus falsamentarij, laniones & caupones occu-  
 pantur. Homines profectò, qui vel à statuis  
 farinam exigent. Quæ res illis non minus  
 dedecori est, quam olim DARIO Persarum  
 Regi, qui propterea institor dictus fuit. Nam  
 Persæ olim Cyrum patrem, Cambysen Do-  
 minum, Darium institorem fuisse ajebant.  
 Et Vespasianus Imper. insignem maculam  
 virtutibus suis attraxit, quod inexplibili au-  
 ri aviditate omnibus rebus vectigalia impo-  
 neret, nulli hominum generi, neque mendi-  
 cis parcens: adeo que urinæ putidum vecti-  
 gal, cum imperasset, & ob id à filio repræhen-  
 sus fuisset; pecuniam ex pensione promens,  
 ad nares ejus admovit, sciscitans num odore  
 offenderetur, & illo negante; atqui ex lotio  
 est, inquit. Quo nomine Ferdinandus Rex  
 Neapolitanus quoque notatus est; dum ex  
 eadem lotij mercatura quæstum faceret.  
 Dumque FIBERIVS Imperator Mulvum  
 maximum dono sibi oblatum, venundari jus-  
 sisset Milvo rapacior fuit: Vt & Caligula ejus  
 vestigium insecutus, qui dono oblatos pisces

Herodo:  
DARIVS.

Vespasi-  
anus.

Suetos:  
cap. 21.

Ferdi-  
nandus  
R. Nea-  
pol:  
Pontinus  
lib. 8. de  
libera:  
Sueton:  
Caligula.

majo-

timoris & anxietatis.  
 rmar Syrac: iniquens;  
 consumit corpus, & de-  
 um, interrupt som-  
 decumbens sollicitus se  
 at; perinde ut in morbis  
 Et Salomon: Quid,  
 de universo labore suo,  
 quæ sub sole cruciatus  
 doloribus & arumnis  
 Item mente requiescit.  
 Cumque divites a-  
 m intento: Curis ac-  
 ucto; rara in vultu hi-  
 o comitas & estabilitas  
 & dies cor ipsorum  
 ac, ut perpetuis curis  
 admodum futor ille;  
 irantem, & animo à  
 cantilenas quotidie  
 ecunia summa dita-  
 mis læticia oblitus  
 illis dolor tristitia  
 pum, & crescentem  
 sequi-

Quartum

De Divi

sequitur cura pecuniam  
 Eheu quàm vanè solliciti  
 ignorant quis congregab  
 sera est magni custodia c  
 di amore occæcati & cap  
 non tentant; omni famæ  
 habitâ ratione: Eodem  
 sordidus ac dives ille pop  
 sit solitus, modò auri sui a  
 — Populus me sibilat  
 Ipse domi simul ac numm  
 Homines patroclo sordid  
 multos hodiè invenias qui  
 unt, quo sint apud alios i  
 matione, quaque autorit  
 aurum, modo argentum  
 rant, nec sibi nec suis pro  
 presentissimum ipsos vita  
 rum. Quemadmodum  
 Cypri Rex cum videret se  
 quas possidebat, divitias,  
 venisse; comportatis undio  
 busque impositis, in altum  
 se perforata, periret unâ ci

caput Quartum  
 cum animi nostri dolore videmus. Quin  
 in eum futorem, sola pecunia cupiditate, vi-  
 demus homines incidere, ut Deo aeterno lum-  
 inoque bono abnegato, fœdera cum Diabo-  
 lo hoste generis humani feriant, & propter  
 exiguum lucrum, brevesque voluptates, no-  
 billissimam animam, una cum corpore, a ter-  
 nis supplicijs excruciant, Sathanæ tradant,  
 Oimmanem hominum in sua viscera, in pro-  
 priam, animam, quam Christus filius Dei  
 tanto sanguinis sui pretio redemit, lavien-  
 tum, crudelitatem; Oditam, & non nisi  
 corporis & animæ interitu explebilem auri-  
 ficim; *Quid non mortalia pectora cogis, au-  
 ri sacra famess?* O beatos nos si vel centesi-  
 mam istarum curarum, sollicitudinis & in-  
 dustriæ partem, adipiscendis & acquirendis  
 veris perfectisq; animæ bonis adhiberemus!  
 Sed quovis quisque est, qui aliqua saltem ani-  
 mæ lux cura afficitur? Vni pecuniæ lucro,  
 totus sese hic mundus, cum Deo quodam co-  
 secrauit, majoraque quam ipsi Deo obleqvã  
 præstat. *O vanitas vanitatum!*  
 Sed quid tantis laboribus, curis & peri-  
 culis

De Divitijs  
 culis congestæ opes? b  
 curum ac larum posse  
 cepts & delicate vivente  
 rem, fruentem? Omn  
 tum laborum suorum  
 immento curarum mo  
 re debebant, sed eo per  
 rum non sint: Quin  
 coacerantur opes; can  
 quio sibi obstrictos de  
 monis sui servitio corp  
 cupantur, perpetuis cur  
 angore animi arque  
 Accedit & nova calam  
 cura, dum nocte dieq; o  
 modo nunquam hoc suu  
 ita devinctum detinean  
 iura affectum, vel dim  
 lessorem mutet: neve t  
 tum injurijs, lacronum  
 perfdorum hominum  
 ituris expositum, perca  
 dam caluipis eripiatu  
 dus semper, ut est in pro

De Divitijs.

tigaretur, nec sine pœna, si quis composuisse,  
 vel donasse negotium convinceretur. Ex Ge-  
 rulorum diurnis questibus partem octavam:  
 ex capturis prostituerarum, quantum quæque  
 uno concubitu mereret: nec non & matrimo-  
 nia obnoxia fuerit: adeoq; nullum rerum aut  
 hominũ genus omissum, unde ille non vectiga-  
 lis aliquid corraderet: Miramur has sor-  
 des non hominis, sed humana specie oberran-  
 tis Diaboli; Imperatoris tamen Romani,  
 quem leges non ex rapinis & meretricio, sed  
 ex regni redditibus vivere permisere. Ac uti-  
 nam ejusmodi Caligulas non cerneret præ-  
 sens hæc ætas: *Dulcis odor lucri ex re qua-  
 libet*, non mercatoribus, non salarijs, & ejus-  
 modi hominibus sordidam mercaturam ex-  
 ercentibus: sed non paucis, quos de fece vul-  
 gi Deus exemptos, ad summas dignitates su-  
 stulit, & ad rerum fastigium collocavit, qui  
 quod leges vetant, licentiã sibi sumunt, &  
 adeo mercatorio sunt ingenio, ut suo genere  
 & dignitate prorsus indignam exercent mer-  
 caturam, & sordidum quæstum faciant, non  
 ex frumento, lanã & lino, quæ ipsorum so-  
 lum

Quartum  
 Verum non sustinuit  
 homo auri amantissi-  
 necis. premium domum  
 ue Haba: Omnes ait  
 ulsmodi prolaturus, &  
 erpretationem: *Va  
 & numerosè aggregan-  
 Quousq; tandem? An  
 t, qui mordeant te, &  
 turi te. Væ dedito qua-  
 a, ut disponat in excelsis  
 iatur è potestate mali.  
 nis Scythico luco incu-  
 bunt pecunijs, ut pro-  
 um defraudent; dum  
 sulere student & dum  
 i ipsis maciem contra-  
 planè inopem agant vi-  
 ongestis undiq; saccis.  
 tanquam parcere sacris  
 quam gaudere tabellis.  
 quod vidi sub sole, &  
 homines. Vir cui dedit  
 stantiam, & honorem  
 & ni-*

cum  
 R. 2  
 qui Maosim colunt; impleri hodie magno  
 multis, terramque distribuentur gratuito ijs,  
 am multiplicaturo, daturu potestatem in  
 que Daniel praxerit de Antichristo, Glori-  
 richristi etiam hodie facere videmus. Quod  
 ligione avertire tentant. Ita Sacelles An-  
 tiam pecunia & oblati honoribus a vera Re-  
 sumunt. Et ut Antiochi Capitanet Martha-  
 Romani a Pontificibus & scribis pecuniam  
 ligionem prodant, Iudas a Pharisais, milites  
 dens ipsum adorci. Vique Christum & Re-  
 filio Dei regna mundi offerre, modo ut deci-  
 bibere? Non vercundatur Diabolus ipsi  
 lo abominatonis, deque irascoratonis ejus  
 dere, signum Antichristi suscipere, & de poci-  
 tia amplecti, & contra conscientiam defen-  
 dixerat, homines defecere, errores & menda-  
 agnitaque semel veritate, uti Apostolus pre-  
 & dignitatum furiosa cupidine a vera fide,  
 nimi videmus, nullam de causa, quam opu  
 An non quotidie summo cum merore a-  
 tunt homines lucri avidissimi.  
 lum tam atrox crimen, quod non commit-  
 majores bis vel ter in foro vendidit. Ita nul-

Cap. 11.

1. Mac. 2.

Apoc. 17.

1. Tim. 6.

De Divitijs.

Caput Quartum

lum produxit, sed illis rebus, quibus in urbi-  
 bus falsamentarij, laniones & caupones occu-  
 pantur. Homines profecto, qui vel a statuis  
 farinam exigent. Quæ res illis non minus  
 dedecori est, quam olim DARIO Perlarum  
 Regi, qui propterea institor dictus fuit. Nam  
 Persæ olim Cyrum patrem, Cambylen Do-  
 minum, Darium institorem fuisse ajebant.  
 Et Vespasianus Imper: insignem maculam  
 virtutibus suis attraxit, quod inexplebili au-  
 ri aviditate omnibus rebus vestigalia impo-  
 neret, nulli hominum generi, neque mendi-  
 cis parcens: adeoque urinæ putidum vesti-  
 gal, cum imperasset, & ob id a filio repra-  
 hen- sus fuisset; pecuniam expensione promens,  
 ad nares ejus admovit, sciscitans num odore  
 offenderetur, & illo negante; atqui ex latio  
 est, inquit. Quo nomine Ferdinandus Rex  
 Neapolitanus quoque notatus est, dum ex  
 eadem lotij mercatura quæstum faceret.  
 Dumque TIBERIVS Imperator Mulvum  
 maximum dono sibi oblatum, venundari jus-  
 sisset Milvo rapacior fuit. Ut & Caligula ejus  
 vestigium infecutus, qui dono oblatos pisces  
 majo-

Herodo:  
D. AR. VS.

Vest. Asi-  
anus.

Sueton:  
cap. 24.

Ferdi-  
nandus  
R. Nea-  
pol:

Pontanus  
lib. 38. de  
libera:  
Sueton:  
Caligula.

sequitur  
 opum, & crescentem  
 nulli dolor tristitia  
 omnis læticia oblitus  
 pecunia summa dita-  
 as cantilenas quotidie  
 abitantem, & animo a-  
 madmodum furor ille;  
 rar, ut percussus curis  
 es & dies cor ipsorum  
 o comitas & estabilitas  
 ucto; rara in vultu hi-  
 m intento: Curis ac-  
 Cumque divites a-  
 etem mente requiescit.  
 doloribus & arum  
 qua sub sole cruciatus  
 de universo labore suo,  
 Et Salomon: Quis  
 at; perinde ut in morbis  
 decumbens sollicitus se  
 um, interrumpt som-  
 consunt corpus, & de  
 mar Syrac: iniquus;  
 timoris & anxietatis.

Quartum

De Di

sequitur cura pecunia  
 Eheu quam vanè sollicitus  
 ignorant quis congregat  
 sera est magni custodia  
 di amore occæcati & e  
 non tentant; omni fam  
 habitâ ratione: Eode  
 sordidus ac dives ille po  
 su solitus, modò auri su  
 — Populus me sibi  
 Ipse domi simul ac num  
 Homines patroclo sor  
 multos hodie invenias  
 unt, quo sint apud alio  
 matione, quaque aut  
 aurum, modo argentu  
 rant, nec sibi nec suis  
 presentissimum ipsos  
 rum. Quemadmodu  
 Cypri Rex cum videre  
 quas possidebat, diviti  
 venisse; comportatis u  
 busque impositis, in al  
 se perforata, periret ur

Sed quid tantis laboribus, curis & per-  
 praefat. *O vanitas vanitatum!*  
 fecerit, majoraque quam ipsi Deo obsequia  
 totus se hic mundus, seu Deo quodam co-  
 ma suæ cura afficitur? Vni pecunie lucro,  
 Sed quous quisque est, qui aliqua salutem ani-  
 veris perfectisq; animæ bonis adhiberemus!  
 dultrix partem, adipiscendis & acquirendis  
 mam istarum curarum, sollicitudinibus & in-  
*in sacra famess?* O beatos nos si vel centesi-  
 scim! *Quid non mortalia pectora cogis, au-*  
 corporis & animæ interitu explebilem auri-  
 tum, crudelitatem! O diram, & non nisi  
 tanto sanguinis sui pretio redemit, lavien-  
 priam animam, quam Christus filius Dei  
 Ommanem hominum in sua viscera, in pro-  
 nis supplicij excruciantam, Sathana tradant.  
 bilissimam animam, una cum corpore, æter-  
 exiguum lucrum, brevesque voluptates, no-  
 lo hoste generis humani feriant, & propter  
 moque bono abnegato, fœdera cum Diabo-  
 demus homines incidere, ut Deo æterno sum-  
 in eum furorem, sola pecunie cupiditate, vi-  
 cum animi nostri dolore videmus. *Quin*

Capitulum Quartum

*De Deo*  
 culis congestæ opes;  
 curum ac lacrum posse  
 ceptis & delicate vivente  
 tem, fruentem? Om-  
 tum laborum suorum  
 immenso curarum mo-  
 re debebant, sed eo per-  
 tum non sunt: *Quin*  
 coacerantur opes; tan-  
 quio sibi obstrictos de-  
 monis sui servitio corp-  
 cupantur, perpetuis cu-  
 angore animi atque  
 Accedit & nova calam-  
 cur, dum nocte dieq;  
 modo numen hoc su-  
 ita devinctum detineat  
 iura affectum, vel dim-  
 lessorem mutet: neve  
 tum injurijs, laceratum  
 perfidorum hominum  
 furis expositum, peca-  
 dam casu ipsis eripiatu-  
*dup semper, ut est in pro-*

De Divitijs.

*tigaretur, nec sine pœna, si quis composuisse,  
 vel donasse negotium convinceretur. Ex Ge-  
 rulorum diurnis questibus partem octavam:  
 ex capturis prostitutarum, quantum quæque  
 uno concubitu mereret: nec non & matrimo-  
 nia obnoxia fuerit: adeoq; nullum rerum aut  
 hominû genus omissum, unde ille non vectiga-  
 lis aliquid corraderet: Miramur has sor-  
 des non hominis, sed humana specie oberran-  
 tis Diaboli; Imperatoris tamen Romani,  
 quem leges non ex rapinis & meretricio, sed  
 ex regni redditibus vivere permisere. Ac uti-  
 nam ejusmodi Caligulas non cerneret præ-  
 sens hæc ætas: *Dulcis odor lucri ex re qua-  
 libet, non mercatoribus, non salarijs, & ejus-  
 modi hominibus sordidam mercaturam ex-  
 ercentibus: sed non paucis, quos de fece vul-  
 gi Deus exemptos, ad summas dignitates su-  
 stulit, & ad rerum fastigium collocavit, qui  
 quod leges vetant, licentiâ sibi sumunt, &  
 adeo mercatorio sunt ingenio, ut suo genere  
 & dignitate prorsus indignam exercent mer-  
 caturam, & sordidum quæstum faciant, non  
 ex frumento, lanâ & lino, quæ ipsorum so-  
 lum**

*Quartum*  
 Verum non sustinuit  
 homo auri amantissi-  
 ecis premium domum  
 e Haba: Omnes aut  
 usmodi prolaturus, &  
 rpratationem: *Ua*  
*numerose aggregan-*  
*Quousq; tandem? An*  
*qui mordeant te, &*  
*iri te. Ua dedito qua-*  
*ut disponat in excelso*  
*atur e potestate mali.*  
 is Scythico luco incu-  
 pount pecunijs, ut pro-  
 m defraudent; dum  
 lere student & dum  
 ipsis maciem contra-  
 lanè inopem agant vi-  
 ngestis undiq; saccis.  
 anquam parcere sacris  
 uam gaudere tabellis.  
 quod vidi sub sole, &  
 homines. Vir cui dedit  
 antiam, & honorem  
 ni-

...moris & anxietatis.  
...nat Syrac: iniquens;  
...nsunt corpus, & de  
...m, internumpit som-  
...cumbens sollicitus se  
...perinde ut in morbis  
...Salomon: Quid,  
...de universo labore suo,  
...quod sub sole cruciatus  
...doloribus & arumnis  
...dem mente requiescit.  
...Cumque divites a-  
...incento: Curis ac  
...cto; rara in vultu hi-  
...comitas & estabilitas  
...s & dies cor ipsorum  
...ar, ut perpetuis curis  
...admodum furor ille;  
...bitantem, & animo a  
...as cantilenas quorundie  
...pecunie summa dita-  
...omnis leticie oblitus  
...illis dolor & tristitia  
...opum, & crescentem  
...leant

*De Divitijs.*  
...majores bis vel ter in foro vendidit. Ita nul-  
...lum tam atrox crimen, quod non commit-  
...tunt homines lucri avidissimi.  
...An non quotidie summo cum merore a-  
...nini videmus, nulla alia de causa, quam opu  
...& dignitatum furiosam cupidine a vera fide,  
...agnitaque semel veritate, uti Apostolus pre-  
...dixerat, homines dehecere, errores & menda-  
...tia amplecti, & contra conscientiam desen-  
...dere, signum Antichristi suscipere, & de pocu-  
...lo abominations, deque irascorrationis ejus  
...bibere? Non verecundatur Diabolus ipsi  
...filio Dei regna mundi offerre, modo ut deci-  
...dens ipsum adoret. Verque Christum & Re-  
...ligionem prodant, Judas a Pharisais, milites  
...Romani a Pontificibus & scribis pecuniam  
...sumunt. Et ut Antiochi Capitanei Martha-  
...riam pecunia & oblatiis honoribus a vera Re-  
...ligione avertere tentant: Ita Satellites An-  
...tichristi etiam hodiefacere videmus. Quod  
...que Daniel praxiderat de Antichristo, Glori-  
...am multiplicaturo, daturum potestatem in  
...multis, terramque distributuro gratuito ijs,  
...qui Maosim colunt; impleri hodie magno  
...cum

Capitulum  
1. Macch.  
Apoc. 17.  
1. Tim. 6.  
Herodo:  
DARIUS.  
Vespasi-  
anus.  
Sueton:  
cap. 23.  
Ferdin-  
andus.  
R. Nea-  
pol:  
Pontanus  
lib: 8. de  
libera:  
Sueton:  
Caligula.

*Caput Quartum*

...lum produxit, sed illis rebus, quibus in urbi-  
...bus salsamentarij, laniones & caupones occu-  
...pantur. Homines profecto, qui vel a statuis  
...farinam exigent. Quae res illis non minus  
...dedecori est, quam olim DARIO Persarum  
...Regi, qui propterea institor dictus fuit. Nam  
...Persae olim Cyrum patrem, Cambysen Do-  
...minum, Darium institorem fuisse ajebant.  
...Et Vespasianus Imper. insignem maculam  
...virtutibus suis attraxit, quod inexplebili au-  
...ri aviditate omnibus rebus vectigalia impo-  
...neret, nulli hominum generi, neque mendi-  
...cis parcens: adeoque urinae putidum vecti-  
...gal, cum imperasset, & ob id a filio repra hen-  
...tus fuisset; pecuniam ex pensione promens,  
...ad nares ejus admovit, sciscitans num odore  
...offenderetur, & illo negante; atqui ex lotio  
...est, inquit. Quo nomine Ferdinandus Rex  
...Neapolitanus quoque notatus est, dum ex  
...eadem lotij mercatura quatum faceret.  
...Dumque TIBERIVS Imperator Mulvum  
...maximum dono sibi oblatum, venundari jus-  
...sisset Milvo rapacior fuit: Ut & Caligula ejus  
...vestigium insecutus, qui dono oblatos pisces  
...majo-

*De D*  
...sequitur cura pecunie  
...Eheu quam vanè solli  
...ignorant quis congre  
...sera est magni custodi  
...di amore occaecati &  
...non tentant; omni fa  
...habitâ ratione: Eo  
...sordidus ac dives ille  
...sit solitus, modò auri  
...Populus me se  
...Ipse domi simul ac nu  
...Homines patroclo so  
...multos hodie invenia  
...unt, quo sint apud al  
...matione, quaque au  
...aurum, modo argent  
...rant, nec sibi nec sui  
...praesentissimum ipso  
...rum. Quemadmo  
...Cypri Rex cum vide  
...quas possidebat, div  
...venisse; comportatis  
...busque impositis, in  
...se perforata, periret

nus semper, ut est in pro  
 dam caluipis eripiatu  
 sturis expolitum, per  
 perfidorum hominum  
 tum injuris, latronum  
 fessorem muret: neve  
 iura affectum, vel dim  
 ita devinctum deinceps  
 modo nimen hoc hu  
 cura, dum nocte dieq;  
 Accedit & nova calan  
 angore animi atque  
 cupantur perpetuis cu  
 montis sui servitio cor  
 quio sibi obstrictos  
 pacerant opes: ta  
 rum non sint: Qu  
 reddebant, sed eo pe  
 im menseo curatum in  
 tum laborum suoru  
 rem, fruentem: On  
 ceptis & delicate viven  
 curam ac larem pol  
 culis congestas opes:

De

artum

rum non sustinuit  
 mo auri amantissi  
 s primum domum  
 Haba: Omnes ait  
 modi prolaturus, &  
 etationem: Va  
 numerose aggregan  
 ouisq; tandem? An  
 ti mordeant te, &  
 te. V& dedito qua  
 disponat in excelso  
 e potestate mali.  
 cythico luco incu  
 pecunijs, ut pro  
 lefraudent; dum  
 student & dum  
 maciem contra  
 inopem agant vi  
 is undiq; saccis.  
 am parcere sacris  
 vandere tabellis.  
 vidi sub sole, &  
 Vir cui dedit  
 am, & honorem  
 ni

Sed quid? tantis laboribus, curis & peri  
 culis  
 praestat. *O vanitas vanitatum!*  
 fecerit, majoraque quam ipsi Deo obsequia  
 torus sese hic mundus, cum Deo quodam co  
 ma sua cura afficitur? Vni pecuniae lucro,  
 Sed quous quisque est, qui aliqua salutem ani  
 veris periculisq; animae bonis adhiberemus;  
 dustrae parrem, adipiscendis & acquirendis  
 mam istarum curarum, sollicitudinis & in  
*in laeva fantez* O beatos nos si vel centeli  
 tituli! *Quid non mortalia pectora cogis, an*  
 corporis & animae interitu explebilem auri  
 um, crudelitatem. O diram, & non nisi  
 tanto sanguine merito redemit, sa vien  
 priam quam Christus filius Dei  
 O immensum in sua viscera, in pro  
 nis superbia excruciantem, Sathanam tradant.  
 dilisimam aoriam, una cum corpore, acer  
 exiguum lucrum, brevesque voluptates, no  
 lo hoste generis humani feriant, & propter  
 inque bono abnegato, fœdera cum Diabo  
 demus homines incidere, ut Deo aeterno lum  
 in cum furorem, sola pecuniae cupiditate, vi  
 cum animi nostri dolore videmus. *Quin*  
 Caput Quartum

De Divitijs.

tigaretur, nec sine pœna, si quis composuisse,  
 vel donasse negotium convinceretur. Ex Ge  
 rulorum diurnis questibus partem octavam:  
 ex capturis prostitutarum, quantum quæque  
 uno concubitu mereret: nec non & matrimo  
 niâ obnoxia fuerit: adeoq; nullum rerum aut  
 hominû genus omissum, unde ille non vectiga  
 lis aliquid corraderet: Miramur has sor  
 des non hominis, sed humana specie oberran  
 tis Diaboli: Imperatoris tamen Romani,  
 quem leges non ex rapinis & meretricio, sed  
 ex regni redivibus vivere permisere. Ac uti  
 nam ejusmodi Caligulas non cerneret præ  
 sens hæc ætas: Dulcis odor lucri ex re qua  
 libet, non mercatoribus, non salarijs, & ejus  
 modi hominibus sordidam mercaturam ex  
 ercentibus: sed non paucis, quos de fece vul  
 gi Deus exemptos, ad summas dignitates su  
 stulit, & ad rerum fastigium collocavit, qui  
 quod leges vetant, licentiâ sibi sumunt, &  
 adeo mercatorio sunt ingenio, ut suo ger  
 & dignitate profusus indignam exerceant mer  
 caturam, & sordidum quæstum faciant, non  
 ex frumento, lanâ & lino, quæ ipsorum so  
 lum

R

Capitulum

Apoc. 17.

1. Tim. 6.

Herodo: DARIVS.

Vespasianus.

Suetonius: cap. 21.

Ferdinandus Rex Neapolitanus Pontanus lib. 8. de liberis Suetonius: Caligula.

cum  
 R. 2  
 qui Maolim colunt, impleti hodie magno  
 multis, certamque distribuunt gratiam  
 am multiplicaturo, datur portatam in  
 que Daniel praxiderat de Antichristo, Glori-  
 tichristi etiam hodie facere videmus. Quod  
 ligione avertere tentant. Ita Satellitum  
 tiam pecunia & oblati honoribus  
 sumunt. Et ut Antiochi Capitulum  
 Romani a Pontificibus, & se  
 ligionem prodant, Iudas a  
 dens ipsum adoret. Vt  
 filio Dei regna mundi o-  
 biberet. Non vereri  
 lo abominationis, de  
 dere, signum Antich-  
 ria amplecti, & con-  
 daret, homines def-  
 agnitique semel veni-  
 & dignitatum furio-  
 niam videmus, nulli  
 An d. qvot an-  
 tunc he-  
 lum car-  
 majest-

illi bus, quibus in urbi-  
 lani & caupones occu-  
 Homines to, qui vel a statuis  
 exigent. ra res illis non minus  
 de i est, im DARIO Persarum  
 R ui prop istitor dictus fuit. Nam  
 I olim Cyrum patrem, Cambylen Do-  
 num, Darium institorem fuisse ajebant.  
 Et Vespasianus nper: insignem maculam  
 virtutibus suis attraxit, quod inexplibili au-  
 ri aviditate omnibus rebus vectigalia imp-  
 neret, nulli hominum generi, neque mendi-  
 cis parcens: adeoque urinæ putidum vecti-  
 gal, cum imperasset, & ob id a filio reprahen-  
 sus fuisset; pecuniam ex pensione promens,  
 ad nares ejus admovit, sciscitans num odore  
 offenderetur, & illo negante; atqui ex lotio  
 est, inquit. Quo nomine Ferdinandus Rex  
 Neapolitanus quoque notatus est, dum ex  
 eadem homi mercatura quæstum faceret.  
 omque TIBERIVS Imperator Mulvum  
 maximum dono sibi oblatum, venunda ul-  
 sisset. Milvo rapacior fuit. Vt & Caligula e-  
 vestigium infecutus, qui dono oblatos pit-

sequi  
 opum, & crescenter  
 in illis dolor  
 omnis lat: obitus  
 pecunia summa dica-  
 as cantilenas qvotie e  
 bitantem, & annu  
 nadmodum futur  
 rat, i  
 s & dies cor ip  
 e comitas  
 ucto; rara in  
 hi  
 m intento  
 Cumq; vites  
 tem mente requisi-  
 doloribus  
 qua sub sole cruciat  
 de unte, iso labore  
 et Salomon: S  
 perinat ut in m  
 cum sollicitu  
 m, mte mpu  
 isu  
 car: inq  
 non  
 non  
 artum

De  
 curia pecu  
 eu quam vanè so  
 vorant quis cong  
 est magni cust  
 amore occæcati  
 tentant; omni  
 ita ratione: F  
 didus ac ves il  
 solitus, modò ac  
 — Populus m  
 simul ac  
 omnes patroc  
 hodiè inve  
 quo sine apu  
 natione, qvaque  
 arum, modo arg  
 rant, nec sibi nec  
 presentissimum i  
 rum. Quemad  
 Cypri Rex cum  
 qvas possidebat  
 venisse; comp  
 busque impol  
 se perforata, per

Sed quid? tantis laboribus, curis & per-  
 praer. *Quamvis vanitatem!*  
 fecerit, majoraque quam ipsi Deo obsequia  
 torus se hic mundus, cum Deo quodam co-  
 ma lux cura afficitur? Vni pecuniae lucro,  
 Sed quous quisque est, qui aliqua saltem ani-  
 veris perfectisq; animae bonis adhiberemus;  
 dustrae partem, adipiscendis & acquirendis  
 mam istarum curarum, sollicitudinis & in-  
*in sacra famese?* O beatos nos si vel centesi-  
 lum! *Quid non mortalia pectora cogis, an-*  
 corporis & animae interitu explebissem auri-  
 tum, crudelitatem? Odiam, & non nisi  
 tanto sanguinis sui pretio redemit, sa vien-  
 priam animam, quam Christus filius Dei  
 O immancem hominum in sua viscera, in pro-  
 nis supplicis excruciantem, Sathanam tradant.  
 bilissimam animam, una cum corpore, eter-  
 exiguum lucrum, brevesque voluptates, no-  
 lo hoste generis humani feriant, & propter  
 moque bono abnegato, fœdera cum Diabo-  
 demus homines incidere, ut Deo æterno lum-  
 in cum furorem, sola pecunia cupiditate, vi-  
 cum animi nostri dolore videmus. *Quin*  
 Caput Quartum

dam casu ipsiis eripi-  
 turis expositum, p-  
 perdidit homin-  
 tum injurijs, latron-  
 fessorem muret: no-  
 iuria affectum, vel  
 ita devinctum detri-  
 modo numen hoc  
 cure, dum nocte di-  
 Accedit & nova ca-  
 angore animi atq;  
 cupantur, perpetuis  
 monis sui seruitio  
 quio sibi obstricto  
 coaceruant opes  
 tum non sinit:  
 re debebant, sed eo  
 immenso curatum  
 tum laborum suo  
 tem, fruentem?  
 ceptis & delectat vive-  
 curum ac lacum p-  
 culis congestæ opes  
 De

De Divitijs.

tigaretur, nec sine pœna, si quis composuisse,  
 vel donasse negotium convinceretur. Ex Ge-  
 rulorum diurnis questibus partem octavam:  
 ex capturis prostitutarum, quantum quæque  
 uno concubitu mereret: nec non & matrimo-  
 nia obnoxia fuerit: adeoq; nullum rerum aut  
 hominũ genus omissum, unde ille non veftiga-  
 lis aliquid corraderet: Miramur has sor-  
 des non hominis, sed humana specie oberran-  
 tis Diaboli; Imperatoris tamen Romani,  
 quem leges non ex rapinis & meretricio, sed  
 ex regni redditibus vivere permisere. Ac uti-  
 nam ejusmodi Caligulas non cerneret præ-  
 sens hæc ætas: *Dulcis odor lucri ex re qua-*  
*libet, non mercatoribus, non salarijs, & ejus-*  
*modi hominibus sordidam mercaturam ex-*  
*ercentibus: sed non paucis, quos de fece vul-*  
*gi Deus exemptos, ad summas dignitates su-*  
*stulit, & ad rerum fastigium collocavit, qui*  
*quod leges vetant, licentiã sibi sumunt, &*  
*adeo mercatorio sunt ingenio, ut suo genere*  
*& dignitate prorsus indignam exercent mer-*  
*caturam, & sordidum quæstum faciant, non*  
*ex frumento, lanã & lino, quæ ipsorum so-*  
 R lum

tum  
 ra non sustinuit  
 no auri amantissi-  
 premium domum  
 laba: Omnes ait  
 odi prolaturus, &  
 tationem: *Va-*  
 imerose aggregan-  
 usq; tandem? *An-*  
 i mordeant te, &  
 e. *Væ dedito qua-*  
 sponat in excelso  
 e potestate mali.  
 ythico luco incu-  
 pecunijs, ut pro-  
 lefraudent; dum  
 student & dum  
 maciem contra-  
 inopem agant vi-  
 is undiq; saccis  
 am parcere sacris  
 gaudere tabellis.  
 idi sub sole, &  
 nes. *Vir cui dedit*  
 iam, & honorem  
 ni

R 2

qui Maosim colunt; impleri hodie magno  
 multis, terramque distribucuro gratuito ijs,  
 am multiplicaturo, daturu portitarem in  
 que Daniel praxiderat de Antichristo, Glori-  
 tichristi etiam hodie facere videmus. Quod  
 ligione avertere tentant: Ira Satellites An-  
 tiam pecunia & oblati honoribus a vera Re-  
 sumunt. Et ut Antiochi Capiranei Martha-  
 Romani a Pontificibus & scribis pecuniam  
 ligionem prodant, Iudas a Pharisais, milites  
 dens ipsum adoret. Vtque Christum & Re-  
 filio Dei regna mundi offerre, modo ut dec-  
 bibere? Non vercundatur Diabolus ipsi  
 lo abominacionis, de que irascoracionis eius  
 dere, signum Antichristi suscipere, & de pocu-  
 tia amplecti, & contra conscientiam den-  
 dixerat, homines dehcere, errores & menda-  
 agnitique semel veritate, ut Apostolus pr-  
 & dignitatum furiosa cupidine a vera fide,  
 nini videmus, nulla alia de causa, quam opu  
 An non qvortidie summo cum merore a-  
 tunt homines lucri avidissimi.  
 lum tam atrox crimen, quod non commit-  
 majores bis vel ter in foro vendidit. Ita nul-

Capit.  
 i. Mac.  
 Apoc.  
 i. Tim. 6.

De Divitijs

Caput Quartum

lum produxit, sed illis rebus, quibus in urbi-  
 bus falsamentarij, laniones & caupones occu-  
 pantur. Homines profecto, qui vel a statuis  
 farinam exigent. Quæ res illis non minus  
 dedecori est, quam olim DARIO Persarum  
 Regi, qui propterea institor dictus fuit. Nam  
 Persæ olim Cyrum patrem, Cambysem Do-  
 minum, Darium institorem fuisse ajebant.  
 Et Vespasianus Imper: insignem maculam  
 virtutibus suis attraxit, quod inexplebili au-  
 ri aviditate omnibus rebus vectigalia impo-  
 neret, nulli hominum generi, neque mendi-  
 cis parcens: adeoque urinæ putidum vecti-  
 gal, cum imperasset, & ob id a filio reprahen-  
 sus fuisset; pecuniam expensione promens,  
 ad nares ejus admovit, sciscitans num odore  
 offenderetur, & illo negante; atqui ex lotio  
 est, inquit. Quo nomine Ferdinandus Rex  
 Neapolitanus quoque notatus est, dum ex  
 eadem lotij mercatura quæstum faceret.  
 Dumque TIBERIVS Imperator Mulvum  
 maximum dono sibi oblatum, venundari jus-  
 sisset Milvo rapacior fuit: Vt & Caligula ejus  
 vestigium insecutus, qui dono oblatos pisces  
 majo-

Herodo:  
 DAR. VS.  
 Vespasi-  
 anus.  
 Sueton:  
 cap: 27.  
 Ferdi-  
 nandus  
 R. Nea-  
 pul:  
 Pontanus  
 lib: 38. de  
 libera:  
 Sueton:  
 Caligula.

sequi-  
 m, & crescentem  
 is dolor tristitia  
 nis lætitiæ oblitus  
 unia summa dita-  
 antilenas qvortidie  
 antem, & animo a  
 modum furor ille;  
 ut perperuis curis  
 dies cor ipsorum  
 micas & effabilitas  
 o; rara in vultu hi-  
 nterito: Curis ac-  
 Cumque divites a-  
 mente requiescit.  
 oribus & armis  
 & sub sole cruciatus  
 mterverso labore suo,  
 salomon: Quid,  
 vnde ut in morbis  
 mbens sollicitus se  
 mterumpit som-  
 nunt corpus, & de  
 Syrac: inquens;  
 oris & anxietatis-  
 tum

De  
 sequitur cura pec  
 Eheti quàm vanè  
 ignorant quis cor  
 sera est magni cu  
 di amore occæca  
 non tentant; om  
 habitâ ratione:  
 sordidus ac dives  
 su solutus, modò a  
 — Populus m  
 Ipse domi simul ad  
 Homines patroc  
 multos hodiè inv  
 unt, quo sint apu  
 matione, qvaque  
 aurum, modo arg  
 rant, nec sibi nec  
 presentissimum i  
 rum. Quemad  
 Cypri Rex cum  
 quas possidebat,  
 venisse; compo  
 busque impositis  
 se perforata, perir

capitulum  
 cum animi nostri dolore videmus. Quin  
 in eum furorem, sola pecunia cupiditate, vi-  
 demus homines incidere, ut Deo aeterno sum-  
 moque bono abnegato, foedera cum Diabo-  
 lo hoste generis humani feriant, & propter  
 exiguum lucrum, brevesque voluptates, no-  
 bilissimam animam, una cum corpore, aet-  
 nis supplicijs excruciant, Sathana tradant.  
 O immanem hominum in sua viscera, in pro-  
 priam, animam, quam Christus filius Dei  
 tanto sanguinis sui pretio redemit, se ven-  
 tum, crudelitatem! O diram, & non nisi  
 corporis & animae interitu explebilem auri-  
 ficium! *Quid non mortalia pectora cogis, an-  
 va sacra fames?* O beatos nos si vel centes-  
 mam istarum curarum, sollicitudinibus & in-  
 dultis partem, adipiscendis & acquirendis  
 veris perfectisq; animae bonis adhiberemus!  
 Sed quovis quilibet est, qui aliqua saltem ani-  
 ma suae cura afficitur? Vni pecuniae lucro,  
 totus sese hic mundus, cum Deo quodam co-  
 sectavit, majoraque quam ipsi Deo obsequia  
 praestat. *O vanitas vanitatum!*  
 Sed quid? tantis laboribus, curis & peri-  
 culis

De Divitijs  
 culis congestae opes? b  
 curum ac lacum posse  
 ceptis & delicate vivente  
 rem, fruentem? Omni-  
 tum laborum suorum  
 immenso curarum mo-  
 re debebant, sed eo per-  
 rum non sinit: Qui  
 coacerantur opes; tan-  
 quo sibi obstrictos de-  
 monis sui servitio corp-  
 cupantur, perpetuis cur-  
 angore animi atque  
 Accedit & nova calam-  
 cura, dum nocte dieq;  
 modo numen hoc suu-  
 ita devinctum decinean-  
 iura affectum, vel dim-  
 fessorem muret: neve  
 tum injurijs, latronum  
 perditionum hominum  
 sturis expositum, pecca-  
 dam casu ipsis eripiatu-  
 ans semper, ut est in pro-

De Divitijs.

tigaretur, nec sine poena, si quis composuisse,  
 vel donasse negotium convinceretur. Ex Ge-  
 rulorum diurnis quaestibus partem octavam:  
 ex captivis prostitutarum, quantum quaeque  
 uno concubitu mereret: nec non Matrimo-  
 nia obnoxia fuere: adeoque, nullum rerum aut  
 hominum genus omissum, unde ille non vectiga-  
 lis aliquid corraderet: Miramur has sor-  
 des non hominis, sed humanae speciei oberran-  
 tis Diaboli; Imperatoris tamen Romani,  
 quem leges non ex rapinis & meretricio, sed  
 ex regni redditibus vivere permisere. Ac uti-  
 nam ejusmodi Caligulas non cerneret praesens  
 haec aetas: *Dulcis odor lucri ex re qua-  
 libet, non mercatoribus, non salarijs, & ejus-  
 modi hominibus sordidam mercaturam ex-  
 ercentibus: sed non paucis, quos de fece vul-  
 gi Deus exemptos, ad summas dignitates su-  
 stulit, & ad rerum fastigium collocavit, qui  
 quod leges vetant, licentiam sibi sumunt, &  
 adeo mercatorio sunt ingenio, ut suo genere  
 & dignitate prorsus indignam exercent mer-  
 caturam, & sordidum quaestum faciant, non  
 ex frumento, lana & lino, quae ipsorum so-  
 lum*

Quartum  
 Verum non sustinuit  
 homo auri amantissi-  
 ecis premium domum  
 e Habu: Omnes aut  
 usmodi prolaturus, &  
 rprætationem: *Ua  
 numerosè aggregan-  
 Quousq; tandem? An  
 qui mordeant te, &  
 uri te. Ua dedito qua-  
 , ut disponat in excelso  
 atur e potestate mali.  
 nis Scythico luco incu-  
 pount pecunijs, ut pro-  
 um defraudent; dum  
 ulere student & dum  
 ipsis maciem contra-  
 anè inopem agant vi-  
 ggestis undiq; saccis.  
 inquam parcere sacris  
 iam gaudere tabellis.  
 quod vidi sub sole, &  
 omnes. Vir cui dedit  
 antiam, & honorem  
 ni-*

timoris & anxietatis.  
rmat Syrac: inquens;  
consumit corpus, & de  
um, interrumpt som-  
decumbens sollicitus se  
at; perinde ut in morbis  
Et Salomon: Quid,  
de universo labore suo,  
qua sub sole cruciatus  
doloribus & arumis  
stem mente requiescit.  
Cumque dives a-  
em intento: Curis ac-  
ducto; rara in vultu hi-  
to comitas & effabilitas  
es & dies cor ipsorum  
erat, ut percipis curis  
quodammodum furor ille;  
abitantem, & animo a-  
as cantilenas quotidie  
pecunia summa dicta-  
omnis latitiae oblitus  
in illis dolor & tristitia  
opum, & crescentem  
sequi-

martium

De Divitijs.  
maiores bis vel ter in foro vendidit. Ita nul-  
lum tam atrox crimen, quod non commit-  
tunt homines lucri avidissimi.  
An non quotidie summo cum merore a-  
nimi videmus, nulla alia de causa, quam opu-  
& dignitatum furiosam cupidinem a vera fide,  
agnitum semel veritate, uti Apostolus pre-  
dixerat, homines deherere, errores & menda-  
ria amplecti, & contra conscientiam desen-  
dere, signum Antichristi suscipere, & de pocu-  
lo abominations, de qua tractationis eius  
bibere? Non verendum Diabolus ipsi  
filio Dei regna mundi offerre, modo ut deci-  
dens ipsum adoret. Utque Christum & Re-  
ligionem prodant, Judas a Phariseis, mites  
Romani a Pontificibus & scribis pecuniam  
sumunt. Et ut Antiochi Capitanus Martha-  
riam pecunia & oblati honoribus a vera Re-  
ligione avertere tentant. Ita Satellites An-  
tichristi etiam hodie facere videmus. Quod-  
que Daniel praedixerat de Antichristo, Glori-  
am multiplicaturo, daturum potestatem in  
multis, terramque distributuro gratuito is,  
qui Maosim colunt; impleti hodie magno  
cum

Cap: 11.

1. Mac: 1.

Apo: 17.

1. Tim: 6.

Caput Quartum

lum produxit, sed illis rebus, quibus in urbi-  
bus falsamentarij, laniones & caupones occu-  
pantur. Homines profecto, qui vel a statuis  
farinam exigent. Quae res illis non minus  
dedecori est, quam olim DARIO Persarum  
Regi, qui propterea institor dictus fuit. Nam  
Persa olim Cyrum patrem, Cambysen. Do-  
minum, Darium institorem fuisse ajebant.  
Et Vespasianus Imper: insignem maculam  
virtutibus suis attraxit, quod inexplebili au-  
ri aviditate omnibus rebus vectigalia impo-  
neret, nulli hominum generi, neque mendi-  
cis parcens: adeoque urinae putidum vecti-  
gal, cum imperasset, & ob id a filio reprahe-  
sus fuisset; pecuniam ex pensione promens,  
ad nares ejus admovit, sciscitans num odore  
offenderetur, & illo negante; atqui ex lotio  
est, inquit. Quo nomine Ferdinandus Rex  
Neapolitanus quoque notatus est, dum ex  
eadem lotij mercatura quatum faceret.  
Dumque TIBERIVS Imperator Mulvum  
maximum dono sibi oblatum, venundari jus-  
sisset Milvo rapacior fuit: Ut & Caligula ejus  
vestigium insecutus, qui dono oblatos pisces  
majo-

Herodo:  
DAR vs.

Vespasi-  
anus.

Suetos:  
cap: 17.

Ferdi-  
nandus  
R. Nea-  
pol:  
Pontanus  
lib: 8. de  
libera:  
Sueton:  
Caligula.

De Di

sequitur cura pecunia  
Eheu quam vanè solliciti  
ignorant quis congrega-  
sera est magni custodia  
di amore occaecati & c  
non tentant; omni facti  
habitâ ratione: Eodem  
sordidus ac dives ille p  
sui solitus, modo auri f  
Populus me sibi  
Ipse domi simul ac num  
Homines patroclo for  
multos hodie invenias  
unt, quo sint apud ali  
matione, quaque aut  
aurum, modo argenti  
rant, nec sibi nec sui  
praesentissimum ipso  
rum. Quemadmodum  
Cypri Rex cum vide  
quas possidebat, divi  
venisse; comportatis  
busque impositis, in a  
se perforata, periret u

Sed quid tantis laboribus, curis & per-  
 praxar. *O vanitas vanitatum!*  
 fecerit, majoraque quam ipsi Deo obsequia  
 totus sese hic mundus, cum Deo quodam co-  
 ma lux cura afficitur? Vni pecunie lucro,  
 Sed quous quisque est, qui aliqua saltem ani-  
 veris perfectisq; animæ bonis adhiberemus;  
 dustræ partem, adipiscendis & acquirendis  
 mam istarum curarum, sollicitudinibus & in-  
 vi sacra famess? O beatos nos si vel centesi-  
 ficim! *Quid non mortalia pectora cogis, au-*  
 corporis & animæ interitu explebilem auri-  
 tum, crudelitatem! Odiam, & non nisi  
 tanto sanguinis sui pretio redemit, lavien-  
 priam, animam, quam Christus filius Dei  
 O immanem hominum in sua viscera, in pro-  
 nis supplicij excruciantam, Sathana tradant.  
 bilissimam animam, una cum corpore, ater-  
 exiguum lucrum, brevesque voluptates, no-  
 lo hoste generis humani feriant, & propter  
 moque bono abnegato, fœdera cum Diabo-  
 demus homines incidere, ut Deo æterno lum-  
 in eum furem, solâ pecunie cupiditate, vi-  
 cum animi nostri dolore videmus. *Quin*  
 Caput Quartum

dam casu ipsius eripiat  
 turis expositum, per  
 perfidorum hominum  
 tum injurijs, lacronum  
 fessorem mutet: neve  
 iuria affectum, vel dir  
 ita devinctum detinea  
 modo numen hoc in  
 cura, dum nocte dieq;  
 Accedit & nova calan  
 angore animi atque  
 cupantur, perpetuis cu  
 monis sui servitio cor  
 quio sibi obstrictos o  
 coacervant opes; ta  
 rum non finit: Qu  
 re debebant, sed eo pe  
 immenso curarum m  
 tum laborum suoru  
 rem, fruente? On  
 ceptis & delicate vident  
 curam ac lacum post  
 culis congestæ opes?  
 De I

De Divitijs.

tigaretur, nec sine pœna, si quis composuisse  
 vel donasse negotium convinceretur. Ex Ge-  
 rulorum diurnis questibus partem octavam;  
 ex captivis prostituerarum, quantum quæque  
 uno concubitu mereret: nec non & matrimo-  
 nia obnoxia fuerit: adeoq; nullum rerum aut  
 hominû genus omissum; unde ille non vectiga-  
 lis aliquid corraderet: Miramur has sor-  
 des non hominis, sed humana specie oberran-  
 tis Diaboli; Imperatoris tamen Romani,  
 quem leges non ex rapinis & meretricio, sed  
 ex regni redditibus vivere permisere. Ac uti-  
 nam ejusmodi Caligulas non cerneret præ-  
 sens hæc ætas: *Dulcis odor lucri ex re qua-*  
*libet*, non mercatoribus, non salarijs, & ejus-  
 modi hominibus sordidam mercaturam ex-  
 ercentibus: sed non paucis, quos de fece vul-  
 gi Deus exemptos, ad summas dignitates su-  
 stulit, & ad rerum fastigium collocavit, qui  
 quod leges vetant, licentiâ sibi sumunt, &  
 adeo mercatorio sunt ingenio, ut suo genere  
 & dignitate prorsus indignam exercent mer-  
 caturam, & sordidum quæstum faciant, non  
 ex frumento, lanâ & lino, quæ ipsorum so-  
 lum

artum.  
 erum non sustinuit  
 omo auri amantissi-  
 cis premium domum  
 Haba: Omnes ait  
 modi prolaturus, &  
 orationem: *Va*  
 numerosè aggregan-  
 quousq; tandem? *An*  
 qui mordeant te, &  
 ri te. *Va* dedito qua-  
 ut disponat in excelfo  
 tur è potestate mali.  
 s Scythico luco incu-  
 ant pecunijs, ut pro-  
 n defraudent; dum  
 ere student & dum  
 psis maciem contra-  
 nè inopem agant vi-  
 gestis undiq; saccis.  
 inquam parcere sacris  
 am gaudere tabellis.  
 quod vidi sub sole, &  
 omnes. *Vir* cui dedit  
 antiam, & honorem  
 ni-

Cap: 11.  
 1. Mac: 1.  
 Apoc: 17.  
 1. Tim: 6.

An non quotidiè summo cum merore a-  
 nimi videmus, nulla alia de causa, quam opu-  
 lum tam atrox crimen, quod non commit-  
 tunt homines lucri avidissimi.  
 majores bis vel ter in foro vendidit. Ita nul-  
 lum tam atrox crimen, quod non commit-  
 tunt homines lucri avidissimi.  
 An non quotidiè summo cum merore a-  
 nimi videmus, nulla alia de causa, quam opu-  
 lum tam atrox crimen, quod non commit-  
 tunt homines lucri avidissimi.  
 agniturque semel veritate, uti Apostolus pre-  
 dixerat, homines dehcere, errores & menda-  
 cia amplecti, & contra conscientiam defen-  
 dere, signum Antichristi suscipere, & de potu-  
 lo abominacionis, deque irascoracionis ejus  
 bibere? Non vercundatur Diabolus ipsi  
 filio Dei regna mundi offerre, modò ut deci-  
 dens ipsum adoret. Vtique Christum & Re-  
 ligionem prodant, Judas à Pharisais, milites  
 Romani à Pontificibus & scribis pecuniam  
 sumunt. Et ut Antiochi Capitanus Martha-  
 riam pecunia & oblati honoribus à vera Re-  
 ligione avertere tentant. Ita Sarelites An-  
 tichristi etiam hodie facere videmus. Quod-  
 que Daniel praxerat de Antichristo, Glori-  
 am multiplicaturo, daturo potestatem in  
 multis, terramque distributuro gratuito ijs,  
 qui Maosim colunt; implet hodie magno  
 cum

De Divitijs.

Caput Quartum

Herodo:  
 DARIUS.  
 Vissasi-  
 anus.  
 Sueros  
 cap: 21.  
 Ferdi-  
 nandus  
 R. Nea-  
 pol:  
 Pontanus  
 lib: 8. de  
 libera:  
 Sueton:  
 Caligula.

lum produxit, sed illis rebus, quibus in urbi-  
 bus falsamentarij, laniones & caupones occu-  
 pantur. Homines profectò, qui vel à statuis  
 farinam exigerent. Quæ res illis non minus  
 dedecori est, quam olim DARIO Persarum  
 Regi, qui propterea institor dictus fuit. Nam  
 Persæ olim Cyrum patrem, Cambysem Do-  
 minum, Darium institorem fuisse ajebant.  
 Et Vespasianus Imper: insignem maculam  
 virtutibus suis attraxit, quod inexplibili au-  
 riaviditate omnibus rebus vestigalia impo-  
 neret, nulli hominum generi, neque mendi-  
 cis parcens: adeoque urinae putidum vesti-  
 gal, cum imperâisset, & ob id à filio repræhen-  
 sus fuisset; pecuniam ex pensione promens,  
 ad nares ejus admovit, sciscitans num odore  
 offenderetur, & illo negante; atqui ex lotio  
 est, inquit. Quo nomine Ferdinandus Rex  
 Neapolitanus quoque notatus est, dum ex  
 eadem lotij mercatura quæstum faceret.  
 Dumque FIBERIVS Imperator Mulvum  
 maximum dono sibi oblatum, venundari jus-  
 sisset. Milvo rapacior fuit. Ut & Caligula ejus  
 vestigium insecutus, qui dono oblatos pisces  
 majo-

sequi-  
 opum, & crescentem  
 illis dolor tristitia  
 omnis lætitiæ oblitus  
 pecuniam summa dicta-  
 s cantilenas quotidiè  
 stantem, & animo à  
 admovum furor ille;  
 ut, ut perpetuis curis  
 & dies. cor ipsorum  
 comitas & est habitas  
 eto; rara in vultu hi-  
 a iacento: Curis ac-  
 Cumque divites a-  
 em mente requiescit.  
 doloribus & arumis  
 va sub sole cruciatu  
 e universis laboribus  
 Salomon: Quid,  
 perinde ut in morbis  
 cumbens sollicitus se-  
 m, interrumpt som-  
 nsum corpus, & de-  
 nar Syrac: iniquis;  
 moris & anxietatis.  
 artum

De I

sequitur cura pecun  
 Eheu quam vanè sol  
 ignorant quis congre  
 sera est magni custod  
 di amore occæcati &  
 non tentant; omni fa  
 habitâ ratione: Eo  
 sordidus ac dives ille  
 su solitus, modò auri  
 — Populus me si  
 Ipse domi simul ac nu  
 Homines patroclo so  
 multos hodiè inveni  
 unt, quo sint apud a  
 matione, quaque au  
 aurum, modo argen  
 rant, nec sibi nec su  
 presentissimum ipso  
 rum. Quemadmo  
 Cypri Rex cum vide  
 quas possidebat, div  
 venisse; comportatis  
 busque impositis, in  
 se perforata, periret

Sed quid tantis laboribus, curis & per-  
 preffat. *Quamvis vanitatem*  
 fecerit, majoraque quam ipsi Deo obsequia  
 torus sese hic mundus, cum Deo quodam co-  
 ma sua cura afficitur. Vni pecunia lucro,  
 Sed quous quisque est, qui aliqua salutem ani-  
 veris perfectisq; animæ bonis adhiberemus;  
 dustræ partem, adipiscendis & acquirendis  
 mam istarum curarum, sollicitudinis & in-  
*in sacra famæ* O beatos nos si vel centesi-  
 sum! *Quid non mortalia pectora cogis, an-*  
 corporis & animæ interitu explebilem auri  
 tum, crudelitatem! O diram, & non nisi  
 tanto sanguinis sui pretio redemit, lavien-  
 priam, animam, quam Christus filius Dei  
 O immanem hominum in sua viscera, in pro-  
 nis supplicis excruciatam, Sathana tradant.  
 blissimam animam, unâ cum corpore, acer-  
 exiguum lucrum, brevesque voluptates, no-  
 lo hoste generis humani feriant, & propter  
 moque bono abnegato, fœdera cum Diabo-  
 demus homines incidere, ut Deo æterno lum-  
 in eum furorem, sola pecunia cupiditate, vi-  
 cum animi nostri dolore videmus. *Quin*

Capitulum Quartum

culis congestæ opes?  
 curum ac lacrum posse  
 ceptis & delicate vivente  
 tem, fruente? Om-  
 ctum laborum suorum  
 immenso curarum mo-  
 re debebant, sed eo per-  
 rum non sunt: *Quin*  
 coacerantur opes; ta-  
 quo sibi obstrictos d-  
 monis sui servitio corp-  
 cupantur, perpetuis cu-  
 angore animi arque  
 Accedit & nova calam-  
 cur, dum nocte dieq;  
 modo numen hoc su-  
 ita devinctum detineat  
 iura affectum, vel dim-  
 fessorem muret: neve  
 cum injurijs, lacronum  
 perfidorum hominum  
 sturis expositum, per-  
 dam calu ipsiis eripiatu-  
 dus semper, ut est in pro-

De Di-

De Divitijs.

tigaretur, nec sine pœna, si quis composuisse,  
 vel donasse negotium convinceretur. Ex Ge-  
 rulozum diurnis questibus partem octavam:  
 ex capturis prostituerarum, quantum quæque  
 uno concubitu mereret: nec non *Matrimo-*  
 nia obnoxia fuerit: adeoq; nullum rerum aut  
 hominū genus omissum, unde ille non vectiga-  
 lis aliquid corraderet: Miramur has sor-  
 des non hominis, sed humana spetie oberran-  
 tis Diaboli; Imperatoris tamen Romani,  
 quem leges non ex rapinis & meretricio, sed  
 ex regni redditibus vivere permisere. Ac uti-  
 nam ejusmodi Caligulas non cerneret præ-  
 sens hæc ætas: *Dulcis odor lucri ex re qua-*  
*libet*, non mercatoribus, non salarijs, & ejus-  
 modi hominibus sordidam mercaturam ex-  
 ercentibus: sed non paucis, quos de fece vul-  
 gi Deus exemptos, ad summas dignitates su-  
 stulit, & ad rerum fastigium collocavit, qui  
 quod leges vetant, licentiâ sibi sumunt, &  
 aded mercatorio sunt ingenio, ut suo genere  
 & dignitate prorsus indignam exercent mer-  
 caturam, & sordidum quæstum faciant, non  
 ex frumento, lanâ & lino, quæ ipsorum so-  
 lum

R lum

Quartum

Verum non sustinuit  
 homo auri amantissi-  
 necis premium domum  
 de Haba: Omnes aut  
 usmodi prolaturos, &  
 rprætationem: *Va*  
 numerosè aggregan-  
 Quousq; tandem? *An*  
 qui mordeant te, *Et*  
 iri te. *Va* dedito qua-  
 ut disponat in excelso  
 atur è potestate mali.  
 nis Scythico luco incu-  
 bunt pecunijs, ut pro-  
 am defraudent; dum  
 ulere student & dum  
 ipsis maciem contra-  
 lanè inopem agant vi-  
 ggestis undiq; saccis.  
 anquam parcere sacris  
 uam gaudere tabellis.  
 quod vidi sub sole, *Et*  
 homines. *Vir cui dedit*  
 stantiam, *Et* honorem  
 ni-

...omnis laetitia oblitus  
pecuniae summa dicitur  
as cantilenas quotidia  
bitantem, & animo a  
nammodum furor ille;  
rat, ut percussus curis  
& dies cor ipsorum  
comitas & est abilitas  
cto; rara in vultu hi-  
n intento: Curis ac  
Cumque divites a-  
stem mente requiescit.  
doloribus & arum  
qua sub sole cruciatum  
de univervo labore suo,  
Et Salomon: Quid  
perinde ut in morbis  
cumbens sollicitus se  
m, interumpit som-  
onsumit corpus, & de  
mar Syrac: iniquus;  
timoris & anxietatis.

martium

De Di

sequitur cura pecunia  
Eheu quam vanè solliciti  
ignorant quis congrega-  
sera est magni custodia  
di amore occaecati & c  
non tentant; omni fan-  
habitâ ratione: Eod  
sordidus ac dives ille p  
sui solitus, modò auri s  
—— Populus me sibi  
Ipse domi simul ac num  
Homines patroclo sol  
multos hodiè invenias  
unt, quo sint apud alie  
matione, quaque aur  
aurum, modo argentu  
rant, nec sibi nec suis  
praesentissimum ipsos  
rum. Quemadmod  
Cypri Rex cum vider  
quas possidebat, divit  
venisse; comportatis  
busque impositis, in a  
se perforata, periret u

qui Maosim colunt; impleri hodie magno  
multis; terramque distributuro gratuito ijs,  
am multiplicaturo, daturò potestatem in  
que Daniel praedixerat de Antichristo, Glori-  
christi etiam hodie facere videmus. Quod  
ligione avertere tentant. Ita Satellites An-  
tiam pecunia & oblati honoribus a vera Re-  
sumunt. Et ut Antiochi Capitanei Martha-  
Romani a Pontificibus & scribis pecuniam  
ligionem prodant, Iudas a Pharisis, milites  
dens ipsum adoret. Vtique Christum & Re-  
filio Dei regna mundi offerre, modo ut deci-  
bibere? Non vercundatur Diabolus ipsi  
lo abominationis, deque irascorationis ejus  
dere, signum Antichristi suscipere, & de pocu-  
tia amplecti, & contra conscientiam defen-  
dixerat, homines dehcere, errores & menda-  
agnitque semel veritate, ut Apostolus pra-  
& dignitatum furiosa cupidine a vera fide,  
niti videmus, nulla alia de causa, quam opu-  
An non quotidia summo cum incore a-  
tunt homines lucri avidissimi.

De Divitijs.

Caput Quartum

lum produxit, sed illis rebus, quibus in urbi-  
bus falsamentarij, laniones & caup ones occu-  
pantur. Homines profecto, qui vel à statuis  
farinam exigent. Quae res illis non minus  
dedecori est, quam olim DARIO Persarum  
Regi, qui propterea institor dictus fuit. Nam  
Perla olim Cyrum patrem, Cambysen Do-  
minum, Darium institorem fuisse ajebant.  
Et Vespasianus Imper: insignem maculam  
virtutibus suis attraxit, quod inexplebili au-  
ri aviditate omnibus rebus vectigalia impo-  
neret, nulli hominum generi, neque mendi-  
cis parcens: adeoque urinae putidum vecti-  
gal, cum imperasset, & ob id à filio reprahen-  
sus fuisset; pecuniam ex pensione promens,  
ad nares ejus admovit, sciscitans num odore  
offenderetur, & illo negante; atqui ex lotio  
est, inquit. Quo nomine Ferdinandus Rex  
Neapolitanus quoque notatus est, dum ex  
eadem lotij mercatura quaestum faceret.  
Dumque TIBERIVS Imperator Mulvum  
maximum dono sibi oblatum, venundari ius-  
sisset Milvo rapacior fuit. Ut & Caligula ejus  
vestigium infecutus, qui dono oblatos pisces  
majo-

Cap: 10

1. Marc: 7

Apoc: 17

1. Tim: 6

Herodo:  
DARIVS.

Vespasi-  
anus.

Sueton:  
cap: 23.

Ferdin-  
andus  
R. Nea-  
pol:  
Pontanus  
lib: 8. de  
libera:  
Sueton:  
Caligula.

Sed quid tantis laboribus, curis & peri-  
 praefat. *O vanitas vanitatum!*  
 fecerit, majoraque quam ipsi Deo obsequia  
 forus se hic mundis, cum Deo quodam co-  
 ma lux cura afficitur. Vni pecunie lucro,  
 Sed quous quisque est, qui aliqua salutem ani-  
 veris perfectisq; animae bonis adhiberemus;  
 dultria partem, adipiscendis & acquirendis  
 mam istarum curarum, sollicitudinis & in-  
*in laeva fames?* O beatus nos si vel centes-  
 simi! *Quid non mortalia pectora cogis, an-*  
 corporis & animae interitum explebilem auri-  
 rum, crudelitatem? O diem, & non nisi  
 tanto sanguinis sui pretio redemit, laeven-  
 priam, animam, quam Christus filius Dei  
 O immanem hominum in sua viscera, in pro-  
 nis supplicis exercitum, Sathana tradant.  
 bilissimam animam, una cum corpore, ter-  
 exiguum lucrum, brevesque voluptates, no-  
 lo hoste generis humani feriant, & propter  
 moque bono abnegato, fœdera cum Diabo-  
 demus homines incidere, ut Deo aeterno lum-  
 in cum furorem, sola pecunie cupiditate, vi-  
 cum animi nostri dolore videmus. Quin

Capitulum Quartum

culis  
 Sed quid tantis laboribus, curis & peri-  
 praefat. *O vanitas vanitatum!*  
 fecerit, majoraque quam ipsi Deo obsequia  
 forus se hic mundis, cum Deo quodam co-  
 ma lux cura afficitur. Vni pecunie lucro,  
 Sed quous quisque est, qui aliqua salutem ani-  
 veris perfectisq; animae bonis adhiberemus;  
 dultria partem, adipiscendis & acquirendis  
 mam istarum curarum, sollicitudinis & in-  
*in laeva fames?* O beatus nos si vel centes-  
 simi! *Quid non mortalia pectora cogis, an-*  
 corporis & animae interitum explebilem auri-  
 rum, crudelitatem? O diem, & non nisi  
 tanto sanguinis sui pretio redemit, laeven-  
 priam, animam, quam Christus filius Dei  
 O immanem hominum in sua viscera, in pro-  
 nis supplicis exercitum, Sathana tradant.  
 bilissimam animam, una cum corpore, ter-  
 exiguum lucrum, brevesque voluptates, no-  
 lo hoste generis humani feriant, & propter  
 moque bono abnegato, fœdera cum Diabo-  
 demus homines incidere, ut Deo aeterno lum-  
 in cum furorem, sola pecunie cupiditate, vi-  
 cum animi nostri dolore videmus. Quin

De Divitijs.

tigaretur, nec sine pœna, si quis composuisse,  
 vel donasse negotium convinceretur. Ex Ge-  
 rularum diurnis questibus partem octavam:  
 ex capturis prostitutarum, quantum quæque  
 uno concubitu mereret: nec non & matrimo-  
 nia obnoxia fuere: adeoq; nullum rerum aut  
 hominum genus omissum, unde ille non vectiga-  
 lis aliquid corraderet: Miramur has sor-  
 des non hominis, sed humana specie oberran-  
 tis Diaboli; Imperatoris tamen Romani,  
 quem leges non ex rapinis & meretricio, sed  
 ex regni redivibus vivere permisere. Ac uti-  
 nam ejusmodi Caligulas non cerneret præ-  
 sens hæc ætas: *Dulcis odor lucri ex re qua-*  
*libet,* non mercatoribus, non salarijs, & ejus-  
 modi hominibus sordidam mercaturam ex-  
 ercentibus: sed non paucis, quos de fece vul-  
 gi Deus exemptos, ad summas dignitates su-  
 stulit; & ad rerum fastigium collocavit, qui  
 quod leges vetant, licentiâ sibi sumunt, &  
 adeo mercatorio sunt ingenio, ut suo genere  
 & dignitate prorsus indignam exerceant mer-  
 caturam, & sordidum questum faciant, non  
 ex frumento, lanâ & lino, quæ ipsorum so-  
 lum

R lum

tum  
 am non sustinuit  
 no auri amantissi-  
 primum domum  
 Haba: Omnes aut  
 modi prolaturus, &  
 etationem: *Va-*  
*numerosè aggregan-*  
*onq; tandem? An-*  
*ui mordeant te, &*  
*te. Væ dedito qua-*  
*t disponat in excelso*  
*ur è potestate mali.*  
 Scythico luco incu-  
 nt pecunijs, ut pro-  
 a defraudent; dum  
 ere student & dum  
 osis maciem contra-  
 nè inopem agant vi-  
 gestis undiq; saccis.  
 quam parcere sacris  
 am gaudere tabellis.  
 uod vidi sub sole, &  
 omnes. Vir cui dedit  
 antiam, & honorem  
 & ni-

De Divitijs.

maiores bis vel ter in foro vendidit. Ita nul-  
lum tam atrox crimen, quod non commit-  
tunt homines lucri avidissimi.

An non quotidie summo cum errore a-

nimi videmus, nulla alia de causa, quam opu-

& dignitatum furiosa cupidine a vera fide,

agnitque semel veritate, uti Apostolus pra-

dixerat, homines deherere, errores & menda-

ria amplecti, & contra conscientiam defen-

dere, signum Antichristi suscipere, & de pocu-

lo abominationis, de quo irascorrationis ejus

bibere? Non vercundatur Diabolus ipsi

filio Dei regna mundi offerre, modo ut deci-

dens ipsum adoret. Vtique Christum & Re-

ligionem prodant, Judas a Pharisaeis, milites

Romani a Pontificibus & scribis pecuniam

sumunt. Et ut Antiochi Capitanet Martha-

riam pecunia & oblati honoribus a vera Re-

ligione avertere tentant. Ita Sathelles An-

richristi etiam hodie facere videmus. Quod-

am multiplicaturo, daturu potestatem in

multis, terramque distributuro gratuito ijs,

qui Maosim colunt; implem hodie magno

Cap: 10.

1. Mac: 2.

Apoc: 17.

1. Tim: 6.

Caput Quartum

lum produxit, sed illis rebus, quibus in urbi-

bus falsamentarij, laniones & caupones occu-

pantur. Homines profecto, qui vel a statuis

farinam exigent. Quae res illis non minus

dedecori est, quam olim DARIO Persarum

Regi, qui propterea institor dictus fuit. Nam

Persa olim Cytum patrem, Cambysen Do-

minum, Darium institorem fuisse ajebant.

Et Vespasianus Imper: insignem maculam

virtutibus suis attraxit, quod inexplebili au-

ri aviditate omnibus rebus vestigalia impo-

neret, nulli hominum generi, neque mendi-

cis parcens: adeoque urinæ putidum vesti-

gal, cum imperasset, & ob id a filio reprahen-

lus fuisset; pecuniam ex pensione promens,

ad nares ejus admovit, sciscitans num odore

offenderetur, & illo negante; atqui ex lotio

Herodo:  
DAR: VS.

Vespa-  
sianus.

Suetos:  
cap: 21.

Ferdi-  
nandus

R. Nea-  
pol:

Pontanus  
lib: 8. de  
libera:  
Sueton:  
Caligula.

De

sequitur cura pecc  
Eheu quam vanè  
ignorant quis cons  
sera est magni cust  
di amore occceati  
non tentant; omni  
habitâ ratione: E  
sordidus ac dives ill  
su solitus, modò au  
Populus me  
Ipse domi simul ac n  
Homines patroclo  
multos hodiè inven  
unt, quo sint apud  
matione, quaque a  
aurum, modo argen  
rant, nec sibi nec se  
presentissimum ipse  
rum. Quemadmo  
Cypri Rex cum vid  
quas possidebat, div  
venisse; comportatis  
busque impositis, in  
se perforata, periret

is & anxietatis.  
Dyrac: inquiens;  
art corpus, & de  
aterrumpit som-  
bens sollicitus se  
nde ut in morbis  
omon: Quid,  
verso labore suo,  
b sole cruciatu  
bus. Ex arminis  
ente requiescit.  
mque divites a-  
nto: Curis ac  
aram vultu hi-  
tas & est abilitas  
es: cor ipsorum  
perpetuis curis  
dum furor ille;  
m, & animo a  
lenas quotidie  
e summa dica-  
lacticia oblitus  
lor tristitia  
Et crescentem  
sequi-

Sed quid tantis laboribus, curis & peri-  
 praxar. *Quamvis tantum!*  
 fecerit, majoraque quam ipsi Deo obsequia  
 totus se hic mundus, cum Deo quodam co-  
 ma lux cura afficitur. Vni pecunia lucro,  
 Sed quous quisque est, qui aliqua salutem ani-  
 veris perfectisq; animæ bonis adhiberemus;  
 dustræ partem, adipiscendis & acquirendis  
 mam istarum curarum, sollicitudinibus & in-  
 vi sacra famess. O beatos nos si vel centesi-  
 ltim! *Quid non mortalia pectora corporis, an-*  
 corporis & animæ interitu explebilem auri  
 tum, crudelitatem; Odiam, & non nisi  
 tanto sanguinis sui pretio redemit, lavien-  
 priam animam, quam Christus filius Dei  
 O immanem hominum in sua viscera, in pro-  
 nis supplicij excruciantem, Sathanæ tradant.  
 bilissimam animam, una cum corpore, ater-  
 exiguum lucrum, brevesque voluptates, no-  
 lo hoste generis humani feriant, & propter  
 moque bono abnegato, fœdera cum Diabo-  
 demus homines incidere, ut Deo æterno sum-  
 in eum furor, sola pecunia cupiditate, vi-  
 cum animi nostri dolore videmus. *Quin*  
 Caput Quartum

dam caluipniis erip  
 ituris expostum,  
 perfidorum homi  
 tum injurijs, laro  
 fessorem muret:  
 iuria affectum, ve  
 ita devinctum det  
 modo numen ho  
 cur, dum nôcte d  
 Accedit & nova c  
 angore animi are  
 cupantur. perpe  
 monis sui servitio  
 quio sibi obstric  
 coacerantur ope  
 tum non sint:  
 re debebant, sed ec  
 imenso curam  
 etum laborum su  
 rem, fruentem?  
 ceptis & delicatè vi  
 curam actum  
 culis congestæ ope  
 D

De Divitijs.

tigaretur, nec sine pœna, si quis composuisse,  
 vel donasse negotium convinceretur. Ex Ge-  
 rulorum diurnis questibus partem octavam:  
 ex captivis prostituerarum, quantum quæque  
 uno concubitu mereret: nec non & matrimo-  
 nia obnoxia fuerit: adeoq; nullum rerum aut  
 hominū genus omissum, unde ille non vectiga-  
 lis aliquid corraderet: Miramur has sor-  
 des non hominis, sed humana specie oberran-  
 tis Diaboli; Imperatoris tamen Romani,  
 quem leges non ex rapinis & meretricio, sed  
 ex regni redditibus vivere permisere. Ac uti-  
 nam ejusmodi Caligulas non cerneret præ-  
 sens hæc ætas: Dulcis odor lucri ex re qua-  
 libet, non mercatoribus, non salarijs, & ejus-  
 modi hominibus sordidam mercaturam ex-  
 ercentibus: sed non paucis, quos de fece vul-  
 gi Deus exemptos, ad summas dignitates su-  
 stulit, & ad rerum fastigium collocavit, qui  
 quod leges vetant, licentiâ sibi sumunt, &  
 adeo mercatorio sunt ingenio, ut suo genere  
 & dignitate prorsus indignam exercent mer-  
 caturam, & sordidum quæstum faciant, non  
 ex frumento, lanâ & lino, quæ ipsorum so-  
 lum

m non sustinuit  
 o auri amantissi-  
 premium domum  
 abâ: Omnes ait  
 di prolaturus, &  
 ationem: Va  
 merosè aggregan-  
 esq; tandem? An  
 mordeant te, &  
 . Væ dedito qua-  
 sponat in excelsis  
 potestate mali.  
 ythico luco incu-  
 pecunijs, ut pro-  
 efraudent; dum  
 student & dum  
 maciem contra-  
 nopem agant vi-  
 s undiq; saccis.  
 am parcere sacris  
 andere tabellis.  
 Cidi sub sole, &  
 nes. Vir cui dedit  
 iam, & honorem  
 ni-

*De Divitijs.*

An non quotidiè summo cum errore a-  
 nimum videmus, nulla alia de causa, quam opu-  
 & dignitatum furiosâ cupidine à vera fide,  
 agnitamque semel veritate, uti Apostolus præ-  
 dixerat, homines deherere, errores & menda-  
 cia amplecti, & contra conscientiam defen-  
 dere, signum Antichristi suscipere, & de pocu-  
 lo abominatonis, de quo ira scortationis ejus  
 bibere? Non vercundatur Diabolus ipsi  
 filio Dei regna mundi offerre, modo ut deci-  
 dens ipsum adoret. Vtique Christum & Rc.  
 ligionem prodant, Judas à Pharisæis, milites  
 Romani à Pontificibus & scribis pecuniam  
 sumunt. Et ut Antiochi Capitanæ Matcha-  
 tiam pecunia & oblati honoribus à vera Rc.  
 ligione avertere tentant. Ita Satellites An-  
 tichristi etiam hodie facere videmus. Quod  
 que Daniel prædixerat de Antichristo, Glori-  
 am multiplicaturo, daturum potestatem in  
 multis, terramque distributuro gratuito ijs,  
 qui Maosim colunt; impleti hodie magno  
 cum

Cap: 11.

1. Mac:

Apoc: 17.

1. Tim: 6.

*Caput Quartum*

lum produxit, sed illis rebus, quibus in urbi-  
 bus falsamentarij, laniones & caupones occu-  
 pantur. Homines profecto, qui vel à statuis  
 farinam exigent. Quæ res illis non minus  
 dedecori est, quam olim DARIO Persarum  
 Regi, qui propterea institor dictus fuit. Nam  
 Persæ olim Cyrum patrem, Cambysem Do-  
 minum, Darium institorem fuisse ajebant.  
 Et Vespasianus Imper: insignem maculam  
 virtutibus suis attraxit, quod inexplebili au-  
 ri aviditate omnibus rebus vectigalia impo-  
 neret, nulli hominum generi, neque mendi-  
 cis parcens: adeoque urinæ putidum vecti-  
 gal, cum imperâisset, & ob id à filio repræhen-  
 sus fuisset; pecuniam ex pensione promens,  
 ad nares ejus admovit, sciscitans num odore  
 offenderetur, & illo negante; atqui ex lotio  
 est, inquit. Quo nomine Ferdinandus Rex  
 Neapolitanus quoque notatus est, dum ex  
 eadem lotij mercatura quæstum faceret.  
 Dumque TIBERIVS Imperator Mulvum  
 maximum dono sibi oblatum, venundari jus-  
 sisset Milvo rapacior fuit. Ut & Caligula ejus  
 vestigium insecutus, qui dono oblatos pisces  
 majo-

Herodo:  
DARIVS.

Vespasi-  
anus.

Sueton:  
cap: 21.

Ferdi-  
nandus  
R. Nea-  
pol:  
Pontanus  
lib: 38. de  
libera:  
Sueton:  
Caligula.

ris & anxietatis.  
 Syrac: iniquus;  
 mit corpus, & de  
 antecurrunt sum-  
 mbens sollicitus se  
 vnde ut in morbis  
 salomon: Quid,  
 in verso labore suo,  
 sub sole cruciatus  
 tribus & annis  
 mente requisierit.  
 Cumque dives a-  
 tento: Curis ac-  
 rara in vultu hi-  
 micas & estabilitas  
 dies cor ipsorum  
 ut perperuis curis  
 modum furor ille;  
 ntem, & animo à  
 antilenas quotidiè  
 unia summa dita-  
 nis laticia oblitus  
 dolor & tristitia  
 m, & crescentem  
 sequi-

D

sequitur cura pe-  
 Eheu quàm vanè  
 ignorant quis co-  
 sera est magni cu-  
 di amore occæca  
 non tentant; om-  
 habitâ ratione;  
 sordidus ac dives  
 su solutus, modò  
 — Populus  
 Ipse domi simul a  
 Homines patroc  
 multos hodiè in-  
 unt, quo sint apu-  
 matione, quaqu  
 aurum, modo ar-  
 rant, nec sibi ne-  
 præsentissimum  
 rum. Quemad-  
 Cypri Rex cum  
 quas possidebat  
 venisse; compo-  
 busque impositis  
 se perforata, peri-

hostibus inuidebat. Verum non sustinuit  
 mergere Plutum suum homo auri amantissi-  
 mus; sed futurum sua necis premium domum  
 recexit. Recte itaque Haba: Omnes auri  
 de avaro parabolam ejusmodi prolaturos, &  
 talem enigmas interpretationem: *Qua*  
 multiplicanti non sua, *et* numerose aggregan-  
 densissimum lutum: *Quousq; tandem?* An  
 non repente consurgunt, qui mordeant te, *et*  
 expergescentur de excavari te. *Et* dedito qua-  
 si malo, pro domo sua, ut disponat in excessu  
 nidum suum, quo eripiatur *et* potestate mali.  
 Multi instar Draconis Scythico luto inco-  
 bantis, suis ita incumbunt pecunijs, ut pro-  
 prium non raro genium defraudent; dum  
 fraudibus genio consilere student & dum  
 aurum corrumpunt, sibi ipsis maciem contra-  
 hant, miseramque & plane inopem agant vi-  
 tam, ut Tantalus, *Congessit undiq; sacris*  
*Indormit in hians, Et tangunt parere sacris*  
*Cogitur, aut pictis tangunt gaudere tabellis.*  
 Est *et* aliud malum, quod vidi sub sole, *et*  
 quidem frequens apud homines. *Vir cui dedit*  
*Deus divitias, Et substantiam, Et honorem*  
*Et in-*

Caput Quartum

De Divitijs.

2. Possessio plena anxietatis.

culis congestæ opes? beatumne reddunt se-  
 curum ac lætum possessorem, suaviter dein-  
 cept & delicate viventem, bonisque suis uten-  
 tem, fruentem? Omnino quidem hunc fru-  
 ctum laborum suorum, summis periculis &  
 immenso curarum mole locupletati, percipere  
 debebant, sed eo pervenire eos Plutus ipso-  
 rum non sinit: Quin potius quanto plures  
 coacervarunt opes; tanto arctiori eos obse-  
 quio sibi obstrictos detinet; & dum Mam-  
 monis sui, servitio corpore atque animo oc-  
 cupantur, perpetuis curis & sollicitudinibus,  
 angore animi atque mœrore afficiuntur.  
 Accedit & nova calamitas, multiplicanturq;  
 curæ, dum nocte dieq; cogitant sollicitè, quo-  
 modo numen hoc suum, suo sibi obsequio  
 ita devinctum detineant, ne quâ ab ipsis in-  
 juria affectum, vel diminutione læsum, pos-  
 sessorem mutet: neve tinearum & tempesta-  
 tum injurijs, latronum & furum malitiâ, aut  
 perfidorum hominum fraudibus ac impo-  
 situris, expositum, pereat: aut fortuito quo-  
 dam calu ipsis eripiatur. Itaque *quia timi-*  
*dus semper, ut est in proverbio, Plutus, vitam*  
 agunt

De  
 tigaratur, nec sine pa-  
 vel donasse negotium  
 ulorum divinis qua-  
 ex captivis prostitu-  
 uno concubitu merere  
 ma obnoxia fuerit: ad  
 hominum genus omniun-  
 lis aliqvid corraderit  
 des non hominis, sed  
 tis Diaboli; Imperat  
 quem leges non ex ra-  
 ex regni reditibus viv-  
 nam ejusmodi Calig-  
 lens hæc xras: *Du-*  
*libet, non mercatorib;*  
 modi hominibus for-  
 ercentibus: sed non  
 gi Deus exemptos, ad  
 stultic, & ad rerum fa-  
 quod leges verant, *Et*  
 adeo mercatorio sum-  
 & dignitate prorsus in-  
 caturam, & sordidum  
 ex frumento, *Et*

artum  
 ore videmus. Quin  
 pecuniae cupiditate, vi-  
 de, ut Deo a terno sum-  
 pta, fœdera cum Diabo-  
 ni feriant, & propter  
 esque voluptates, no-  
 nâ cum corpore, a ter-  
 dam, Sathana tradant.  
 in sua viscera, in pro-  
 m Christus filius Dei  
 etio redemit, lavien-  
 O diram, & non nisi  
 eritu explebilem auri  
 alia pectora cogis, au-  
 atos nos si vel centesi-  
 o, sollicitudinis & in-  
 cendis & acquirendis  
 bonis adhiberemus!  
 qui aliqua saltem ani-  
 Vni pecuniae lucro,  
 ceu Deo quodam cõ-  
 am ipsi Deo obleqvia  
 mitatum!  
 poribus, curis & peri-  
 culis

PTOLO-  
MAEVS.  
CYPRIK.

Hora: Iib.  
Sera: Saria

Pal: 10.

De Divitijs.

sequitur cura pecuniam, majorumq; famas.  
Eheu quam vanesolliciti sunt! Colligunt &  
ignorant quis congregabit. Res profecto mi-  
sera est magni custodia census, cuius retinen-  
di amore occaecat & capiti homines, quidvis  
non tentant; omni fama, viæ & salutis, post-  
habita ratione: Eodem plane modo, quo  
fordinus ac dives ille populi contemneret voces  
suisolus, modo aut sui acervo sese oblectet:  
Ipsedamnsunt ac nummos contempit in arca.  
Homines parvo foetidiores: Cuiusmodi  
multos hodie inventas qui susque deque faci-  
unt, quo sunt apud alios in honore & existi-  
matione, quaque autoritate valeant, modo  
aurum, modo argentum anxius curis conge-  
rant, nec sibi nec suis profuturum, imò in-  
praesentissimum ipsos vitæ periculum datu-  
rum. Quemadmodum olim PTOLOMAEVS  
Cypri Rex cum videret se propter ingentes,  
quas possidebat, divitias, in discrimen vitæ  
venisse; comportatis undique opibus, navi-  
busque impositis, in altum processit, ut clas-  
se perforata, periret una cum opibus, quas  
hosti-

### Caput Quartum

Cap: II.

agunt divites plenam timoris & anxietatis.  
Idque nobiscum affirmat Syrac: inquam;  
Per vigilare ut dixeris, consumit corpus, & de  
re familiari esse sollicitum, interrumpit som-  
num; cum quis lecto decumbens sollicitus se  
torquet, subinde evigilat; perinde ut in morbis  
molesta est insomnia. Et Salomon: Quid,  
inquit, homini proderit de uni verso labore suo,  
& afflictione spiritus, quæ sub sole cruciatus  
est? Cuncti dies ejus doloribus & arumnis  
pleni sunt; nec per noctem mente requiescit.  
Et hoc nonne vanitas? Cumque divites a-  
nimo semper sint ad rem intento: Curis ac  
tristitiæ nebeculis obducto; rara in vultu hi-  
laritas, rara in alloquio comitas & effabilitas  
apparet; tristitia noctes & dies cor ipsorum  
exedens, ita eos macerat, ut perpetuis curis  
torqueantur. Quemadmodum sutor ille;  
quem dives postico habitantem, & animo à  
curis vacuo dulcissimas cantilenas quotidie  
modulantem, magnâ pecuniæ summâ ditâ-  
rat; acceptâ pecuniâ, omnis lætitiæ oblitus  
est. Augetur autem in illis dolor & tristitia  
augmento pecuniæ & opum, & crescentem  
sequi-

varium

De T

bus, quibus in urbi-  
es & caupones occu-  
cto, qui vel à stauris  
res illis non minus  
im Dario Persarum  
tor dictus fuit. Nam  
em, Cambysen Do-  
orem fuisse agebant.  
Insignem maculam  
quod inexplibili au-  
bus vecligalia impo-  
genci, neque mendi-  
tina puidum vesti-  
ob id à filio repræhen-  
x pensionem promens,  
sticitans num odore  
ante; atqui ex lotio  
de Ferdinandus Rex  
notatus est, dum ex  
imperator Mulvum  
atum, venundari iul-  
Ut & Caligula ejus  
o oblatos pices  
majo-

majores bis vel ter in  
lum tam atrox crime  
tunt homines lucri a  
An non quotidiè  
nimi videmus, nulla  
& dignitatum furios  
agnitaque semel verit  
dixerat, homines defi  
tia amplecti, & cont  
dere, signum Antichri  
lo abominationis, de  
bibere? Non verec  
filio Dei regna mundi  
dens ipsum adoret.  
ligionem prodant, Iu  
Romani à Pontificib  
sumunt. Et ut Antio  
tiam pecunia & oblat  
ligione avertere tenta  
tichristi etiam hodie f  
que Daniel prædixerat  
am multiplicaturo, o  
multis, terramque di  
qui Maosim colunt;

hostibus inuidebat. Verum non sustinuit mergere Plutum suum homo auri amantissimus; sed futurum sua necis premium dominum rececit. Recte itaque Haba: Omnes aures de avaro parabolam ejusmodi prolatus, & talem enigmaris interpretationem: *Ua multiplicanti non sua, & numerose aggreganti densissimum lutum: Quousq; tandem? An non repente conuertent, qui mordeant te, & expergiscuntur direrantur te. Ua dedito quod suum malo, pro domo sua, ut disponat in excessu nidum suum, quo eripiatur e potestate mali.*

Multi inftar Draconis Scythico luco incubant, suis ita incumbunt pecunijs, ut proprium non raro genium defraudent; dum fraudibus genio consulere student & dum aurum corradiunt; sibi ipsis maciem contrahant, miseramque & plane inopem agant vitam, ut Tantalus, Congessit undiq; sacris Indormit in bibans, & tanquam parere sacris Cogitur, aut pectus tanquam gaudere tabellis. Est & aliud malum, quod vidi sub sole, quidem frequens apud homines. *Vir cui dedit Deum diuitias, & substantiam, & honorem* *Em.*

Caput Quartum

De Diuitijs.

culis congestæ opes? beatumne reddunt securum ac lætum possessorem, suaviter deinceps & delicate viventem, bonisque suis utentem, fruentem? Omnino quidem hunc fructum laborum suorum, summis periculis & immenso curarum mole locupletati, percipere debebant, sed eo pervenire eos Plutus ipsorum non sinit: Quin potius quanto plures coacervarunt opes; tanto arctiori eos obsequio sibi obstrictos detinet, & dum Mammonis sui servitio corpore atque animo occupantur perpetuis curis & sollicitudinibus, angore animi atque mœrore afficiuntur. Accedit & nova calamitas, multiplicanturq; curæ, dum nocte dieq; cogitant sollicitè, quomodo numen hoc suum, suo sibi obsequio ita devinctum detineant, ne quâ ab ipsis injuriâ affectum, vel diminutione læsum, possessorem mutet: neve tinearum & tempestatum injurijs, latronum & furum malitiâ, aut perfidorum hominum fraudibus ac imposturis expositum, pereat: aut fortuito quodam casu ipsis eripiatur. Itaque quia timidus semper, ut est in proverbio, Plutus; vitam agunt

2. Possessio plena anxietatis.

De Diuitijs. *Quartum*

lore videmus. Quin pecuniæ cupiditate, vivere, ut Deo æterno summo, fœdera cum Diaboli feriant, & propter vesque voluptates, non unâ cum corpore, æternam, Sathanæ tradant. in sua vilcera, in proam Christus filius Dei ratio redemit, savientiam Odram, & non nisi teritu explebilem auri *rt alia pectora cogis, au* beatos nos si vel centesimam, sollicitudinis & incilcendis & acquirendis æ bonis adhiberemus! t, qui aliqua saltem anit? Vni pecuniæ lucro, ceu Deo quodam cõviam ipsi Deo obleqviam *anitarum!* laboribus, curis & periculis

Quartum

De Diuitijs. *Quartum*

lore videmus. Quin pecuniæ cupiditate, vivere, ut Deo æterno summo, fœdera cum Diaboli feriant, & propter vesque voluptates, non unâ cum corpore, æternam, Sathanæ tradant. in sua vilcera, in proam Christus filius Dei ratio redemit, savientiam Odram, & non nisi teritu explebilem auri *rt alia pectora cogis, au* beatos nos si vel centesimam, sollicitudinis & incilcendis & acquirendis æ bonis adhiberemus! t, qui aliqua saltem anit? Vni pecuniæ lucro, ceu Deo quodam cõviam ipsi Deo obleqviam *anitarum!* laboribus, curis & periculis

PTOLO-  
MAEVS.  
Cypur.

se perforata, periret una cum opibus, quas  
busque impeditis, in altum processit, ut clas-  
venisse; comportatis undique opibus, navi-  
quas possidebat, divitias, in discrimen vita-  
Cypri Rex cum videret se propter ingentes,  
rum. Quemadmodum olim PTOLOMAEVS  
praesentissimum ipsos vitae periculum datu-  
rant, nec sibi nec suis profuturum, imo in-  
aurum, modo argentum anxijs curis conge-  
matione, quaque auctoritate valeant, modo  
unt, quo sint apud alios in honore & existi-  
multos hodie inventas qui jusque deque faci-  
Homines patreolo sordidiores: Cujusmodi  
Ipse domi simul ac nummos contempit in arca.  
Populus me sibilat: at mihi plando  
sit solus, modo auri sui acervo se oblectet:  
sordidus ac dives ille populi contemneret voces  
habita ratione: Eodem plane modo, quo  
non tentant; omni fama, vita & salutis, post-  
di amore occaecati & capti homines, quidvis  
sera est magni custodia census, cuius retinen-  
ignorant quis congregabit. Res profecto mi-  
Eheu quam vane solliciti sunt! Colligunt &  
leguntur cura pecuniam, majorumq; famas.

Horat. lib.  
1. Ser. Sat. 11

Pal. 10.

De Divitijs.

Caput Quartum

agunt divites plenam timoris & anxietatis.  
Idque nobiscum affirmat Syrac: inquit;  
*Per vigilare ut dixeris, consumit corpus, & de  
re familiaris esse sollicitum, interrumpit som-  
num; cum quis lecto decumbens sollicitus se  
torquet, subinde evigilat; perinde ut in morbis  
molesta est insomnia.* Et Salomon: *Quid,  
inquit, homini proderit de universo labore suo,  
& afflictione spiritus, quâ sub sole cruciatus  
est? Cuncti dies ejus doloribus & arumnis  
pleni sunt; nec per noctem mente requiescit.  
Et hoc nonne vanitas?* Cumque divites a-  
nimo semper sint ad rem intento: Curis ac  
tristitia nebeculis obducto; rara in vultu hi-  
laritas, rara in alloquio comitas & effabilitas  
apparet; tristitia noctes & dies cor ipsorum  
exedens, ita eos macerat, ut perpetuis curis  
torqueantur. Quemadmodum sutor ille;  
quem dives postico habitantem, & animo a  
curis vacuo dulcissimas cantilenas quotidie  
modulantem, magnâ pecuniae summâ ditâ-  
rat; acceptâ pecuniâ, omnis laetitiae oblitus  
est. *Augetur autem in illis dolor & tristitia  
augmento pecuniae & opum, & crescentem  
sequi-*

Cap: 4.

majoribus  
ut dono oblatos pices  
ut: Ut & Caligula eius  
arum, venumdanti jul-  
Imperator Mithridat  
ura quatuor faceret.  
notatus est, dum ex  
tipe Ferdinandus Rex  
ganer; atqui ex locio  
, scitans num odore  
ex pensione promens,  
obid a filio reprahen-  
urra puidum vesti-  
generi, neque mendi-  
ebus ve digalia impo-  
, quod inexplibili au-  
inginem maculam  
torem fuisse asebant.  
rem, Cambysen Do-  
tor dictus fuit. Nam  
olim Dario Persarum  
que res illis non minus  
ofecto, qui vel a stavis  
ones & capones occu-  
rebus, quibus in urbi-

De D

majores bis vel ter in fe-  
lum tam atrox crimen  
tunt homines lucri av-  
An non quotidie sur-  
nimi videmus, nulla al-  
& dignitatum furiosâ  
agnitaque semel verita-  
dixerat, homines defice-  
tia amplecti, & contra-  
dere, signum Antichristi  
lo abominationis, deo  
bibere? Non veretur  
filio Dei regna mundi  
dens ipsum adoret. V-  
ligionem prodant, Iud-  
Romani a Pontificibus  
sumunt. Et ut Antioch-  
tiam pecunia & oblati-  
ligione avertere tenta-  
tichristi etiam hodie fa-  
que Daniel praedixerat  
am multiplicaturo, d-  
multis, terramque dis-  
qui Maosim colunt; i-

*Caput Quartum*

hostibus inuidebat. Verum non sustinuit mergere Plutum suum homo auri amantissimus; sed futurum sua necis premium dominum reuexit. Recte itaque Haba: Omnes auro de avaro parabolam ejusmodi prolatus, & talem enigmatis interpretationem: *Ua multiplicanti non sua, & numerose aggreganti densissimum lutum: Quousq; tandem? An non repente conuergent, qui mordeant te, & expergescentur deccarum te. Ua dedito quod sum malo, pro domo sua, ut disponat in excessu nidum suum, quo eripiat e potestate mali.*

Multi instar Draconis Scythico luco incubant, suis ita incumbunt pecunijs, ut pro-prium non raro genium defraudent; dum fraudibus genio consilere student & dum aurum coitadunt; sibi ipsis maciem contra-hant, miseramque & plane inopem agant. Vi-tam, ut Tantalus, Congessis undiq; sacris Indormit inhians, & tanquam parere sacris Cogitur, aut pictis tanquam gaudere tabellis. Est & aliud malum, quod vidi sub sole, & quidem frequens apud homines. *Vir cui dedit Deus diuitias, & substantiam, & honorem*

*De D*

ingaretur, nec sine perni- vel donasse negotium co- rulum diuitis quassu- ex capitis prostituta- uno concubitu mereret: ada- ma obnoxia fuerit: adde- hominum genus omissum, his aliquid corraderet des non hominis, sed ho- tis Diaboli; Imperato- quem leges non ex rapti ex regni reditus vive- nam ejusmodi Caligula- sens hanc xras: Dulce- libet, non mercatoribus modi hominibus sord- ercentibus: sed non p- gi Deus exemptos, ad- stulit, & ad terum fall- quod leges veterant, hie- adeo mercatoris sunt & dignitate profus- caturam, & sordid- ex frumento, lana &

De Diuitijs.

culis congestæ opes? beatumne reddunt se- curum ac lætum possessorem, suaviter dein- ceptus & delicate viventem, bonisque suis uten- tem, fruentem? Omnino quidem hunc fru- ctum laborum suorum, summis periculis & immenso curarum mole locupletati, percipere debebant, sed eo pervenire eos Plutus ipso- rum non sinit: Quin potius quanto plures coacervarunt opes; tanto arctiori eos obse- quio sibi obstrictos detinet; & dum Mam- monis sui seruitio corpore atque animo oc- cupantur, perpetuis curis & sollicitudinibus, angore animi atque mœrore afficiuntur. Accedit & nova calamitas, multiplicaturq; cura, dum nocte dieq; cogitant sollicitè, quo- modo numen hoc suum, suo sibi obsequio ita devinctum detineant, ne quâ ab ipsis in- juriâ affectum, vel diminutione læsum, pos- sessorem mutet: neve tinearum & tempesta- tum injurijs, latronum & furum malitiâ, aut perfidorum hominum fraudibus ac impo- sturis expositum, pereat: aut fortuito quod- dam casu ipsis eripiat. Itaque quia timi- dus semper, ut est in proverbio, *Plutus*; vitam

2.  
Possessio plena an- xietatis.

*Quartum*

lore videmus. Quin pecuniæ cupiditate, vi- dere, ut Deo a terno sum- to, fœdera cum Diabo- ni feriant, & propter vesque voluptates, no- unâ cum corpore, æter- ndam, Sathana tradant. um in sua viscera, in pro- am Christus filius Dei ratio redemit, lavien- O diram, & non nisi teritu explebilem auri *ortalia pectora cogis, au- beatos nos si vel centesi- m, sollicitudinis & in- silcendis & acquirendis æ bonis adhiberemus! t, qvi aliqua saltem ani- ? Vni pecuniæ lucro, s, ceu Deo quodam cõ- vam ipsi Deo obleqvã anitatum!*

aboribus, curis & peri- culis

-maso  
 dono oblatos pices  
 & Calligula eius  
 num, vnu danti iul-  
 Imperator Mulum  
 ra quatum faceret.  
 notatus est, dum ex  
 ane Ferdinandus Rex  
 gante; atqui ex locio  
 scitans num odore  
 ex pensione promens,  
 ob id a filio reprahen-  
 ura putidum vesti-  
 gneri, neque mendi-  
 rebus vchigalia impo-  
 quod inexplibili au-  
 r: insignem maculam  
 itorem fuisse agebant.  
 rem, Cambylen Do-  
 itor dicitur fuit. Nam  
 olim Dario Persarum  
 Quae res illis non minus  
 ofecto, qui vel a staturis  
 ones & capones occu-  
 rebus, quibus in urbi-  
 quartum

De Divitijs.  
 sequitur cura pecuniam, majorumq; famas.  
 Eheu quam vane solliciti sunt! Colligunt &  
 ignorant quis congregabit. Res profecto mi-  
 sera est magni custodia census, cuius retinen-  
 di amore occaecati & capti homines, quidvis  
 non tentant; Eodem plane modo, quo  
 fordus ac dives ille populi contemneret voces  
 solitus, modo auri iuracervo se oblectet:  
 — Populus me sibilat: at mihi plando  
 Ipse domi simul ac nummos contempit in arca.  
 Homines patrocio fordiores: Cuiusmodi  
 multos hodie inventas qui iusque deque faci-  
 unt, quo sint apud alios in honore & existi-  
 matione, quaque auctoritate valeant, modo  
 aurum, modo argentum anxius curis conge-  
 rant, nec sibi nec suis profuturum, imo in  
 praesentissimum ipsos vitæ periculum datu-  
 rum. Quemadmodum olim PTOLOMAËVS  
 Cypri Rex cum videret se propter ingentes,  
 quas possidebat, divitias, in discrimen vitæ  
 venisse; comportatis undique opibus, navi-  
 busque impositis, in altum processit, ut clas-  
 se perforata, periret una cum opibus, quas  
 hosti-

PTOLO-  
MAËVS.  
Cypri.

Hora: II.  
I. Ser. Sati:

Pal: 19.

Caput Quartum

De D  
 majores bis vel ter in fo-  
 lum tam atrox crimen  
 tunt homines lucri av  
 An non quotidiè su  
 nimi videmus, nulla ali  
 & dignitatum furiosâ  
 agnitaque semel veritar  
 dixerat, homines defice  
 tia amplecti, & contra  
 dere, signum Antichristi  
 lo abominationis, deq  
 bibere? Non verecu  
 filio Dei regna mundi o  
 dens ipsum adoret. Vt  
 ligationem prodant, Iud  
 Romani à Pontificibus  
 sumunt. Et ut Antioch  
 tiam pecunia & oblati  
 ligatione avertere tenta  
 tichristi etiam hodie fa  
 que Daniel prædixerat  
 am multiplicaturo, da  
 multis, terramque dist  
 qui Maosim colunt; i

agunt divites plenam timoris & anxietatis.  
 Idque nobiscum affirmat Syrac: inquit;  
 Per vigilare ut diteris, consumit corpus, & de  
 re familiari esse sollicitum, interrumpit som-  
 num; cum quis lecto decumbens sollicitus se  
 torquet, subinde evigilat; perinde ut in morbis  
 molesta est insomnia. Et Salomon: Quid,  
 inquit, homini proderit de universo labore suo,  
 & afflictione spiritus, quâ sub sole cruciatus  
 est? Cuncti dies ejus doloribus & arumnis  
 pleni sunt; nec per noctem mente requiescit.  
 Et hoc nonne vanitas? Cumque divites a-  
 nimo semper sint ad rem intento: Curis ac  
 tristitia nebeculis obducto; rara in vultu hi-  
 laritas, rara in alloquio comitas & effabilitas  
 apparet; tristitia noctes & dies cor ipsorum  
 exedens, ita eos macerat, ut perpetuis curis  
 torqueantur. Quemadmodum sutor ille;  
 quem dives postico habitantem, & animo à  
 curis vacuo dulcissimas cantilenas quotidie  
 modulantem, magnâ pecuniæ summâ ditâ-  
 rat; acceptâ pecuniâ, omnis lætitiæ oblitus  
 est. Augetur autem in illis dolor & tristitia  
 augmento pecuniæ & opum, & crescentem  
 sequi-

Cap: II.

Caput Quartum

hostibus inuidebat. Verum non sustinuit  
 mergere Plutum suum homo auri amatissi-  
 mus; sed futurum sua necis proximum domum  
 reuertit. Recte itaque Haba: Omnes ar-  
 de avaro parabolam ejusmodi prolaturus, &  
 talem enigmaticis interpretationem: Quae  
 multiplicanti non sua, & numerose aggregan-  
 ti densissimum lutum: Quousq; tandem? An  
 non repente consurgunt, qui mordent te, &  
 expergiscuntur direrantur te. Et a dedito qua-  
 si malo, pro domo sua, ut disponat in excessu  
 nidum suum, quo eripiat e potestate mali.  
 Multi instar Draconis Scythico lupo incu-  
 bantis, suis ita incumbunt pecunijs, ut pro-  
 prium non raro genium defraudent; dum  
 fraudibus genio consulere student & dum  
 aurum corridunt; sibi ipsis maciem contra-  
 hant, miseramque & plane inopem agant vi-  
 tam, ut Tantalus, Congestis undiq; sacris  
 Indormit inhians, & tanquam parere sacris  
 Cogitur, aut pictis tanquam gaudere tabellis.  
 Est & aliud malum, quod vidi sub sole,  
 quidem frequens apud homines. Cur cui dedit  
 Deus divitias, & substantiam, & honorem

De  
 rigaretur, nec sine pe-  
 vel donasse negotium  
 rulosum divinis qua-  
 ex capitis prostituta  
 uno concubitu merere  
 ma obnoxia fuerit: a  
 hominum genus omnia  
 his aliquid corradere  
 des non hominis, sed  
 tis Diaboli; Impera-  
 quem leges non ex re-  
 ex regni reditibus vi-  
 nam ejusmodi Calig-  
 sens hac aras: D  
 libet, non mercator  
 modi hominibus for-  
 ercentibus: sed non  
 gi Deus exemptos, a  
 stulit, & ad rerum  
 quod leges verant,  
 adeo mercatorio fun-  
 & dignitate profus  
 caruram, & sordidum  
 ex frumento, lana &

De Divitijs.

2.  
Possessio  
plena an-  
xietatis.

culis congestæ opes? beatumne reddunt se-  
 curum ac lætum possessorem, suaviter dein-  
 ceptus & delicate viventem, bonisque suis uten-  
 tem, fruentem? Omnino quidem hunc fru-  
 ctum laborum suorum, summis periculis &  
 immenso curarum mole locupletati, percipe-  
 re debebant, sed eo pervenire eos Plutus ipso-  
 rum non sinit: Quin potius quanto plures  
 coacervarunt opes; tanto arctiori eos obse-  
 quio sibi obstrictos detinet; & dum Mam-  
 monis sui servitio corpore atque animo oc-  
 cupantur, perpetuis curis & sollicitudinibus,  
 angore animi atque mœrore afficiuntur.  
 Accedit & nova calamitas, multiplicanturq;  
 curæ, dum nocte dieq; cogitant sollicitè, quo-  
 modo numen hoc suum, suo sibi obsequio  
 ita devinctum detineant, ne quâ ab ipsis in-  
 juriâ affectum, vel diminutione læsum, pos-  
 sessorem mutet: neve tinearum & tempesta-  
 tum injurijs, latronum & furum malitiâ, aut  
 perfidorum hominum fraudibus ac impo-  
 sturis expositum, pereat: aut fortuito quo-  
 dam casu ipsis eripiat. Itaque quia timi-  
 dus semper, ut est in proverbio, Plutus; vitam

artum  
 re videmus. Quin  
 cuniam cupiditate, vi-  
 ut Deo aeterno sum-  
 fœdera cum Diabo-  
 i feriant, & propter  
 que voluptates, no-  
 cum corpore, a ter-  
 am, Sathanæ tradant.  
 in sua viscera, in pro-  
 Christus filius Dei  
 io redemit, lævien-  
 O diram, & non nisi  
 itu explebilem auri  
 lta pectora cogis, au-  
 tos nos si vel centesi-  
 sollicitudinis & in-  
 endis & acquirendis  
 onis adhiberemus!  
 vi aliqua saltem ani-  
 Vni pecuniam lucro,  
 u Deo quodam cõ-  
 a ipsi Deo obsequia  
 latum!  
 ribus, curis & peri-  
 culis

PTOLO-  
MAEVS  
CYPRIK.

Hora: lib.  
Ser: 1.

Pal: 10.

hosti-  
se perforata, periret una cum opibus, quas  
busque impositis, in alium processit, ut clas-  
venisse; comportatis undique opibus, navi-  
quas possidebat, divitias, in discrimen vitæ  
Cypri Rex cum videret se propter ingentes,  
rum. Quemadmodum olim PTOLOMAEVS  
præsentissimum ipsos vitæ periculum dau-  
rant, nec sibi nec suis profuturum, imo in-  
aurum, modo argenti anxius curis conge-  
matione, quæque auctoritate valeant, modo  
unt, quo sint apud alios in honore & existi-  
multos hodie inventas qui susque deque faci-  
Homines patetolo fordidiores. Cuiusmodi  
Ipse domi simul ac nummos contempit in arca.  
Populus me sibilat: at mihi plando  
su solitus, modo auri sui acervo sese oblectet:  
fordidus ac dives ille populi contemneret voces  
habita ratione: Eodem plane modo, quo  
non tentant; omni fama, vitæ & salutis, post-  
di amore occurrat & capti homines, quidvis  
sera, est magni custodia census, cuius retinen-  
ignorant quis congregabit. Res profecto mi-  
Eheu quam vane solliciti sunt! Colligunt &  
sequitur cura pecuniam, majorumq; famas.

De Divitiis.

Caput Quartum

Cap: 11.

agunt divites plenam timoris & anxietatis.  
Idque nobiscum affirmat Syrac: inquiens;  
*Per vigilare ut dixeris, consumit corpus, & de  
re familiari esse sollicitum, interrumpit  
num; cum quis lecto decumbens sollicitus se  
torquet, subinde e vigilat; perinde ut in morbis  
molesta est insomnia.* Et Salomon: *Quid,  
inquit, homini proderit de universo labore suo,  
& afflictione spiritus, quæ sub sole cruciatus  
est? Cuncti dies ejus doloribus & arumnis  
pleni sunt; nec per noctem mente requiescit.  
Et hoc nonne vanitas?* Cumque divites a-  
nimo semper sint ad rem intento: Curis ac  
tristitia nebeculis obducto; rara in vultu hi-  
laritas, rara in alloquio comitas & effabilitas  
apparet; tristitia noctes & dies cor ipsorum  
exedens, ita eos macerat, ut perpetuis curis  
torqueantur. Quemadmodum sutor ille;  
quem dives postico habitantem, & animo à  
curis vacuo dulcissimas cantilenas quotidie  
modulantem, magnâ pecuniæ summâ ditâ-  
rat; acceptâ pecuniâ, omnis lætitiæ oblitus  
est. *Augetur autem in illis dolor & tristitia  
augmento pecuniæ & opum, & crescentem  
sequi-*

De 2

maiores bis vel ter in  
lum tam atrox crim  
tur homines luci  
non quotidiè  
nisi videmus, nulla  
& dignitatum furio  
agnitaque semel ver  
dixerat, homines de  
tia amplecti, & con  
dere, signum Antich  
lo abominationis, d  
bibere? Non vere  
filio Dei regna mune  
dens ipsum adoret.  
ligionem prodant, I  
Romani à Pontifici  
sumunt. Et ut Ant  
tiam pecunia &  
ligione avertere ten  
tichristi etiam hodi  
que Daniel prædixe  
am multiplicaturo  
multis, terramque  
qui Maosim colunt

hostibus inuidebat. Verum non sustinuit  
 mergere Plutum suum homo auri amatissi-  
 mus; sed futurum sua necis premium domum  
 reuexit. Recte itaque Haba: Omnes au-  
 de avaro parabolam ejusmodi prolaturus, &  
 talem enigmas interpretationem: *Ua-*  
*multiplicanti non sua, & numerose aggregan-*  
*ti densissimum lutum: Quousq; tandem? An*  
*non repente consergent, qui mordcant te, &*  
*expergescentur dixerantur te. Ua dedito qua-*  
*si malo, pro domo sua, ut disponat in excessu*  
*indum suum, quo eripiat e potestate mali.*  
 Multi instar Draconis Scythico lupo incu-  
 bantis, suis ita incumbunt pecunijs, ut pro-  
 prium non raro genium defraudent; dum  
 fraudibus genio consilite student & dum  
 aurum corradiunt; sibi ipsis maciem contra-  
 hant, miseramque & plane inopem agant. Vi-  
 ram, ut Tantalus, Congessit undiq; sacris  
 Indormit inebrians, & tanquam parere sacris  
 Cogitur, aut pictis tanquam gaudere tabellis.  
 Est & aliud malum, quod vidi sub sole, &  
 quidem frequens apud homines. *Uir cui dedit*  
*Deus diuitias, & substantiam, & honorem*  
*Et in*

Capit Quartum

### De Diuitijs.

culis congestæ opes? beatumne reddunt se-  
 curum ac lætum possessorem, suaviter dein-  
 cept & delicate viventem, bonisque suis uten-  
 tem, fruuentem? Omnino quidem hunc fru-  
 ctum laborum suorum, summis periculis &  
 immenso curarum mole locupletati, percipe-  
 re debebant, sed eo pervenire eos Plutus ipso-  
 rum non sinit: Quin potius quantò plures  
 coacervarunt opes; tanto arctiori eos obse-  
 quio sibi obstrictos detinet; & dum Mam-  
 monis sui servitio corpore atque animo oc-  
 cupantur, perpetuis curis & sollicitudinibus,  
 angore animi atque mœrore afficiuntur.  
 Accedit & nova calamitas, multiplicanturq;  
 curæ, dum nocte dieq; cogitant sollicitè, quo-  
 modo numen hoc suum, suo sibi obsequio  
 ita devinctum detineant, ne quâ ab ipsis in-  
 juriam affectum, vel diminutione læsum, pos-  
 sessorem mutet: neve tinearum & tempesta-  
 tum injurijs, latronum & furum malitiâ, aut  
 perfidorum hominum fraudibus ac impo-  
 lituris expositum, pereat: aut fortuito quo-  
 dam casu ipsis eripiat. Itaque quia timi-  
 dus semper, ut est in proverbio, Plutus; vitam

2.  
Possessio  
plena an-  
xietatis.

Cap: 11:

R 2

agunt

ex frumento, &  
 caturam, &  
 & dignitate pro  
 adeo mercato  
 quod leges vera  
 fuit, & ad rem  
 gi Deus exemptos  
 ercentibus: sed n  
 modi hominibus  
 libet, non mercato  
 lens hæc ætas: D  
 nam ejusmodi Ca  
 ex regni ieditibus  
 reges non ex  
 tis Diaboli; Imp  
 des non hominib  
 his aliquid corrad  
 hominum genus om  
 dicitur fuerit:  
 uno concubitu mer  
 x captivus prostitu  
 alorum diuitijs q  
 el donasse negavit  
 igitur, nec  
 I

nus. Quin  
 cupiditate, vi-  
 eo aeterno sum-  
 edera cum Diabo-  
 ferunt, & propter  
 ne voluptates, no-  
 cum corpore, ater-  
 n, Sathana tradant.  
 sua viscera, in pro-  
 hrisus tibus Dei  
 redemit, lavien-  
 diram, & non nisi  
 a explebilem auri  
 a pectora coris, au-  
 nos si vel cer, si-  
 sollicitudinis & in-  
 idis & acquirendis  
 ppis adhibemus!  
 i aliquid saltem ani-  
 ni, & a lucro,  
 o quodam cõ-  
 pfi Deo obleqvia  
 arum!  
 ribus, curis & peri-  
 culis

PTOLO-  
MAEVS.  
Cypar.

Hora: Iib.  
I. Ser: Sati

Pat: 19.

sequitur cura pecuniam, majorumq; famas.  
Eheu quam vane solliciti sunt! Colligunt &  
ignorant quis congregabit. Res profecto mi-  
sera est magni custodia census, cuius retinen-  
di amore occerati & capri homines, quidvis  
non tentant; omni fame, vix & salutis, post-  
habita ratione: Eodem plane modo, quo  
fordidus ac dives ille populi contemneret voces  
suas, modo auri sui acervo se oblectet:  
—— Populus me sibilat: at mihi plando  
Ipse domi simul ac nummos contempser in arca.  
Homines patreolo didiores: Cuiusmodi  
multos hodie inventas qui susque deque faci-  
unt, quo sint apud alios in honore & existi-  
matione, quaque autoritate valeant, modo  
aurum, modo argentum anxius curis conge-  
rant, nec sibi nec suis profuturum, imo in-  
praxentissimum ipsos vix periculum datu-  
rum. Quemadmodum olim PTOLOMAEVVS  
Cypri Rex cum videret se propter ingentes,  
quas possidebat, divitias, in discrimen vix  
venisse; comportatis undique opibus, navi-  
busque impositis, in altum processit, ut clas-  
se perforata, periret una cum opibus, quas  
hosti-

De Divitijs.

Caput Quartum

Cap: II.

agunt divites plenam timoris & anxietatis.  
Idque nobiscum affirmat Syrac: inquiens;  
*Per vigilare ut dixeris, consumit corpus, & de  
re familiari esse sollicitum, interrumpit som-  
num; cum quis lecto decumbens sollicitus se  
torquet, subinde evigilat; perinde ut in morbis  
molesta est insomnia.* Et Salomon: *Quid,  
inquit, homini proderit de universo labore suo,  
& afflictione spiritus, quâ sub sole cruciatus  
est? Cuncti dies eius doloribus & arumnis  
pleni sunt; nec per noctem mente requiescit.  
Et hoc nonne vanitas?* Cumque divites a-  
nimo semper sint ad rem intento: Curis ac  
tristitia nebeculis obducto; rara in vultu hi-  
laritas, rara in alloquio comitas & effabilitas  
apparet; tristitia noctes & dies cor ipsorum  
exedens, ita eos macerat, ut perpetuis curis  
torqueantur. Quemadmodum sutor ille;  
quem dives postico habitantem, & animo à  
curis vacuo dulcissimas cantilenas quotidie  
modulantem, magnâ pecuniae summâ ditâ-  
rat; acceptâ pecuniâ, omnis lætitiæ oblitus  
est. *Augetur autem in illis dolor & tristitia  
augmento pecuniae & opum, & crescentem  
sequi-*

majo-  
ono oblatos pices  
Vt & Caligula eius  
tum, venundari iul-  
perator Mulum  
quarum faceret.  
tarius est, dum ex  
Ferdinandus Rex  
te; atqui ex lotio  
sticans num odore  
entione promens,  
id a filio repræhen-  
na puridum vesti-  
neri, neque mendi-  
s vestigata impo-  
mod inexplibili au-  
nigrem maculam  
em fuisse agebant.  
n, Cambysen Do-  
r dictus fuit. Nam  
n Dario Persarum  
res illis non minus  
to, qui vel à stauris  
& capones occu-  
us, quibus in urbi-

majores bis vel ter  
lum tam atrox cri-  
tunt homines luc-  
An non quotid-  
nimi videmus, nul-  
& dignitatum fur-  
agnitaque semel ve-  
dixerat, homines d-  
tia amplecti, & co-  
dere, signum Antio-  
lo abominationis,  
bibere? Non ve-  
filio Dei regna mu-  
dens ipsum adoret.  
ligionem prodant  
Romani à Pontific-  
sumunt. Et ut An-  
tiam pecunia & ob-  
ligione avertere ter-  
tichristi etiam hodie  
que Daniel prædix-  
am multiplicatur  
multis, terramque  
qui Maosim colunt

De  
 rigaretur, nec sine  
 vel donasse negotium  
 rularum divinis q  
 ex captivis profici  
 uno concubitu mer  
 ma obnoxia fuerit.  
 hominum genus omni  
 his aliqua corrada  
 des non hominis,  
 tis Diaboli; Impi  
 quem leges non ex  
 ex regni reditibus  
 nam ejusmodi C  
 lens hae xtas: I  
 libet, non merita  
 modi hominibus  
 ercentibus: sed n  
 gi Deus exemplos  
 fluit, & ad reru  
 quod leges veran  
 adeo mercatorio  
 & dignitate profi  
 curam, & for  
 ex frumento, lan

virtum  
 e videmus. Quin  
 unia cupiditate, vi  
 ut Deo aeterno sum  
 fœdera cum Diabo  
 feriant, & propter  
 ue voluptates, no  
 a cum corpore, ater  
 am, Sathanae tradant.  
 in sua viscera. pro  
 a Christus filius Dei  
 cio redemit, lavien  
 Quidam, & non nisi  
 citu explebilem auri  
 alta pectora cogis, au  
 atos nos si vel centesi  
 sollicitudinis, & in  
 cendis & acquirendis  
 s. adhiberemus!  
 qui aliqua saltem ani  
 Vni pecuniae lucro,  
 ceu Deo quodam cō  
 am ipsi Deo obsequia  
 nuaium!  
 oribus, curis & peri  
 culis

Caput Quartum  
 hostibus invidetur. Verum non sustinuit  
 mergere Plutum suum homo auri amantissi  
 mus; sed futurum sua necis premium domum  
 reverxit. Recte itaque Haba: Omnes aie  
 de avaro parabolam ejusmodi prolaturus, &  
 talem enigmatis interpretationem: Quia  
 multiplicanti non sua, & numerose aggregan  
 ti densissimum lutum: Quousq; tandem? An  
 non repente consurgent, qui mordeant te, &  
 expergiscantur direxerunt te. Et dedito qua  
 sum malo, pro domo sua, ut disponat in excello  
 midam suam, quo eripiat e potestate mali.  
 Multi instar Draconis Scythico Iuco in cu  
 bantis, suis ita incumbunt pecunijs, ut pro  
 prium non raro genium defraudent; dum  
 fraudibus genio consulere student & dum  
 aurum corrādunt; sibi ipsis maciem contra  
 hant, miseramque & plane inopem agant vi  
 ram, ut Tantalus, Congessit undiq; sacris  
 Indormit in hians, & tanquam gaudere tabellis.  
 Cogitur, aut pectus tanquam gaudere tabellis.  
 Est & aliud malum, quod vidi sub sole, &  
 quidem frequens apud homines. Vir cui dedit  
 Deus divitias, & substantiam, & honorem

Ecclesi: 6.

Val. Max: Cap: 2.

De Divitijs.

culis congestae opes? beatumne reddunt se  
 curum ac lætum possessorem, suaviter deinceps  
 & delicate viventem, bonisque suis utentem,  
 fruentem? Omnino quidem hunc fructum  
 laborum suorum, summis periculis, &  
 immenso curarum mole locupletati, percipere  
 debebant, sed eo pervenire eos Plutus ipso  
 rum non sinit: Quin potius quanto plures  
 coacervarunt opes; tanto arctiori eos obsequio  
 sibi obstrictos detinet, & dum Mammonis  
 sui servitio corpore atque animo occupantur,  
 perpetuis curis & sollicitudinibus, argore  
 animi atque mœrore afficiuntur. Accedit &  
 nova calamitas, multiplicaturq; cura, dum  
 nocte dieq; cogitant sollicitè, quomodo  
 numen hoc suum, suo sibi obsequio ita devinctum  
 detineant, ne quâ ab ipsis injuriâ affectum,  
 vel diminutione læsum, possessorem mutet:  
 neve tinearum & tempestatum injurijs,  
 latronum & furum malitiâ, aut perfidorum  
 hominum fraudibus ac imposturis expositum,  
 pereat: aut fortuito quodam casu ipsis  
 eripiat. Itaque quia timidus semper, ut est  
 in proverbio, Plutus, vitam agunt

2. Possessio plena anxietatis.

Cap: 11:

hosti-  
 se-pectorata, periret una cum opibus, quas  
 busque impositis, in altum processit, ut clas-  
 venisse; comportatis undique opibus, navi-  
 quas possidebat, divitias, in discrimen vitæ  
 Cypri Rex cum videret se propter ingentes,  
 rum. Quemadmodum olim Ptolomæus  
 præsentissimum ipsos vitæ periculum datu-  
 rant, nec sibi nec suis profuturum, imo in-  
 aurum, modo argentum anxius curis conge-  
 matione, quæque autoritate valeant, modo  
 unt, quo sint apud alios in honore & existi-  
 multos hodie inventas qui usque deque faci-  
 Homines patroclo sordidiores: Cujusmodi  
 Ipse domi simul ac nummos contempit in arca.  
 Hora: lib.  
 1. Ser: Satis  
 Ptolomæus  
 M. A. V. S.  
 Cypri Rex.

De Divitijs.

Caput Quartum

agunt divites plenam timoris & anxietatis.  
 Idque nobiscum affirmat Syrac: inquiens;  
 Per vigilare ut dixeris, consumit corpus, & de-  
 re familiari esse sollicitum, interrumpit som-  
 num; cum quis lecto decumbens sollicitus se  
 torquet, subinde evigilat; perinde ut in morbis  
 molesta est insomnia. Et Salomon: Quid,  
 inquit, homini proderit de universo labore suo,  
 & afflictione spiritus, quæ sub sole cruciatus  
 est? Cuncti dies ejus doloribus & arumnis  
 pleni sunt; nec per noctem mente requiescit.  
 Et hoc nonne vanitas? Cumque divites a-  
 nimo semper sint ad rem intento: Curis ac  
 tristitiæ nebeculis obducto; rara in vultu hi-  
 laritas, rara in alloquio comitas & effabilitas  
 apparet; tristitia noctes & dies cor ipsorum  
 exedens, ita eos macerat, ut perpetuis curis  
 torqueantur. Quemadmodum sutor ille;  
 quem dives postico habitantem, & animo à  
 curis vacuo dulcissimas cantilenas quotidie  
 modulantem, magnâ pecuniæ summâ ditâ-  
 rat; acceptâ pecuniâ, omnis lætitiæ oblitus  
 est. Augetur autem in illis dolor & tristitia  
 augmento pecuniæ & opum, & crescentem  
 sequi-

Cap: 4.

us, quibus in urbi-  
 & capones occu-  
 to, qui vel à stauris  
 res illis non minus  
 a Dano Petrarum  
 dictus fuit. Nam  
 Camblyen Do-  
 em fuisse asabant.  
 em maculam  
 od inexplibili au-  
 vegetalia impo-  
 eri, neque mendi-  
 a puidum vesti-  
 dâstio repræhen-  
 one promens,  
 curans num odore  
 arcui ex lotio  
 andus Rex  
 est, dum ex  
 sum faceret,  
 Mulvum  
 n. Jul-  
 nos paves  
 malo-

De

majores bis vel ter  
 lum tam atrox crim  
 tunt homines lucr  
 An non quotidiè  
 nimi videmus, null  
 & dignitatum furie  
 agnitaque semel ver  
 dixerat, homines def  
 tia a specti, & con  
 dere, signum Antich  
 lo abominationis, d  
 bibere? Non vere  
 filio Dei regna mund  
 dens ipsum adoret.  
 ligionem prodant, I  
 Romani à Pontificib  
 sumunt. Et ut Antio  
 tiam pecunia & ob  
 ligione avertere tenta  
 tichristi etiam no  
 que Daniel prædixera  
 am multiplicaturo,  
 multis, terramque d  
 qui Maosim colunt;

hostibus inuidebat. Verum non sustinuit  
 mergere Plutum suum homo auri amantissi-  
 mus; sed futurum sua necis premium domum  
 reuertit. Recte itaque Haba: Omnes ar-  
 de avaro parabolam ejusmodi prolatus, &  
 talem xigmatas interpretationem: *Qua*  
*multiplicanti non sua, & numerose aggregan-*  
*ti densissimum lutum: Quousq; tandem? An*  
*non repente consurgent, qui mordant te, &*  
*expergescentur diuexantur te. La dedito qua-*  
*si malo, pro domo sua, ut disponat in excessu*  
*nidum suum, quo eripiat e potestate mali.*  
 Multi instar Draconis Scythico Iuco incu-  
 bantis, suis ita incumbunt pecunijs, ut pro-  
 prium non raro genium defraudent; dum  
 fraudibus genio consilere fludent & dum  
 aurum corradiunt; sibi ipsis maciem contra-  
 hant, miseramque & plane inopem agant vi-  
 tam, ut Tantalus, Congessit undiq; sacris  
 Indormit inbiens, & tanquam parere sacris  
 Cogitur, aut pectus tanquam gaudere tabellis.  
 Est & aliud malum, quod vidi sub sole, &  
 quidem frequens apud homines. *Vir cui dedit*  
*Deus diuitias, & substantiam, & honorem*  
*mi-*

Caput Quartum

De Diuitijs.

culis congestæ opes? beatumne reddunt se-  
 curum ac lætum possessorem, suaviter dein-  
 cept & delicate viventem bonisq; suis uten-  
 tem, fruentem? Omnino quidem hunc fru-  
 ctum laborum suorum, summis periculis &  
 immenso curarum mole locupletati, percipere  
 debebant, sed eo pervenire eos Plutus ipso-  
 rum non sinit: Quin potius quanto plures  
 coacervarunt opes; tanto arctiori eos obse-  
 quio sibi obstrictos detinet; & dum Mam-  
 monis sui servitio corpore atque animo oc-  
 cupantur perpetuis curis & sollicitudinibus,  
 angore animi atque mcerore afficiuntur.  
 Accedit & nova calamitas, multiplicanturq;  
 curæ, dum nocte dieq; cogitant sollicitè, quo-  
 modo numen hoc suum, suo sibi obsequio  
 ita devinctum detineant, ne quâ ab ipsis in-  
 juria affectum, vel diminutione læsum, pos-  
 sessorem mutet: neve tinearum & tempesta-  
 tum injurijs, latronum & furum malitiâ, aut  
 perfidorum hominum fraudibus ac impo-  
 situris expositum, pereat: aut fortuito quo-  
 dam calu ipsis eripiat. Itaque quia timi-  
 dus semper, ut est in proverbio, Plutus; vitam  
 agunt

2. Possessio plena anxietatis.

rigaretur, nec sine pœ-  
 nel donasse negotium  
 rulozum diurnis quas  
 ex captivis prostituta  
 uno concubitu mereret  
 ina obnoxia fuerit: ad  
 hominum genus omisum  
 his aliqua corraderet  
 des non hominis, sed  
 tis Diaboli; Imperat  
 quem leges non ex ra-  
 ex regni reditibus viv  
 nam ejusmodi Calig  
 lens hæc ætas: Dul  
 libet, non mercatorib  
 modi hominibus for  
 ercentibus: sed non  
 gi Deus exemptos, ad  
 fluit, & ad rerum fa  
 quod leges verant,  
 adeo mercatorio fun  
 & dignitate profu  
 caturam, & furd  
 ex frumento, lana

quartum  
 ore videmus. Quin  
 pecuniæ cupiditate, vi-  
 re, ut Deo æterno sum-  
 o, fœdera cum Diabo-  
 ani feriant, & propter  
 vesque voluptates, no-  
 unâ cum corpore, æter-  
 ndam, Sathanæ tradant.  
 m in sua viscera, in pro-  
 am Christus filius Dei  
 xatio redemit, lavien-  
 O diram, & non nisi  
 teritu explebilem auri  
 rtalia pectora cogis, au-  
 beatos nos si vel centesi-  
 m, sollicitudinis & in-  
 ilcendis & acquirendis  
 æ bonis adhiberemus!  
 st, qui aliqua saltem ani-  
 ? Vni pecuniæ lucro,  
 s, ceu Deo quodam cõ-  
 vam ipsi Deo obsequia  
 amitatum!  
 laboribus, curis & periculis

PTOLO-  
MAEVS.  
CYPRIK.

Horat: lib.  
1. Ser: Sarr:

Pal: 19.

De Divitijs.  
sequitur cura pecuniam, majorumq; famas.  
Eheu quam vane solliciti sunt Colligunt &  
ignorant quis congregabit. Res profecto mi-  
sera est magni custodiam census, cuius retinen-  
di amore occaecati & capti homines, quidvis  
non tentant; omni fama, vita & salutis, post-  
habita ratione: Eodem plane modo, quo  
fordinus ac dives ille populi contemneret voces  
su solus, modo aurum acervo sese oblectet:  
Ipsa domus simul ac nummos contempit in arca.  
Homines patroclo fordidiores: Cuiusmodi  
multos hodie inventas qui susque deque faci-  
unt, quo sint apud alios in honore & existi-  
matione, quaque auctoritate valeant, modo  
aurum, modo argentum anxius curis conge-  
rant, nec sibi nec suis profuturum, imo in-  
praesentissimum ipsos vitam periculum dau-  
rum. Quemadmodum olim PTOLOMAEVS  
Cypri Rex cum videret se propter ingentes,  
quas possidebat, divitias, in discrimen vitam  
venisse; comportatis undique opibus, navi-  
busque impositis, in altum processit, ut clas-  
se perforata, periret una cum opibus, quas  
hosti-

MAIUM  
rebus, quibus in urbi-  
nes & caupones occu-  
fecto, qui vel a stauris  
ut res illis non minus  
Ilim Dario Persarum  
itor dictus fuit. Nam  
tem, Cambysen Do-  
rorem fuisse agebant.  
ingentem maculam  
quod inexplicabili au-  
bus vegetalia impo-  
genti, neque mendi-  
tinae puridum vesti-  
ob id a filio reprahe-  
x pensione promens,  
feliciter nunt odorore  
ante; atqui ex lotio  
ne Ferdinandus Rex  
notatus est, dum ex  
a quatuor faceret.  
Imperator Mulvum  
lam, vnuudari iul-  
Vi & Caligula eius  
ono oblatos pices  
majo-

Caput Quartum

Cap: 11.

agunt divites plenam timoris & anxietatis.  
Idque nobiscum affirmat Syrac: inquiens;  
Per vigilare ut dixeris, consumit corpus, & de  
re familiari esse sollicitum, interrumpit som-  
num; cum quis lecto decumbens sollicitus se  
torquet, subinde evigilat; perinde ut in morbis  
molesta est insomnia. Ec Salomon: Quid,  
inquit, homini proderit de universo labore suo,  
& afflictione spiritus, qua sub sole cruciatus  
est? Cuncti dies eius doloribus & arumnis  
pleni sunt; nec per noctem mente requiescit.  
Et hoc nonne vanitas? Cumque divites a-  
nimo semper sint ad rem intento: Curis ac  
tristitia nebeculis obducto; rara in vultu hi-  
laritas, rara in alloquio comitas & effabilitas  
apparet; tristitia noctes & dies cor ipsorum  
exedens, ita eos macerat, ut perpetuis curis  
torqueantur. Quemadmodum sutor ille;  
quem dives postico habitantem, & animo a  
curis vacuo dulcissimas cantilenas quotidie  
modulantem, magna pecuniae summam ditat-  
rat; acceptam pecuniam, omnis laetitiae oblitus  
est. Augetur autem in illis dolor & tristitia  
augmento pecuniae & opum, & crescentem  
sequi-

De D

majores bis vel ter in f  
lum tam atrox crimen  
tunt homines lucri av  
An non quotidiè su  
nisi videmus, nulla al  
& dignitatum furiosam  
agnitaque semel verita  
dixerat, homines defice  
tia amplecti, & contra  
dere, signum Antichristi  
lo abominationis, de qu  
bibere? Non veretur  
filio Dei regna mundi  
dens ipsum adoret. Ve  
ligionem prodant, Iud  
Romani a Pontificibus  
sumunt. Et ut Antioch  
tiam pecunia & oblati  
ligione avertere tentant  
tichristi etiam hodie fac  
que Daniel praedixerat  
am multiplicaturo, da  
multis, terramque dist  
qui Maosim colunt; in

hostibus inuidebat. Verum non sustinuit  
 mergere Plutum suum homo auri amantissi-  
 mus; sed futurum sua necis premium domum  
 recevit. Recte itaque Haba: Omnes aut  
 de avaro parabola ejusmodi prolaturus, &  
 talem enigmatis interpretationem: Quia  
 multiplicanti non sua, & numerose aggregan-  
 ti densissimum lutum: Quousq; tandem? An  
 non repente consurgunt, qui mordent te, &  
 expergescentur dixeratur te. La dedito qua-  
 si malo, pro domo sua, ut disponat in excessu  
 midum suum, quo eripiat & potestate mali.  
 Multi insat Draconis Scythico luto inco-  
 bant, suis ita incumbunt pecunijs, ut pro-  
 prium non raro genium defraudent; dum  
 fraudibus genio consulere student & dum  
 aurum corrādunt; sibi ipsis maciem contra-  
 hant, miseramque & plane inopem agant vi-  
 tam, ut Tantalus, Congessit undiq; sacris  
 Indormi in brans, Et tanquam parcere sacris  
 Cogitur, aut pictis tanquam gaudere tabellis.  
 Est & aliud malum, quod vidi sub sole, &  
 quidem frequens apud homines. Vir cui dedit  
 Deus divitias, Et substantiam, Et honorem

Caput Quartum

De Divitijs.

2. Possessio plena anxietatis.

culis congestæ opes? beatumne reddunt se-  
 curum ac lætum possessorem, suaviter deinceps  
 & delicate viventem, bonisque suis utentem,  
 fruentem? Omnino quidem hunc fructum  
 laborum suorum, summis periculis & immenso  
 curarum mole locupletati, percipere debebant,  
 sed eo pervenire eos Plutus ipsorum non finit:  
 Quin potius quanto plures coacervarunt opes;  
 tanto arctiori eos obsequio sibi obstrictos detinet,  
 & dum Mammonis sui servitio corpore atque animo  
 occupantur perpetuis curis & sollicitudinibus,  
 angore animi atque mœrore afficiuntur. Accedit  
 & nova calamitas, multiplicanturq; curæ,  
 dum nocte dieq; cogitant sollicitè, quomodo  
 numen hoc suum, suo sibi obsequio ita devinctum  
 detineant, ne quâ ab ipsis injuriâ affectum,  
 vel diminutione læsum, possessorem mutet:  
 neve tinearum & tempestatum injurijs,  
 latronum & furum malitiâ, aut perfidorum  
 hominum fraudibus ac imposturis expositum,  
 pereat: aut fortuito quodam casu ipsis  
 eripiat. Itaque quia timidus semper, ut est  
 in proverbio, Plutus; vitam agunt

R 3

De Divitijs  
 ligaretur, nec sine pena vel donasse negotium ex-  
 ulorum divinis questibus ex capitis profuturam  
 uno incubitu m-  
 nia obnoxia fuerit:  
 hominum genus omittunt,  
 his aliqua corraderet  
 des non hominis, sed hu-  
 tis Diaboli; Imperator  
 quem leges non ex rapi-  
 ex regni reditus vivere  
 nam ejusmodi Caligula  
 sens hanc  
 libet, non n-  
 modi homin-

colore videmus. Quin  
 pecuniarum cupiditate, vi-  
 dere, ut Deo æterno lum-  
 ato, fœdera cum Diabo-  
 mani feriant, & propter  
 evæque voluptates, no-  
 una cum corpore, æter-  
 andam, Sathanæ tradant.  
 num in sua viscera, in pro-  
 quam Christus filius Dei  
 ratio redemit, lævien-  
 O diram, & non nisi  
 teritu explebilem auri  
 mortalia pectora cogis, au-  
 De beatos nos si vel centesi-  
 rum, solliciti  
 ipiscendi & acquirendis  
 m. oenis adhiberemus!  
 est, qui aliqua saltem ani-  
 ur? Vni pecuniarum lucro,  
 lus, ceu Deo cui dam cõ-  
 quam ipsi Deo obsequia  
 vanitatum!  
 laboribus, curis & peri-  
 culis

...oblatos pices  
... & Caligula eius  
... vendam jul-  
... Imperator Mulvum  
... faceret.  
... noratus est, dum ex  
... Ferdinandus Rex  
... arqui ex lotio  
... num odore  
... promens,  
... a filio repahe-  
... putidum vesti-  
... necque mendi-  
... uectigalia impo-  
... quod inexplibili au-  
... insignem maculam  
... fuisse ajebant.  
... Cambylen Do-  
... tor dictus fuit. Nam  
... Dario Persarum  
... res illis non minus  
... vel a stacis  
... caupones occu-  
... quibus in urbi-

MAVNUM

De Di

majores bis vel ter in fo-  
lum tam atrox crimen,  
tunt homines. lucri avie  
An non quotidiè sum  
nisi videmus, nulla alia  
& dignitatum furiosâ c  
agnitaque semel veritate  
dixerat, homines deficer  
tia amplecti, & contra  
dere, signum Antichristi  
lo abominationis, deq  
bibere? Non verecu  
filio Dei regna mundi on  
dens ipsum adoret. Vtq  
ligionem prodant, Iudas  
Romani à Pontificibus  
sumunt. Et ut Antiochi  
tiam pecunia & oblati ho  
ligione avertere tentant:  
tichristi etiam hodie facer  
que Daniel prædixerat de  
am multiplicaturo, datu  
multis, terramque distri  
qui Maosim colunt; imp

se perforata, periret una cum opibus, quas  
busque impositis, in altum processit, ut clas-  
venisse; comportatis undique opibus, navi-  
quas possidebat, divitias, in discrimen vitæ  
Cypri Rex cum videret se propter ingentes,  
tum. Quemadmodum olim Ptolemaeus  
præsentissimum ipsos vitæ periculum datu-  
rant, nec sibi nec suis profuturum, imò in-  
aurum, modo argentum anxius curis conge-  
matione, quæque autoritate valeant, modo  
unt, quo sint apud alios in honore & existi-  
multos hodie invenias qui susque deque faci-  
Homines parvo foetidiores. Cuiusmodi  
Ipse domi simul ac nummos contempit in arca.  
Populus me sibilat: at mihi plando  
si solus, modo auri suacervo se oblectet:  
fordidus ac dives ille populi contemere voces  
habita ratione. Eodem plane modo, quo  
non tentant; omni famæ, vitæ & salutis, post-  
di amore occæcati & capti homines, quidvis  
sera est magni custodia census, cuius retinen-  
ignorant quis congregabit. Res profecto im-  
Eheu quam vanæ solliciti sunt! Colligunt &  
sequitur cura perennam, majorumq; famæ.

De Divitiis.

Caput Quartum

agunt divites plenam timoris & anxietatis.  
Idque nobiscum affirmat Syrac: inquiens;  
Per vigilare ut diteris, consumit corpus, & de  
re familiari esse sollicitum, interrumpit som-  
num; cum quis lecto decumbens sollicitus se  
torquet, subinde evigilat; perinde ut in morbis  
molesta est insomnia. Et Salomon: Quid,  
inquit, homini proderit de universo labore suo,  
& afflictione spiritus, quâ sub sole cruciatus  
est? Cuncti dies eius doloribus & ærumnis  
pleni sunt; nec per noctem mente requiescit.  
Et hoc nonne vanitas? Cumque divites a-  
nimo semper sint ad rem intento: Curis ac  
tristitiæ nebeculis obducto; rara in vultu hi-  
laritas, rara in alloquio comitas & effabilitas  
apparet; tristitia noctes & dies cor ipsorum  
exedens, ita eos macerat, ut perpetuis curis  
torqueantur. Quemadmodum sutor ille;  
quem dives postico habitantem, & animo à  
curis vacuo dulcissimas cantilenas quotidie  
modulantem, magnâ pecuniæ summâ ditâ-  
rat; acceptâ pecuniâ, omnis latitiæ oblitus  
est. Augetur autem in illis dolor & tristitia  
augmento pecuniæ & opum, & crescentem  
sequi-

Cap: 11.

PTOLO-  
MAEVS.  
CYPRI.

Hora: 11.  
1. Ser: Satis:

Pal: 19.

*Caput Quartum*

hostibus invidabat. Verum non sustinuit mergere Plutum suum homo auri amantissimus; sed statuerunt sua necis premium dominum reverxit. Recte itaque Haba: Omnes aut de avaro parabolam ejusmodi prolaturus, & talem enigmatis interpretationem: *Ua multiplicanti non sua, & numerose aggregant densissimum lutum: Quousq; tandem? An non repente consurgunt, qui mordeant te, & expergiscuntur de excavata te. Ua deo quo summo, pro domo sua, ut disponat in excelsis* Multa instat Draconis Scythico Iuco invidum suum, quo eripiatur & potestate mali. autum corradunt; sibi ipsis maciem contra-hant, miseramque & plane inopem agant. Viam, ut Tantalus, Congessis undiq; sacris Indormit in hians, & tanquam parere sacris Cogitur, aut pictis tanquam gaudere tabellis. Est & aliud malum, quod vidi sub sole, & quidem frequens apud homines. Vir cui dedit Deus divitias, & substantiam, & honorem

*De D*

laboribus, curis & periculis vanitatum! quam ipsi Deo obsequia, ceu Deo quodam com- r? Vni pecuniae lucro, est, & vi aliqua saltem ani- xae bonis adhiberemus! discendis & acquirendis. um, sollicitudinis & in- beatos nos si vel centesi- rtalia pectora cogis, au- ritu explebilem auri O diram, & non nisi ratio redemit, laxien- am. Christus filius Dei um in sua viscera, in pro- andam, Sathanæ tradant. ur cum corpore, & ter- vesque voluptates, no- mani feriant, & propter to, foedera cum Diabo- pecuniae cupiditate, vi- lore videmus. Quin

*De Divitijs.*

Possessio plena anxietatis.

culis congestae opes? beatumne reddunt securum ac latum possessorem, suaviter deinceps & delicate viventem, bonisque suis utentem, fruentem? Omnino quidem hunc fructum laborum suorum, summis periculis & immenso curarum mole locupletati, percipere debebant, sed eo pervenire eos Plutus ipsorum non sinit: Quin potius quanto plures coacervarunt opes; tanto arctiori eos obsequio sibi obstrictos detinet; & dum Mammonis sui servitio corpore atque animo occupantur, perpetuis curis & sollicitudinibus, angore animi atque mœrore afficiuntur. Accedit & nova calamitas, multiplicanturq; curae, dum nocte dieq; cogitant sollicitè, quomodo numen hoc suum, suo sibi obsequio ita devinctum detineant, ne quâ ab ipsis injuriâ affectum, vel diminutione læsum, possessorem mutet: neve tinearum & tempestatum injurijs, latronum & furum malitiâ, aut perfidorum hominum fraudibus ac imposturis expositum, pereat: aut fortuito quodam casu ipsis eripiatur. Itaque quia timidus semper, ut est in proverbio, Plutus; vitam agunt

*Quintum*

culis

PTOLO.  
MAEVS.  
CYPRIK.

Hora: lib.  
1. Ser: Sati:

Pal: 19.

sequitur cura pecuniam, majorumq; famas.  
Eheu quam vane solliciti sunt! Colligunt &  
ignorant quis congregabit. Res profecto mi-  
sera est magni custodia census, cuius retinen-  
di amore occaecati & capti homines, quidvis  
non tentant; omni fama, viæ & salutis, post-  
habita ratione: Eodem plane modo, quo  
fordinus ac dives ille populi contemneret voces  
susultus, modo aurifui acervo sese oblectet:  
Ipsè domi simul ac nummos contempit in arca.  
Homines parvo foetore foetores: Cuiusmodi  
multos hodie inuenias qui susque deque faci-  
unt, quo sine apud alios in honore & existi-  
matione, quaque auctoritate valeant, modo  
aurum, modo argentum anxius curis conge-  
rant, nec sibi nec suis profuturum, imò in-  
præsentissimum ipsos viæ periculum dan-  
rum. Quemadmodum olim PTOLOMAEVS  
Cypri Rex cum videret se propter ingenies,  
quas possidebat, diuitias, in discrimen viæ  
venisse; comportatis undique opibus, navi-  
busque impolitis, in altum processit, ut clas-  
se perferret. periret nam cum opibus, quas

De Diuitijs.

Caput Quartum

Cap: 11.

agunt diuites plenam timoris & anxietatis.  
Idque nobiscum affirmat Syrac: inueniens;  
*Per vigilare ut dixeris, consumit corpus, & de  
re familiari esse sollicitum, interrumpit som-  
num; cum quis lecto decumbens sollicitus se  
torquet, subinde exvigilat; perinde ut in morbis  
molesta est insomnia.* Et Salomon: *Quid,  
inquit, homini proderit de universo labore suo,  
& afflictione spiritus, quâ sub sole cruciatus  
est? Cuncti dies eius doloribus & arumnis  
pleni sunt; nec per noctem mente requiescit.  
Et hoc nonne vanitas?* Cumque diuites a-  
nimo semper sint ad rem intento: Curis ac  
tristitiæ nebeculis obducto; rara in vultu hi-  
laritas, rara in alloquio comitas & effabilitas  
apparet; tristitia noctes & dies cor ipsorum  
exedens, ita eos macerat, ut perpetuis curis  
torqueantur. Quemadmodum sutor ille;  
quem dives postico habitantem, & animo à  
curis vacuo dulcissimas cantilenas quotidie  
modulantem, magnâ pecuniæ summâ ditâ-  
rat; acceptâ pecuniâ, omnis lætitiæ oblitus  
est. *Augetur autem in illis dolor & tristitia  
augmento pecuniæ & opum, & crescentem  
sequi-*

rebus, quibus in urbi-  
ones & caupones occu-  
pato, qui vel à statuis  
es illis non minus  
omni Dario Persarum  
fitor dictus fuit. Nam  
rem, Cambysen Do-  
torem fuisse agebant.  
ingentem maculam  
quod inexplibili au-  
ebus vegetalia impo-  
generi, neque mendi-  
urna partium vesti-  
da a filio rephahen-  
ex pensione promens,  
scitians num odore  
gant; arqui ex lotio  
ine Ferdinandus Rex  
notatus est, dum ex  
ra quæstum faceret.  
Imperator Mulvum  
blacum, vnuandari-  
it: Vt & Caligula eius  
o oblatos plices

MAVIVM

De D

majores bis vel ter in fo-  
lum tam atrox crimen  
tunt homines lucri avi  
An non quotidiè sur-  
nimi videmus, nulla ali-  
& dignitatum furiosâ  
agnitaque semel veritate  
dixerat, homines defice-  
tia amplecti, & contra-  
dere, signum Antichristi  
lo abominationis, de qua  
bibere? Non verecun-  
filio Dei regna mundi  
dens ipsum adoret. Vt  
ligionem prodant, Iuda-  
Romani à Pontificibus  
sumunt. Et ut Antioch-  
tiam pecunia & oblati-  
ligione auertere tentant  
tichristi etiam hodie fac-  
que Daniel prædixerat d-  
am multiplicaturo; da-  
multis, terramque dist-  
qui Maosim colunt; in

hostibus inuidebat. Verum non sustinuit  
 mergere Plutum suum homo auri amantissi-  
 mus; sed futurum sua necis premium domum  
 recexit. Recte itaque Haba: Omnes auri  
 de avaro parabolam ejusmodi prolatus, &  
 talem enigmatis interpretationem: *Qua*  
 multiplicanti non sua, & numerose aggregan-  
 ti densissimum lutum: *Quousq; tandem? An*  
 non repente consurgat, qui mordetant te, &  
 expergiscantur de excavata te. *Te dedito qua-*  
*si in malo, pro domo sua, ut disponat in excessu*  
*midum suum, quo eripiat e potestate mali.*  
 Multi instar Draconis Scythico luto incu-  
 bantis, suis ita incumbunt pecunijs, ut pro-  
 prium non raro genium defraudent; dum  
 fraudibus genio consilere student & dum  
 aurum corradiunt; sibi ipsis maciem contra-  
 bant, miseramque & plane inopem agant vi-  
 tam, ut Tantalus, Congessit undiq; sacris  
 Indormit in bians, & tangquam parere sacris  
 Cogitur, aut pictis tangquam gaudere tabellis.  
 Est & aliud malum, quod vidi sub sole, &  
 quidem frequens apud homines. *Vir cui dedit*  
*Deum divitias, & substantiam, & honorem*

Val. Max. Cap: 2.

Caput Quartum

De Divitijs.

culis congestæ opes? beatumne reddunt se-  
 curum ac latum possessorem, suaviter dein-  
 ceptus & delicate viventem, bonisque suis uten-  
 tem, fruuentem? Omnino quidem hunc fru-  
 ctum laborum suorum, summis periculis &  
 immenso curarum mole locupletati, percipere  
 debebant, sed eo pervenire eos Plutus ipso-  
 rum non sinit: Quin potius quantò plures  
 coacervarunt opes; tanto arctiori eos obse-  
 quio sibi obstrictos detinet, & dum Mam-  
 monis sui servitio corpore atque animo oc-  
 cupantur, perpetuis curis & sollicitudinibus,  
 angore animi atque mœrore afficiuntur.  
 Accedit & nova calamitas, multiplicantiq;  
 cure, dum nocte dieq; cogitant sollicitè, quo-  
 modo numen hoc suum, suo sibi obsequio  
 ita devinctum detineant, ne quâ ab ipsis in-  
 juria affectum, vel diminutione læsum, pos-  
 sessorem mutet: neve tinearum & tempesta-  
 tum injurijs, latronum & furum malitiâ, aut  
 perfidorum hominum fraudibus ac impo-  
 situris expositum, pereat: aut fortuito quo-  
 dam calu ipsis eripiat. Itaque quia timi-  
 dus semper, ut est in proverbio, *Plutus*; vitam  
 agunt

2. Possessio plena anxietatis.

Cap: 111

De Di-  
 tigaretur, nec sine pena  
 vel donasse negotium con-  
 rutorum divinis quæstib;  
 ex captivis profuitur  
 uno concubitu meretri-  
 na obnoxia fuerit: adeoq;  
 hominum genus omni-  
 bus aliquid corraderet:  
 des non hominis, sed hu-  
 tis Diaboli; Imperatori-  
 quem leges non ex rapin-  
 ex regni reditibus vivere  
 nam ejusmodi Calignula  
 lens hæc ætas: *Dulcis*  
 libet, non mercatoribus  
 modi hominibus sordid-  
 ercentibus: sed non pau-  
 gi Deus exemptos, ad si-  
 stulit, & ad rerum fasti-  
 quod leges verant, lice-  
 adeo mercatorio sunt  
 & dignitate prorsus indi-  
 caturam, & sordidum q-  
 ex frumento, lana, in-

Quartum  
 colore videmus. Quin  
 à pecuniæ cupiditate, vi-  
 dere, ut Deo aeterno sum-  
 gato, fœdera cum Diabo-  
 mani feriant, & propter  
 evesque voluptates, no-  
 unâ cum corpore, a ter-  
 andam, Sathanæ tradant.  
 num in sua vilcera, in pro-  
 uam. Christus filius Dei  
 pratio redemit, lavien-  
 O diram, & non nisi  
 teritu explebilem auri  
 mortala pectora cogis, au-  
 beatos nos si vel centesi-  
 rum, sollicitudinis & in-  
 ipilcendis & acquirendis  
 nâ bonis adhiberemus!  
 est, qvi aliqua saltem ani-  
 ur? Vni pecuniæ lucro,  
 us, ceu Deo quodam cõ-  
 quam ipsi Deo obleqvã  
 vanitatum!  
 laboribus, curis & peri-  
 culis

qui dono oblatos plices  
 uit: Ut & Caligula eius  
 oblatum, venundari iul-  
 e Imperator Mulvum  
 cura quatuor faceret.  
 re notatus est, dum ex  
 mine Ferdinandus Rex  
 regante; atqui ex Iotio  
 it, sciticans num odore  
 n ex pensione promens,  
 & ob id a filio reprahe-  
 e urina putidum vesti-  
 a generi, neque mendi-  
 rebus vegetalia impo-  
 dit, quod inexplibili au-  
 er: insignem maculam  
 stitorem fuisse agebant.  
 arem, Cambylen Do-  
 nstitor dictus fuit. Nam  
 olim Dario Persarum  
 res illis non minus  
 profecto, qui vel a statuis  
 iones & caupones occu-  
 is rebus, quibus in urbi-

De Divitiis

De Divitiis  
 maiores bis vel ter in for-  
 lum tam atrox crimen,  
 tunt homines lucri avidi  
 An non quotidiè sum-  
 nimi videmus, nulla alia  
 & dignitatum furiosâ cr-  
 agnitaque semel veritate  
 dixerat, homines deficer-  
 tia amplecti, & contra  
 dere, signum Antichristi  
 lo abominationis, de quibus  
 bibere? Non verè cum  
 filio Dei regna mundi ob-  
 dens ipsum adoret. Ut  
 ligationem prodant, Iudas  
 Romani à Pontificibus  
 sumunt. Et ut Antiochi-  
 tiam pecunia & oblati h-  
 ligatione avertere tentant:  
 tichristi etiam hodie face-  
 que Daniel prædixerat de  
 am multiplicaturo, dat  
 multis, terramque distri-  
 qui Maosim colunt; im-

busque impositis, in altum processit, ut clas-  
 venisse; comportatis undique opibus, navi-  
 quas possidebat, divitias, in discrimen vitæ  
 Cypri Rex cum videret se propter ingentes,  
 rum. Quemadmodum olim PTOLOMAEVS  
 præsentissimum ipsos vitæ periculum datu-  
 rant, nec sibi nec suis profuturum, imò in-  
 aurum, modo argentum anxius curis conge-  
 matione, quaque auctoritate valeant, modo  
 unt, quo sint apud alios in honore & existi-  
 multos hodie invenias qui iusque de qua faci-  
 Homines patroclo sordidiores: Cuiusmodi  
 Ipse domi simul ac nummos conceptor in arca.  
 Populus me sibilat, at mihi plaudo  
 si solus, modo auri suacervo se oblectet:  
 sordidus ac dives ille populi contemneret voces  
 habita ratione: Eodem plane modo, quo  
 non tentant; omni fame, vitæ & salutis, post-  
 di amore occæcari & capri homines, quidvis  
 sera est magna custodia census, cuius retinen-  
 ignorant quis congregabit. Res profecto mi-  
 Eheu quam vane solliciti sunt! Colligunt &  
 sequitur cura pecuniam, majorumq; famas.

De Divitiis

Caput Quartum

agunt divites plenam timoris & anxietatis.  
 Idque nobiscum affirmat Syrac: inquit;  
 Per vigilare ut dixeris, consumit corpus, & de  
 re familiari esse sollicitum, interrumpit som-  
 num; cum quis lecto decumbens sollicitus se  
 torquet, subinde exvigilat; perinde ut in morbis  
 molesta est insomnia. Et Salomon: Quid,  
 inquit, homini proderit de universo labore suo,  
 & afflictione spiritus, quâ sub sole cruciatus  
 est? Cuncti dies eius doloribus & arumnis  
 pleni sunt; nec per noctem mente requiescit.  
 Et hoc nonne vanitas? Cumque divites a-  
 nimo semper sint ad rem intento: Curis ac  
 tristitiæ nebeculis obducto; rara in vultu hi-  
 laritas, rara in alloquio comitas & effabilitas  
 apparet; tristitia noctes & dies cor ipsorum  
 exedens, ita eos macerat, ut perpetuis curis  
 torqueantur. Quemadmodum sutor ille;  
 quem dives postico habitantem, & animo à  
 curis vacuo dulcissimas cantilenas quotidiè  
 modulantem, magnâ pecuniæ summâ ditâ-  
 rat; acceptâ pecuniâ, omnis lætitiæ oblitus  
 est. Augetur autem in illis dolor & tristitia  
 augmento pecuniæ & opum, & crescentem  
 sequi-

Cap: ii.

PTOLO-  
MÆVS.  
Cypri.

Horat: lib.  
1. Ser: Sat: 1.

Pal: 19.



qui dono oblatos pices  
 ut: Ut & Calligula eius  
 blatum, venundari ius-  
 Imperator Mulum  
 qua quatuor faceret.  
 e notatus est, dum ex  
 mine Ferdinandus Rex  
 egante; atqui ex loto  
 , scilicet nunc odore  
 ex pensione promens,  
 ob id a filio repara-  
 unna puridum vesti-  
 generi, neque mendi-  
 bus vestigia impo-  
 quod inexplibili au-  
 ingenem maculam  
 rorem fuisse asabant.  
 em, Cambysen Do-  
 itor dicitur fuit. Nam  
 olim Dario Perlarum  
 ut res illis non minus  
 fecto, qui vel a statuis  
 nes & capones occu-  
 rebus, quibus in urbi-  
 narium

De Divitiis  
 sequitur cura pecuniam, majorumq; famas.  
 Eheu quam vanè solliciti sunt? Colligunt &  
 ignorant quis congregabit. Res profecto im-  
 sera est magni custodia census, cuius retinen-  
 di amore occaecati & capti homines, quidvis  
 non tentant; omni fama, vitæ & salutis, post-  
 habitâ ratione: Eodem planè modo, quo  
 sordidus ac dives ille populi contemneret voces  
 suos, modo auri sui acervo sese oblectet:  
 Populus me sibilat; at mihi plando  
 Ipse domi simul ac nummos contempit in arca.  
 Homines parvo foetore sordidiores: Cuiusmodi  
 multos hodie invenias qui iusque deque faci-  
 unt, quo sint apud alios in honore & existi-  
 matione, quaque autoritate valeant, modo  
 aurum, modo argentum anxius curis conge-  
 rant, nec sibi nec suis profuturum, imò in-  
 presentissimum ipsos vitæ periculum datu-  
 rum. Quemadmodum olim Ptolomæus  
 Cypri Rex cum videret se propter ingentes,  
 quas possidebat, divitias, in discrimen vitæ  
 venisse; comportatis undique opibus, navi-  
 busque impositis, in altum processit, ut clas-  
 se pectorata, periret una cum opibus, quas  
 hosti-

PTOLO-  
MAEVS.  
Cypri.

Hora: lib.  
I. Ser. Sarr.

Pal: 19.

Caput Quartum

agunt divites plenam timoris & anxietatis.  
 Idque nobiscum affirmat Syrac: inquit;  
 Per vigilare ut dixeris, consumit corpus, & de  
 re familiari esse sollicitum, interrumpit som-  
 num; cum quis lecto decumbens sollicitus se  
 torquet, subinde evigilat; perinde ut in morbis  
 molesta est insomnia. Et Salomon: Quid,  
 inquit, homini proderit de universo labore suo,  
 & afflictione spiritus, quâ sub sole cruciatus  
 est? Cuncti dies eius doloribus & arumnis  
 pleni sunt; nec per noctem mente requiescit.  
 Et hoc nonne vanitas? Cumque divites a-  
 nimo semper sint ad rem intento: Curis ac  
 tristitiæ nebeculis obducto; rara in vultu hi-  
 laritas, rara in alloquio comitas & effabilitas  
 apparet; tristitia noctes & dies cor ipsorum  
 exedens, ita eos macerat, ut perpetuis curis  
 torqueantur. Quemadmodum sutor ille;  
 quem dives postico habitantem, & animo à  
 curis vacuo dulcissimas cantilenas quotidie  
 modulantem, magnâ pecuniæ summâ ditâ-  
 rat; acceptâ pecuniâ, omnis lætitiæ oblitus  
 est. Augetur autem in illis dolor & tristitia  
 augmento pecuniæ & opum, & crescentem  
 equi-

Cap: 11.

De 2  
 majores bis vel ter in  
 lum tam atrox crim  
 tunt homines luci  
 An non quotidiè  
 nimi videmus, nulla  
 & dignitatum furio  
 agnitaque semel ven  
 dixerat, homines de  
 tia amplecti, & con  
 dere, signum Antich  
 lo abominationis, o  
 bibere? Non ver  
 filio Dei regna mun  
 dens ipsum adoret.  
 ligionem prodant,  
 Romani à Pontific  
 sumunt. Et ut An  
 tiam pecunia & obl  
 ligione avertere ter  
 tichristi etiam hod  
 que Daniel prædix  
 am multiplicatur  
 multis, terramque  
 qui Maosim colum

ET IOHANNES BAPTISTA  
IN ANNO DOMINI MILLESIMO CCCLXXXV  
MENSE FEBRUARII

IN VILLAGIO S. MARCI

IN PAROCHIA S. MARCI

IN DIOCESI S. MARCI

IN ECCLESIA S. MARCI

IN CURIA S. MARCI

IN CIVITATE S. MARCI

IN REGNO S. MARCI

IN IMPERIO S. MARCI

IN SACRO S. MARCI

IN UNIVERSITATE S. MARCI

IN FACULTATE S. MARCI

IN SCHOLA S. MARCI

IN CLASSE S. MARCI

IN ORDINE S. MARCI

IN SINGULA S. MARCI

IN OMNIBUS S. MARCI

IN REBUS S. MARCI

IN CAUSIS S. MARCI

IN OMNIBUS S. MARCI

IN REBUS S. MARCI

IN CAUSIS S. MARCI

IN OMNIBUS S. MARCI

IN REBUS S. MARCI

IN CAUSIS S. MARCI

IN OMNIBUS S. MARCI

D. DAVID  
PCI LIVONIAN

HE

PA

GA

NI

CA

RO

MA

RI

HE

PA

GA

NI

CA

RO

MA

RI

MA

RI

MA

RI

MA

RI

MA

RI

**S**ubmisse, inquam, & merito vobis  
Generosi Domini, Amplissimiq; vi-  
ri consecro, hoc quicquid est operis,  
cujus frontem nominibus vestris veluti luci-  
dissimis, nobilissimisq; unionibus illustratam, in  
lucem prodire volui; vestri causa, Reipub: &  
mea. Vestri quidem, quorum tanta virtus est,  
tanta pietas, & vera religionis doctrinaq; ce-  
lestis amor, ut paritatem ejusdem, ministerio D.  
LVTHERI quasi postliminio re vocatam, quam  
fidelissimè conservetis; conservatam ad posteros  
propagare sedulò nitamini. Hinc omnes inge-  
nij nervos intenditis; hinc omnia consilia vestra  
dirigitis. Hinc tam copiosus prodit alumno-  
rum numerus, quos omnes domi & foris ma-  
gnis impensis alitis, & omni liberali disciplinâ,  
precipue autem doctrinâ celestis scientiâ erudi-  
endos curatis. Non satis esse ducitis, civita-  
tem habere, præclaris munitam legibus splendi-  
dis decoratam armis, instructam civium non  
contemnendo numero: mercaturâ insigni, con-  
cursu omnium nationum, alijsq; vitæ præsidij  
celebrem: nisi & summum hoc Rerumpub: or-  
namentum in ea conspiciatur; quod est vera

Vestri.

dili.

o.

II S.

DE NATI

ndis, sub-

at.

Sub-

pendio ab exteris etiam regionibus, doctissimos  
quosq; viros accersendos esse censetis. Neq; pu-  
tet me quisquam hoc auribus vestris dare. Res  
ipsa loquitur, experientia attestatur. Neq; me-  
um est harentem capiti vestro meritâ cum lau-  
de coronam detrabere.

Etsi autem varis tempestatum procella, in  
extremo hoc ruinosi Mundi ævo, hunc pium  
vestrum pro veritate Zelum impedire conan-  
tur: servat tamen Deus, & servabit usq; & us-  
q; semen sanctum inter nos, & confirmabit san-  
ctissimum vestrum propositum, spiritus sui ro-  
bore, & virtute; ut divinum hoc doctrina cæ-  
lestis depositum *Ἡ ἀλήθεια παρακαταθήκη* fide  
Achilleâ, intra pomerij, & animorum vestro-  
rum castum complexum, inviolatum & illiba-  
tum conservetis, & ad seros nepotes propagetis.

2.  
Reipub-  
lica.

Sed quid dicam de civili Reipub: admini-  
stratione? Eam vos sartam ac tectam con-  
servastis; nimirum hac prudentiâ laude excel-  
lentes, quâ solâ res hominum post Deum opt:  
Max: gubernantur, ac in felici statu conser-  
vantur.

Multos enim habetis in collegio vestro, quo-  
rum

EX OFFI-  
PHIC



m. m, NICO  
 HILCHEN. Sc' la b  
 arissimi de  
 Ri  
 in a. Jura Ph' nob.  
 teritat  
 a. a. n' men

ge  
 is exa m  
 um in  
 genia  
 spe singulo ordine  
 onris. verascere,  
 nto con rrsu negot  
 ouer. non  
 votum vestrum exurge  
 ti. ita a rem  
 Etis. somini  
 pub. abundare optetis: Quod quia  
 Reipub. ornamentum e ducit. n

unq  
 si vi  
 te c  
 o pot  
 hita librum vo  
 t. vale. Nonno

NONNO



Caput Quartum

agnunt divites plenam timoris & anxietatis.  
 Idque nobilium affirmat Syrac: inquitens,  
 Per vigilare ut dicitur, consumit corpus, & de  
 re familiaris esse sollicitum, interrumpt som-  
 num; cum quis lecto decumbens sollicitus se  
 torquet, subinde exurgat; perinde ut in morbis  
 molesta est insomnia. Et Salomon: Quid  
 inquit, homini proderit de universo labore suo,  
 & afflictione spiritus, quæ sub sole cruciatus  
 est? Cuncti dies eius doloribus & armis  
 pleni sunt; nec per noctem mentem requiescit.  
 Et hoc nonne vanitas? Cumque divites a-  
 nimo semper sint ad rem intento: Curis ac-  
 tristitia nebeculis obducto; rara in vultu hi-  
 laritas, rara in alloquio comitas & estabilitas  
 apparet; tristitia noctes & dies corporum  
 excedens, ita eos macerat, ut percussis curis  
 torquantur. Quemadmodum furor ille;  
 quem dives postico habitantem, & animo a-  
 curis vacuo dulcissimas cantilenas quotidie  
 modulantem, magna pecunia summa dicta-  
 rat; accepta pecunia, omnis lætitiæ oblitus  
 est. Angetur autem in illis dolor & tristitia  
 augmento pecunie & opum, & crescentem  
 sequi-

De Divitijs.

sequitur cura pecuniam, majorumque fames.  
 Eheu quam vanè solliciti sunt? Colligunt &  
 ignorant quis congregabit. Res profectò mi-  
 sera est magni custodia census, cujus retinen-  
 di amore occæcati & capti homines, quidvis  
 non tentant; omni famæ, vitæ & salutis, post-  
 habitâ ratione: Eodem planè modo, quo  
 sordidus ac dives ille populi contemnere voces  
 sit solutus, modò auri sui acervo sese oblectet:  
 — Populus me sibilat: at mihi plando  
 Ipse domi simul ac nummos contèptor in arca.  
 Homines patroclo sordidiores: Cujusmodi  
 multos hodiè invenias qui susque deque faci-  
 unt, quo sint apud alios in honore & existi-  
 matione, quaque autoritate valeant, modò  
 aurum, modo argentum anxijis curis conge-  
 rant, nec sibi nec suis profuturum, imò in  
 presentissimum ipsos vitæ periculum datu-  
 rum. Quemadmodum olim PTOLOMAEVS  
 Cypri Rex cum videret se propter ingentes,  
 quas possidebat, divitias, in discrimen vitæ  
 venisse; comportatis undique opibus, navi-  
 busque impositis, in altum processit, ut clas-  
 se perforata, periret unâ cum opibus, quas  
 hosti-

Psal: 39.

Hora: lib.  
1. Ser: Sat: 1

PTOLO-  
MAEVS.  
Cypri R.

qui Maosim colunt; i  
 multis, terramque dis  
 am multiplicaturo, q  
 que Daniel prædixera  
 christi etiam hodie  
 ligione avertere tenta  
 tiam pecunia & oblati  
 sumunt. Et ut A  
 Romani à Pontificib  
 ngionem prodant, Ju  
 dum adorci. V  
 filio Regna mundi  
 biberet; non verca  
 lo abominatiois, de  
 dere, signum Antichri  
 tia antea, & contr  
 ines deho  
 nel verit  
 miterium furio  
 mi videns, null  
 An non quotidie  
 cunc homines lucr  
 lum tam atrox crim  
 majores bis vel ter in  
 De

artum  
 bus, quibus in urbi-  
 es & caupones occu-  
 ctò, qui vel à statuis  
 e res illis non minus  
 De ferur  
 em rebant  
 nsignem maculam  
 od inexplebili au-  
 is vectigalia impo-  
 neri, neque mendi-  
 næ putidum vecti-  
 repra  
 nitarum occ  
 te; atqui ex lotio  
 e Ferdinandus Rex  
 oratus est, dum ex  
 qua stum faceret.  
 nperator Mulvum  
 tum, venundari jul-  
 Ut & Caligula ejus  
 ono oblatos pisces  
 majo-

agunt  
 R 3  
 dus semper, ut est in proverbio, *Fluis; vitam*  
 dam casu ipsis eripiat. Itaque quia im-  
 sturis expositum, percat: aut fortuito quo-  
 perfidorum hominum fraudibus ac impo-  
 tum injurijs, latronum & furum malicia, aut  
 festorem muret: neve tincrum & tempesta-  
 luria affectum, vel diminutione letum, pos-  
 ita devinctum detineant, ne qua ab ipsis in-  
 modo numen hoc suum, suo sibi obsequio  
 cur, dum nocte dieq; cogitant sollicit; quo-  
 Accedit & nova calamitas, multiplicanurq;  
 ar gore animi atque incertore afficiuntur.  
 cupantur: perpetuis curis & sollicitudinibus,  
 monis sui seruitio corpore atque animo oc-  
 quio sibi obstrictos detinet, & dum Mam-  
 coacerantur opes; tanto arctiori eos obse-  
 rum non sinit: Quin potius quanto plures  
 re debebant, sed eo pervenit eos Plutus ipso-  
 imenso curarum mole locupletat, percipit  
 etum laborum suorum, summis periculis &  
 tem, fruente[m]; Omnia quidem hunc fru-  
 ceptis & delicate viventem, bonisque suis uten-  
 curum ac letum possessorem, suavit[er] dein-  
 culis congelat opes; beatumne reddunt se-

De Divitijs.

2.  
Possessio  
plena an-  
xietatis.

Caput Quartum

hostibus invidebat. Verum non sustinuit  
 mergere Plutum suum homo auri amantissi-  
 mus; sed futurum sua necis premium domum  
 revexit. Recte itaque Haba: Omnes aut  
 de avaro parabolam ejusmodi prolaturus, &  
 talem anigmatis interpretationem: *Ua*  
*multiplicanti non sua, & numerosè aggregan-*  
*ti densissimum latum: Quousq; tandem? An*  
*non repente consurgent, qui mordeant te, &*  
*expergiscuntur diuexaturi te. Ua dedita qua-*  
*stui malo, pro domo sua, ut disponat in excelsis*  
*nidum suum, quo eripiat e potestate mali.*

Multi instar Draconis Scythico luco incu-  
 bantis, suis ita incumbunt pecunijs, ut pro-  
 prium non raro genium defraudent; dum  
 fraudibus genio consulere student & dum  
 aurum corradunt; sibi ipsis maciem contra-  
 hant, miseramque & planè inopem agant vi-  
 tam, ut Tantalus, *Congestis undiq; saccis*  
*Indormit inbiens, & tanquam parcere sacris*  
*Cogitur, aut pictis tanquam gaudere tabellis.*  
*Est & aliud malum, quod vidi sub sole, &*  
*quidem frequens apud homines. Vir cui dedit*  
*Deus divitias, & substantiam, & honorem*  
 & ni-

Val. Max:  
Cap: 2.

Eccles: 6.

tigaretur, nec sine p  
 vel donasse negotium  
 rulozum diurnis qu  
 ex capturis prostituit  
 uno concubitu

des non hominis, le  
 tis Diaboli; Imp  
 quem leges non ex  
 ex regni redivibus  
 nam ejusmodi Cal  
 sens hæc ætas. Da

ercentibus: sed no  
 gi Deus exemptos,  
 stulit, & ad rerum  
 quod leges vetant  
 aded mercatorio su  
 & dignitate profus  
 caturam, & sordid  
 e frumento, lanâ

pendio  
 Reipub: ornamentum esse ducit, maximum  
 pub: abundare optetis: Quod quia summum  
 Etiam bonum copiam hanc vestram Rem-  
 tis. Itaque rem literariam estis affecti, ut do-  
 votum vestrum exurgere, & florescere videa-  
 buere, non molestum vobis; modo scholam ad  
 tanto concursu negotiorum, integros dies tri-  
 pueris repuerascere, & molestissimo labori, in-  
 rare, per singulos ordines reptare, atq; adeo cum  
 um ingenia & profectus, voce propria, ex plo-  
 centium industriam ac diligentiam; descendi-  
 publicis examibus interesse non recusatis: do-  
 exsunt pulvere vindictam asservit. Vos  
 suiq; nominis gloriam, praeclaris monumentis,  
 laudes nulla est obscurata obivio; ita se,  
 di summa, aeterna memoria dignissimi: Cuius  
 dexterram, sua visum & copiosum dicen-  
 manarumq; verum sententiam, ingenij summi  
 ram in universa Philosophia, dignarum hu-  
 nis Ricy Attendorffensis: Viri, ob pracla-  
 clarissimi doctrinae, viri Domini M. Joban-  
 HILCHEN Scholarcharum, tum etiam studio  
 minorum, NICOLAI EKII & DAVIDIS  
 nationis peculiarari libro edito exiat, opera Do-

Dei RELIGIO, purusq; divini numinis cultus.  
 Nullum est, inquam, illustrius decus Reipubi-  
 vestrae, quam quod publice sonat, veram & in-  
 corruptam Evangelij vocem, conservat legiti-  
 mum usum Sacramentorum, hospitium praebet  
 Ecclesiae verae, & domicilium est pietatis, do-  
 ctrinae caelestis, artium liberalium & discipli-  
 narum. Ita ut merito; quemadmodum olim  
 Pindarus Athenas Graeciae Museum nomina-  
 vit; nos RIGAM Livoniae MUSAEVM appet-  
 lemus. Altera dehinc laedi literarum cura: quem  
 cum seminarium esse Ecclesiae & Reipub: probe  
 perspectum habeatis: in id summo studio incu-  
 bitis, illum ut quam optime constitutum, pra-  
 clarisq; legibus munitum, & doctissimis in om-  
 ni literaturae Praeceptoribus florentem conspici-  
 atis. Hic etiam nullis parcitur sumptibus, nul-  
 lus labor intermittitur. Ut nihil hic dicam in-  
 terim de exercitijs, tam privatis, tum publicis:  
 de declamationibus singulis calendis, non ex  
 praescripto, sed memoriter, in utroq; genere ser-  
 monis utriusq; linguae: deq; Examinibus priva-  
 tis & publicis. Exercitationum certe & lecti-  
 onum series, formaq; totius scholasticae guber-  
 natio-

EVS THE-  
 Ceglero.  
 time vir, amice  
 no cararho to-  
 vi, ita ut noctes  
 cessitate duxe-  
 ter periclitaret:  
 erudita & gra-  
 certitudine re-  
 ita non modo  
 in suscepit, me-  
 in etiam illecc-  
 mporum, sen-  
 um, ita condi-  
 ectorum anti-  
 unquam dice-  
 vivam & va-  
 copiosius ex-  
 docere. Nunc  
 ti librum vo-  
 vale. Nonis

AMPLI  
 DENT  
 BVRGRA  
 D. FRAN  
 PROC  
 CAS  
 D. NIC  
 CAS  
 PRÆT  
 HENRIC  
 S  
 D. DAVID  
 per Livoniam See

PH  
EX O

Theolo

D

TV

IN

Multos enim habetis in collegio vestro, quos  
 vultis.  
 Max. gubernantur, ac in felici statu confer-  
 lentes, quod sola res hominum post Deum opti-  
 servatis; nimirum hac prudentia laude excel-  
 satione? Eam vos servam ac rectam con-  
 Sed quid dicam de civili Reipub: admini-  
 tum conservetis, ad serios negotia propagatis.  
 rum castum complexum, in violatum illiba-  
 Achilla, intra portarum, et annorum vestro-  
 lestis depositum, et nullo modo a vestris fide-  
 bore et virtute, ut dicimus hoc doctrinae co-  
 ctissimum vestrum propositum, spiritus sui ro-  
 q. semper sanctum inter nos, et confirmabit san-  
 tur: servat tamen Deus, et servabit usque. Nus-  
 vestrum pro veritate Zelum impedire conan-  
 extremo hoc vniuersi Mundi eto, hunc pingu-  
 Est autem varia tempestatum procella, in  
 de coronam detrahere.  
 um est harentem capiti vestro merita cum lan-  
 ipsa loquatur, experientia attestatur. Neg me-  
 let me quicquam hoc auribus vestris dare. Res  
 quosq. viros accersendos esse censetis. Neg pu-  
 pendio ab exteris etiam regionibus, doctissimos

Reipub-  
2.  
her.

IN

no I. V. Docto-  
imatophylacij.

adili.

ano.

R IIS.

ECOENATI

colendis sub-  
nsecrat.

**S**ubmisse, inquam, et merito vobis  
 Generosi Domini, Amplissimiq. vi-  
 ri consecro, hoc quicquid est operis,  
 cuius frontem nominibus vestris veluti luci-  
 dissimis, nobilissimisq. unionibus illustratam, in  
 lucem prodire volui; vestri causa, Reipub: et  
 mea. Vestri quidem, quorum tanta virtus est,  
 tanta pietas, et vera religionis doctrinaq. ce-  
 lestis amor, ut paritatem eiusdem ministerio D.  
 LVTHERI quasi postliminio revocatam, quam  
 fidelissime conservetis; conservatam ad posteros  
 propagare sedulo nitamini. Huc omnes inge-  
 ny ner vos intenditis; huc omnia consilia vestra  
 dirigitis. Hinc tam copiosus prodit alumno-  
 rum numerus, quos omnes domi et foris ma-  
 gnis impensis alitis, et omni liberali disciplina,  
 precipue autem doctrina celestis scientia erudi-  
 endos curatis. Non satis esse ducitis, civita-  
 tem habere, preclaris munitam legibus, splendi-  
 dis decoratam armis, instructam civium non  
 contemnendo numero: mercaturam insigni, con-  
 cursu omnium nationum, aliisque vite presidij  
 celebrem: nisi et summum hoc Rerumpub: or-  
 namentum in ea conspiciatur; quod est vera  
 Dei

Vestri.

(\*)

namentum in ea con  
 ebreum: nisi  
 cusu omnium  
 contemendo  
 decoratam armis  
 bere, praelaris  
 en. nris. Non  
 pra. doctri  
 gus impensis  
 vum. nris, quos  
 Hinc tam  
 intendit;  
 sedulo nra  
 ne conferretis  
 L. q. si possit  
 puritate  
 te  
 mea  
 lucem  
 dissi  
 cusus  
 nom  
 fero,  
 D.



gior  
 esse  
 bu  
 atti  
 str  
 Simos  
 pu-  
 Res  
 mc-  
 lau-  
 ppestat  
 undi a  
 lum impea  
 E servabit usq  
 os, E confirmabit san-  
 ositum, spiritus  
 num hoc doctrina cu-  
 p παζακατ αθικηρ fide  
 E animo in vestro  
 in violatn. liba-  
 ros nepotes pr etis.  
 vili Reipub. ni-  
 artam ac tectan  
 prudentia laude  
 inum post Deum opt  
 in felici statu conser-  
 in collegio vestro, quo-  
 rum

Sub-  
 pndunt q. consecrat.  
 servata colenda, sub-  
 MECONATI  
 D. VIO.  
 Theo  
 Roger  
 Johanni B  
 Johanni Fri  
 Johanni Step  
 Andra Coje.  
 Gerardo Man  
 Casparo Drelin  
 Johanni Mejer  
 n de inspectori  
 Conrado W ad  
 Oroni Kannio  
 Eberhardo Hausmanno.  
 Gerardo Hudde.  
 CONSULIBVS  
 D. VLENDIC  
 D. VLENDIC

DE  
 INDEPTI  
 TVDINE RVM  
 HVMANA

DISCVRSVS,  
 Theologicus, Ethicus, Historicus.  
 GEORGII CIEGLERI.



Riga Livonum  
 EX OFFICINA TYPOGRA-  
 PHICA NICOLAI MOLINI.

M. D. XCIIX.

# GENEROSIS

AMPLISSIMIS, PRV.

DENTISSIMISQVE

DOMINIS

BVRGRAVIO *pro tempore REGIO*

D. FRANCISCO NEVSTEDIO.

PROCONSVLIVS

CASPARO BERGIO.

D. NICOLAO EKIO.

CASPARO VOM HOFFE.

HENRICO

STY.

D. DAVIDI HILCHEN

per Livoniam Secretario.

(\*) 2

Consu-

DAVID CHYTRÆVS THE-  
ologiae Doctor, Georgio Cieglero.

S. D.

**R**everende & Doctissime vir, amice  
colende. Gravissimo catarrho to-  
tum mensem Iunium laboravi, ita ut noctes  
aliquot insomnes, tussendi necessitate duxe-  
rim, & de suffocatione non leviter periclitarer.  
Nihilominus aliquid temporis, eruditæ & gra-  
vissimæ disputationi tuæ de Incertitudine re-  
rum humanarum tribui. Quæ non modò  
argumentum, quod tractandum suscepit, me-  
thodo perspicuâ explicat: verum etiam illece-  
bris variarum historiarum, exemplorum, sen-  
tentiarum, dictorum, allusionum, ita condi-  
tur ac exornatur, ut mirifico lectorum ani-  
mos amore sui inflammet, nec unquam disce-  
dere satiatum patiatur. Hæc, si vivam & va-  
lebo, in epistola quadam ad te copiosius ex-  
ponam, quæ adungi operi tuo poterit. Nunc  
petitioni tuæ, quâ itatim remitti librum vo-  
lebas, satisfacio. Benè & feliciter vale. Nonis  
Iulij. Anno 1598.

nationis peculiari lib  
minorum, NICOL  
HILCHEN Scholare  
clarissimi doctissimiq  
nis Rivij Attendore  
ram in universâ phil  
manarumq, rerum se  
dexteritatem; sua viff  
di flumen, aternâ men  
laudes nulla est obsec  
suiq, nominis gloriam  
ex situ & pulvere vi  
publicis examimbus in  
centium industriam a  
um ingenia & profect  
rare, per singulos ordi  
pueris repuerascere, &  
tanto concursu negoti  
buere, non molestum  
votum vestrum exurg  
tis. Ita erga rem liter  
ctissimorum hominum o  
pub: abundare optetis  
Reipub: ornamentum

Caligula.  
 Sueton:  
 libera:  
 lib: 38. de  
 Pontanus  
 pol:  
 R. Nea-  
 andus  
 Ferdi-  
 est, inquit. Quo nomine Ferdinandus Rex  
 offendere, & illo negante; arqui ex toto  
 ad naves eius admovit, scitans num odore  
 las fuisse; pecuniam ex pensione promens,  
 gal, cum imperasset, & ob id a filio reprahe-  
 cis parens: adeoque urinae putidum vesti-  
 neret, nulli hominum generi, neque mendi-  
 ri aviditate omnibus rebus vctigalia impo-  
 virtutibus suis attraxit, quod inexplibili au-  
 Et Vespasianus Imper: insignem maculam  
 minum, Darum institorum fuisse agebant.  
 Rex olim Cyrum patrem, Cambylen Do-  
 Regi, qui propterea institor dictus fuit. Nam  
 dedecori est, quam olim Dario Persarum  
 Herodo:  
 DARIUS.  
 farinam exigent. Quares illis non minus  
 patur. Homines profecto, qui vela statuis  
 bus saltementarij, laniones & capones occu-  
 lum produxit, sed illis rebus, quibus in urbi-  
 Caput Quartum

se perforata, periret  
 busque impositis, in  
 venisse; comportatis  
 quas possidebat, divi  
 Cypri Rex cum vide  
 rum. Quem admodum  
 praesentissimum  
 rant, nec  
 aut  
 unt. quo sunt apud al  
 multos hodie inven  
 Homines patroclo  
 Ipse domi simul ac  
 Populus me  
 in solius, moro  
 sortidus ac divi  
 habita. ratione  
 non tentant, op  
 di amore occidat  
 sera est magni custo  
 ignorant quis congr  
 Eheu quam vane lo  
 sequitur cura pecun  
 De

De Divitijs.

maiores bis vel ter in foro vendidit. Ita nul-  
 lum tam atrox crimen, quod non commit-  
 tunt homines lucri avidissimi.  
 An non quotidiè summo cum mœrore a-  
 nimi videmus, nulla alia de causa, quam opū  
 & dignitatum furiosâ cupidine à verâ fide,  
 agnitaque semel veritate, uti Apostolus præ-  
 dixerat, homines deficere, errores & menda-  
 tia amplecti, & contra conscientiam defen-  
 dere, signum Antichristi suscipere, & de pocu-  
 lo abominationis, deque ira scortationis ejus  
 bibere? Non verecundatur Diabolus ipsi  
 filio Dei regna mundi offerre, modò ut deci-  
 dens ipsum adoret. Utque Christum, & Re-  
 ligionem prodant, Judas à Phariseis, milites  
 Romani à Pontificibus & scribis pecuniam  
 sumunt. Et ut Antiochi Capitanei Mattha-  
 tiam pecunia & oblati honoribus à vera Re-  
 ligione avertere tentant: Ita Satellites An-  
 tichristi etiam hodie facere videmus. Quod-  
 que Daniel prædixerat de Antichristo, Glori-  
 am multiplicaturo, daturò potestatem in  
 multis, terramque distributuro gratuito ijs,  
 qui Maosim colunt; impleri hodie magno

artum  
 moris & anxietatis.  
 at Syrac: inquit;  
 sumit corpus, & de  
 interrupt som-  
 licitum  
 morbis  
 Quid,  
 universon labore suo,  
 vâ sub sole cruciatus  
 coloribus & arumnis  
 m mente requiescit.  
 Cumque divites a-  
 intento. Curis ac  
 hi-  
 bilitas  
 iporum  
 , ut perpetuis curis  
 dmodum sutor ille;  
 tantem, & animo à  
 cantilenas quotidie  
 cuniae summâ ditâ-  
 nnis latitiae oblitus  
 llis dolor & tristitia  
 um, & crescentem  
 sequi

1. Tim: 6.

Apoc: 17.

1. Mac: 2.

Cap: 11.

De Divitijs.  
 rigaretur, nec sine pena, si quis composuisse,  
 vel donasse negotium convinceretur. Ex Ge-  
 nitorum divinis quæstibus partem octavam:  
 ex captivis profecturam, quantum quæque  
 uno concubitu mereret: nec non Matrimo-  
 nia obnoxia fueret: adeoq; nullum verum aut  
 hominum genus omisit, cui, e ille non vestiga-  
 his aliqvid corradere: Miramur has sor-  
 des non hominis, sed humana specie obtran-  
 tis Diaboli; Imperatoris tamen Romani,  
 quem leges non ex rapinis & meretricio, sed  
 ex regni redibus vivere permittere. Ac uti  
 tam ejusmodi Caligulas non cerneret præ-  
 lens hæc aras: Dulcis odor lucris ex re qua-  
 libet, non mercatoribus, non salarijs, & ejus-  
 modi hominibus sordidam mercaturam ex-  
 ercentibus: sed non paucis, quos de sece vul-  
 gi Deus exemptos, ad summas dignitates su-  
 stulit; & ad rerum fastigium collocavit, qui  
 adeo mercatorio sunt ingenio, ut suo genere  
 & dignitate proliis indignam exercant mer-  
 caturam, & sordidum quæstum faciant, non  
 ex frumento, lana & lino, quæ ipsorum so-  
 lum

non solum  
 amum domum  
 non solum  
 cur  
 mo  
 ita de arctura detin  
 juria affectum, vel o  
 fessorem mutet: ne  
 tum insurijs, latroni  
 perfidorum homin  
 sturis expositum, p  
 dam casu ipsi  
 dus semper, ut est

Caput Quartum  
 cum animi nostri dolore videmus. Quin  
 in eum furorem, solâ pecuniæ cupiditate, vi-  
 demus homines incidere, ut Deo æterno sum-  
 moque bono abnegato, fœdera cum Diabo-  
 lo hoste generis humani feriant, & propter  
 exiguum lucrum, brevesque voluptates, no-  
 bilissimam animam, unâ cum corpore, æter-  
 nis supplicijs excruciamdam, Sathana uadant.  
 O immanem hominum in sua viscera, in pro-  
 priam, animam, quam Christus filius Dei  
 tanto sanguinis sui pretio redemit, sævien-  
 tium, crudelitatem! O diram, & non nisi  
 corporis & animæ interitu explebilem auri  
 sitim! *Quid non mortalia pectora cogis, au-  
 ri sacra famas?* O beatos nos si vel centesi-  
 mam istarum curarum, sollicitudinis & in-  
 dultriæ partem, adipiscendis & acquirendis  
 veris perfectisq; animæ bonis adhiberemus!  
 Sed quotus quisque est, qui aliqua saltem ani-  
 mæ suæ cura afficitur? Vni pecuniæ lucro,  
 totus sese hic mundus, ceu Deo quodam cõ-  
 secravit, majoraque quam ipsi Deo obsequia  
 præstat. *O vanitas vanitatum!*  
 Sed quid? tantis laboribus, curis & peri-

De  
 culis congestæ opes  
 curum ac lætum po  
 ceps & delicatè vive  
 tem, fruentem?  
 re debebant, sed  
 rum non sinit: Q  
 eoacervarunt opes;  
 quo sibi obstrictos  
 monis sui servitio c  
 cupantur, perpetuis  
 cupantur, perpetuis  
 A  
 cur  
 mo  
 ita de arctura detin  
 juria affectum, vel o  
 fessorem mutet: ne  
 tum insurijs, latroni  
 perfidorum homin  
 sturis expositum, p  
 dam casu ipsi  
 dus semper, ut est

Iulij. Anno 1598.  
 lebas, satisfacio. Bene & feliciter vale. Nonis  
 petitione tua, qua statim remitti librum vo-  
 ponam, que adungi operi tuo poterit. Nunc  
 lebo, in epistola quadam ad te copiosius ex-  
 dere factum patiarur. Hec, si vivam & va-  
 mos amore sui inhammet, nec unquam disce-  
 tur ac exornatur, ut mirifico lectorum ani-  
 tentiarum, dictorum, allusionum, ita condi-  
 bris variarum hiffariatum, exemplorum, sen-  
 thodo perspicua explicat: verum etiam illicce-  
 argumentum, quod tractandum suscepit, me-  
 tum humanarum tribui. Quæ non modo  
 vifima disputationi tua de Incertitudine re-  
 Nihilominus aliquid temporis, eruditæ & gra-  
 rum, & de suffocatione non leviter perichitar.  
 aliquot insonne, tuisendi necessitate dux-  
 tum mensum I. nium laboravi, ita ut noctes  
 colerq. Gravissimo catarho ro-  
 Evernde & Doctissime vir, amice



D. D.  
 ologia Doctor, Georgio Cinglero.  
**DAVID CHITRAVS THE.**

# GENEROSIS,

AMPLISSIMIS, PRV,  
 DENTISSIMISQVE  
 DOMINIS

BVRGRAVIO pro tempore REGIO

D. FRANCISCO NEVSTEDIO.

PROCONSVLIBVS.

CASPARO BERGIO.  
 NICOLAO EKIO.  
 CASPARO VOM HOFFE.

PRÆTORI pro tempore.

HENRICO VLENBROCCIO.

SYNDICO

D. DAVIDI HILCHEN Reg: Matis: Pol:  
 per Livoniam Secretario.

nationis pecunia  
 minorum, N I  
 Hilchen Seb  
 clarissimi doctiss  
 nis Rivy Strer  
 ram in universa  
 manarumq; rei  
 dexterram, s  
 di sumen, ætern  
 lades nulla est  
 suisq; nominis g  
 ex huius pntice  
 publicis examini  
 centum induff  
 um ingenia  
 rare, per singulo  
 pueris repueras  
 tanto concursu  
 buere, non mo  
 rris. Itaq; r  
 etissimorum bon  
 pub: abundar  
 Reipub: orna

i numinis cultus.  
 us decus Reipub:  
 at, veram & in-  
 conseruat legiti-  
 hostitiam prabet  
 et pietatis, do-  
 alium & discipli-  
 em admodum cum  
 Muscum nomina-  
 AVSÆVM appel-  
 terarij cura: quem  
 & Reipub: probe  
 immo studio incu-  
 constitutum, pra-  
 doctissimis in om-  
 lorentem conspici-  
 tur sumptibus, nul-  
 uibil hinc dicam in-  
 atis, tam publicis:  
 tendis, non ex  
 genere ser-  
 ane  
 si  
 in ea co-  
 er-  
 natio-

M. D. XCIIIX

PHICA NICOLAI MOLLINI.

EX OFFICINA TYPOGRA.

*Ruge Lizonum.*



GEORGII CICLERI

Theologicus, Ethicus, Historicus.

DISCVRSVS,

HVMANA M.

TVDINE PERVM

IN CERTI.

DE

CONSVLIBVS

Gerhardo Hudde.  
 Eberhardo Hausmanno.  
 Ottoni Kannio  
 Conrado Wachmano I. V. Docto-  
 ri & inspectori Grammatophylacij.  
 Iohanni Mejero.  
 Casparo Dreilingio ædili.  
 D. Gerharo Maneken.  
 Andrea Coje.  
 Iohanni Sleper.  
 Iohanni Friderico.  
 Iohanni Bøddeker.  
 Rothgero Horstio.  
 Theodorico Rigemano.

SECRETARIIS.

Laurentio Ekio.  
 D. Iohanni Overhovia.  
 Philippo Tustio.

DOMINIS ET MECOENATI-  
 bus perpetuâ reverentiâ colendis, sub-  
 misse meritoq; consecrat.

Sub-

...um  
 ...no-  
 ...stau conser-  
 ...st Denu opt:  
 ...laude excel-  
 ...te testam con-  
 ...cipub: admini-  
 ...ores propagetis.  
 ...atum & illiba-  
 ...morum vestro-  
 ...kat a d' h' n' fide  
 ...oc doctrina ec-  
 ...spiritus in ro-  
 ...onfirmabit san-  
 ...cabit usq; & us-  
 ...pedire conan-  
 ...zo, hunc pium  
 ...um procella, in  
 ...merita cum lan-  
 ...tatur. Neq; me-  
 ...estis dare. Res  
 ...nesis. Neq; pu-  
 ...bus, doctissimos

Ubini  
 Genero  
 ri conse  
 cius frontem no  
 dissimis, nobilissim  
 lucem prodire vo  
 meâ. Vestri quidd  
 tanta pietas, & v  
 lestis amor, ut puri  
 LVTHERI quasi po  
 fidelissime conser  
 propagare sedulo  
 nij nervos intendi  
 dirigitis. Hinc t  
 rum numerus, quo  
 gnis impensis alitis  
 prapine autem doc  
 endos curatis. No  
 tem habere, praela  
 dis decoratam ar  
 contemnendo  
 cursu omnium  
 celebrem: n  
 namentum

Iulij, Anno 1598.

lebas, satisfacio. Bene & feliciter vale. Nonis  
 petitioni tua, qua statim remitti librum vo-  
 ponam, qua adungi operi tuo poterit. Nunc  
 lebo, in epistola quadam ad te copiosius ex-  
 dere fatiarum patiat. Hac, si vivam & va-  
 mos amore sui inflammeter, nec unquam disce-  
 tur ac exornatur, ut mirifico lectorum ani-  
 centiarum, dictorum, allusionum, ita condi-  
 bris variarum historiarum, exemplorum, sen-  
 thodo perspicua explicat: verum etiam illece-  
 argumentum, quod tractandum suscepit, me-  
 tum humanarum tribui. Quae non modo  
 vissima disputationi tuae de Incertitudine re-  
 Nihilominus aliquid temporis, erudita & gra-  
 rim, & de suffocatione non leviter perichitar.  
 aliquot infomes, insidendi necessitate dux-  
 tum mensum Iunium laboravi, ita ut noctes  
 colende. Gravissimo catarrho ro-  
 Everende & Doctissime vir, amice

**D**

S. D.  
 obsequia Doctor, Georgio Cieglerio.


DAVID CHITRAEVS THE.

Reipub: ornamentum  
 pub: abundare opte  
 Disimori bonum  
 ris. Itaque rem lit  
 totum vestrum exur  
 buere, non molestum  
 tanto concursu negot  
 pueris repuerascere,  
 rare, per singulos ordi  
 um ingenia & profe  
 centium industriam  
 publicis examinibus  
 existit & pulvere z  
 suis, nominis gloria  
 laudes nulla est obse  
 di sumen, aeterna me  
 dexterram, sua vi  
 manarum, verum  
 ram in universa th  
 nis Ruy Attendore  
 clarissimi doctissimi  
 HILCHEN Schola  
 minorum, Nico  
 nationis penitenti

**GENEROSIS,**  
**AMPLISSIMIS, PRV-**  
**DENTISSIMISQVE**  
**DOMINIS**  
**BVRGRAVIO pro tempore REGIO**  
**D. FRANCISCO NEVSTEDIO.**  
**PROCONSVLIVS,**  
 { CASPARO BERGIO.  
 D. NICOLAO EKIO.  
 CASPARO VOM HOFFE.  
**PRÆTORI pro tempore.**  
**HENRICO VLENBROCCIO.**  
**SYNDICO**  
 D. DAVIDI HILCHEN Reg: Matis: Pol:  
 per Livoniam Secretario.

Consu-  
 (\*) 2

vini numinis cultus.  
 trius decus Reipub:  
 sonat, veram & in-  
 m, conseruat legiti-  
 m, hospitium prabet  
 um est pietatis, do-  
 raliū & discipli-  
 nemadmodum olim  
 Musæum nomina-  
 MUSÆVM appel-  
 literarij cura: quem  
 & Reipub: prabe  
 ummo studio incu-  
 e constitutum, prae-  
 doctissimis in om-  
 florentem conspici-  
 tur sumptibus, nul-  
 nihil hic dicam in-  
 atis, tum publicis:  
 calendis, non ex  
 utroq; genere ser-  
 caminibus priva.  
 um certe & lecti-  
 scholastica guber-  
 natio-

M. D. XCIIIX  
 PHICA NICOLAI MOLLINI.  
 EX OFFICINA TYPOGRA  
 Rige *Lyonnium*  
  
 GEORGII CIEGLERI.  
 Theologus, Ethicus, Historicus.  
 DISCVRSVS,  
 HYMANARVM.  
 TVDINE RERVVM  
 INCERTI  
 DE

CONSVLIVS.

- Gerhardo Hudde.  
 Eberhardo Hausmanno.  
 Ottoni Kannio  
 Conrado Wachmano I. V. Docto-  
 ri & inspectori Grammatophylacij.  
 Iohanni Mejero.  
 Casparo Dreilingio ædili.  
 D. Gerharo Mancken.  
 Andrea Coje.  
 Iohanni Sleper.  
 Iohanni Friderico.  
 Iohanni Bøddeker.  
 Rothgero Horstio.  
 Theodorico Rigemano.

SECRETARIIS.

- Laurentio Ekio.  
 D. Iohanni Overhovio.  
 Philippo Tustio.

DOMINIS ET MECOENATI-  
 bus perpetuâ reverentiâ colendis, sub-  
 misse meritoq; consecrat.

Sub-

um  
 collegio vestro quo-  
 fieri statim confer-  
 um post Deum opti-  
 uidentia laude excel-  
 tam ac rectam con-  
 cili Respub: admini-  
 os nepotes propagatis  
 nviolatum illud  
 ammorum vestro-  
 pax et ad hunc fide-  
 um hoc doctrina co-  
 tum, spiritus in ro-  
 Et confirmabit san-  
 feruabit usq; in  
 um impedire conan-  
 edi aro, hunc pum  
 estatum proclle in  
 tro merita cum lan-  
 restatur. Neq; me-  
 ra vestris dare. Res  
 e censetur. Neq; pu-  
 onibus, doctissimos

Ubmisse  
 Generoso  
 ri consec  
 cuius frontem non  
 dissimis, nobilissim  
 lucem prodire volo  
 meâ. Vestri q; vide  
 tanta pietas, Et ve  
 lestis amor, ut puri  
 LVTHERI quasi pos  
 fidelissimè conseru  
 propagare sedulo n  
 nij nervos intendi  
 dirigitis. Hinc t  
 rum numerus, qu  
 gnis impensis aliti  
 precipue autem do  
 endos curatis. N  
 tem habere, præcla  
 dis decoratam ar  
 contemnendo nun  
 cursu omnium na  
 celebrem: nisi Et  
 namentum in ea